

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ő l d i h i r e k

1973. március 30.

bb.1. kivirágzik budapest - holland tulipánok a szigeten -
a tavaszt köszöntik a fővárosi kertészek

1/-don/mm/asuó/a/hgy

1973. március 30.

a fővárosban a tavasz megsokszorozta a kertészek munkáját is. budapest tereinek és parkjainak nagy többsége már frissen várja látóéjtatóit. a kertészeti vállalat munkásai a pázsitokat mindenütt rendbehozták, a padokat és a székeket folyamatosan ismét kihelyezik a parkokba. hamarosan, elfoglalhatják, játszótereiket a gyerekek is. a homokozókat a következő hetekben frissítik fel, felszerelik a hintákat és a különböző játékokat.

a fővárost díszítő főutvonalak mentén levő műkővázákba most ültetik a virágokat. a pihenő-területek virágerdeje több ezer hajtatótt tulipánnal gyarapodik. a margitszigeten holland tulipánokból rendeznek bemutatót.

a vállalat több brigádja a lakótelepeken - zuglóban és óbudán - az ujonnan átadott házak környékét csinosítja, hozza rendbe. a kertészek egyik legnagyobb, stábjá, a xv. kerületi új városrészben szépíti a természetet. a 120. ezer hektár területű újpalotán több mint 80 hektárnyit bokrokkal, fákkal ültetnek be. a facsemeték telepítésével egyidejűleg játszótereket és parkokat is építenek.

a köztisztasági hivatal emberei már a főváros nagytakarításának végéhez közelednek. a következő hetekben újrafestik a kresz-táblákat és a lánckorlátokat, rendbehozzák a sétautakat és az emlékművek környékét./mti/

--

NA

- 1 -

bb.2. munkáskórusok seregszemléje - nemzetközi versenyek, vetélkedők a népművelési intézet idei tervében

1/nn/gg/szö/a/hgy

1973. március 30.

mintegy negyven jelentős nemzetközi és hazai rendezvényt és fesztivált tervez az idei esztendőre a népművelési intézet a műkedvelő művészet területén. mint ács miklósné igazgató az mti tudósítójának elmondta:

az országos rendezvények közül különösen nagy figyelmet vált ki bizonyára az országos vándor sándor munkás-és ifjumszínház énekkari szemle és fesztivál. mindez szorosan kapcsolódik a „Zugjon dalunk, miként a fergeteg”, országos munkásdalgyűjtő akcióhoz, melyet a művelődésügyi minisztérium, a szot, a fővárosi tanács, a kórusok országos tanácsa, a magyar televízió, az msztb és a népművelési intézet közösen hirdetett meg. április 4-e és május 10-e között bonyolódik le az országos énekkari szemle megyei szakasza. a fesztiválra június 28-a és július 1-e között kerül sor a fővárosi operettszínházban. az országos döntőben a fővárosi munkáskórusok, a legjobb vidéki énekkarok és körülbelül tíz külföldi munkáskórus részvételére szanak a fesztivál keretében nagyszabású kórus-hangversenyt hallhatunk a margitszigeten. a zeneakadémián ugyanekkor munkástémájú modern művek szólalnak meg két hangversenyen. a seregszemléét nagyszabású, reprezentatív diszeloádás zárja a halászbástyán.

tatabányán augusztus végén a munkás irodalmi színpadok legjobbjai találkoznak, s tájékoztatják egymást legújabb eredményeikről, terveikről.

május 4-e és 6-a között egerben lesz a magyar néphadsereg irodalmi színpadjainak országos bemutatója. a kisz központi bizottságával közösen május 10-e és 30-a között tartják az országos diáknapi ünnepségsorozatát sárospatakon, egerben, gyulán, sopronban, keszthelyen, valamint a fővárosban. várhatóan június utolsó hetében zajlik a petőfi évforduló jegyében meghirdetett országos szövetkezeti szavalóverseny. az 5. országos visegrádi színjátszó napok időpontja: augusztus 25- és 26.-a. balassagyarmaton szeptemberben rendezik a IX. országos irodalmi színpadi napokat.

/folyt.köv./

- 2 -

NA

bb.2./ munkáskórusok...folyt./-a

budapesten öt szocialista ország egy-egy csoportjának meghívásával októberben centenáriumi színjátszó fesztivál lesz. nagy visszhangra számíthat november 4-e és 6-a között az auróra, 73 című orosz-szovjet vers-és prózamondó fesztivál. az 2. országos költészeti biennálé alkalmából novemberben tartják győrt az országos versmondó versenyt.

nyolc olyan kiállításra, seregszemlére kerül sor a következő hónapokban, amelyekeken határon túlról érkezett vendégek is bemutatják tudásukat. debrecenben június 25-e és július 25-e között nemzetközi gyermekrajz-kiállítás lesz. júliusban-szegeden tartják meg a IV. szakszervezeti néptánc fesztivált, amelyre hivatalosak a baráti szocialista országok legjobb amatőr csoportjai. augusztus 16-a és 20-a között negyedik alkalommal rendezik meg a duna-menti folklór fesztivált kalocsán, baján, dunapatajon és kecskeméten. szeptemberben ismét gyönyörködhetünk pécsen a nemzetközi felnőtt bábfesztivál érdekes programjában. a budapesti művészeti hetek rendezvénysorozatában a fotóklubok nemzetközi szalonjában mutatják be a legsikerültebb hazai és külföldi felvételeket. nemzetközi amatőr képzőművészeti kiállítás tervével is foglalkoznak, amelyet a fővárosi tanáccsal és a szot-tal közösen kíván megrendezni. elsősorban a szocialista országok részvételére alapozva. a programban szerepel még az immár hagyományos savoria nemzetközi társas-táncverseny szombathelyen és a kanizsa kupa nemzetközi táncverseny is./mti/

-.-

bb.3. munkához láttak a balatoni vízügyi egységek

vid/ká/a/hgy

1973. március 30.

megkezdtek a szabályozási és védőműépítési munkálatakat a tó mentén a balatoni vízügyi egységek. az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is több ezer köbméter követ és betont építenek be a tó partszegélyébe. az ujjakkal együtt a balaton mesterségesen kialakított állandó és ideiglenes partfalainak együttes hossza már meghaladja a 60 kilométert. jórésze a somogyi oldal hullámveréstől és eróziós károktól leginkább veszélyeztetett részein helyezkedik el.

folytatják a balatonvilágosi partoknál a már két éve megkezdett 8 kilométeres partvédőmű építését. új partfal épül strand kialakításához - balatonarácson. rendezik a partot és üdülő negyed építésére készítik elő a területet keszthely közelében és révfülöpön. /mti/

- 3 -

NA

bb.4. juhász gyula emlékműsor az irodalmi színpadon

i/nm/tr/szö/a/hgy

1973. március 30.

Április 4-én délután emlékműsort mutat be juhász gyula születésének 90. évfordulója tiszteletére az irodalmi színpad. a megemlékezés anyagát a költő legszebb verseiből, illetve az életének dokumentumaiból válogatták össze. az összeállításban közreműködik bodor tiber, gordon zsuzsa, györi franciska, jancsó adrienne, somhegyi györgy, szentpál mónika és vital ildikó. a műsort selmeczi elek szerkeszti és rendezi./mti

-jevők s hoz jürek --

bb.5. a bábjátékot is tanulni kell - tanfolyam indult szakkör-vezetőknek

i/zsu/tr/szö/a/hgy

1973. március 30.

A bábozásnak nagy szerep jut az iskolai oktatásban, nevelésben ezért egyre több iskolának és művelődési otthonnak van saját bábcsoportja. a bábcsoportok felkészülésének módjai, technikai lehetőségei az évek során sokat változtak, bővültek. hogy képzésük egységesebb legyen, s az előadások színvonala is emelkedjen, szervezettebb továbbképzés keretében ismertetik a jelenlegi bábozást kapcsolatos legmodernebb tudnivalókat: legutóbb a fővárosi művelődési házban indult tanfolyam 40 résztvevővel - bábcsoport-vezetők és a bábozás iránt érdeklődő pedagógusok számára. a tanfolyam végén a résztvevők bábcsoport-vezetői vizsgát tehetnek. a továbbképző kurzus 12 előadásból áll, szó lesz a szakkörök feladatáról, a különböző báb típusokról, a bábjáték, dramaturgiájáról, a játéknak a gyermekekre gyakorolt hatásáról, a rendező munkájáról és sok egyéb szakmai kérdésről. az előadások érdekessége, hogy a hallgatók magukkal vihetik tanítványaikat, bábcsoportjuk néhány tagját, akikből a helyszínen rögtönzött bábegyüttes alakul, s a résztvevők azonnal a gyakorlatban is lemérhetik a tanultak hatását./mti/

- 4 -

bb.6. vízrajzi atlasz a velencei-tóról

vikd/ká/a/hgy

1973. március 30.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet a „velencei-tó és vízgyűjtője”, címmel vízrajzi atlasz készítette a tó fejlesztési programjában érdekelt szakemberek részére.

az atlasz a tó vízgyűjtőjéről és a tómedencéről tartalmaz részletes adatokat, térképeket, tanulmányokat közöl a tó és vízgyűjtőjének kialakulásáról, vízszintváltozásairól, vízrajzi viszonyairól. tájékoztat a tó mélységi viszonyairól és sok más, a tóvidék fejlesztésénél hasznosítható részletről.

a tó mederváltozásairól szóló tanulmány többek között megállapítja, hogy a velencei-tó területe 1932 és 1969 között 0.5 négyzetkilométerrel csökkent, a nádasok területe pedig ezalatt az idő alatt 4 négyzetkilométerrel nőtt. a nádborítás - állapítja meg a tanulmány - tíz év alatt egy négyzetkilométerrel nő. ez a tó természetes előregedésének a velejárója, mértékben azonban a mesterséges beavatkozással lassítható, illetve visszaszorítható. /mti/

--

bb.7. a nyári tejszállítási menetrend budapestén - április 2-től 610 üzlet délután is kap friss tejet

ikf/mm/sb/a/la

1973. március 30.

a budapesti tejipari vállalat és a fővárosi élelmiszerkereskedelem között létrejött megállapodás szerint április 2-án bevezetik a nyári tejszállítási menetrendet budapestén. a megállapodás értelmében hétfőtől - november 1-ig a hajnali és a reggeli fuvarokon kívül 610 nagyforgalmu üzletnek naponta délutánonként is mintegy 110 ezer liter friss tejet szállít az ipar. a délután forgalomba kerülő tej szavatossági ideje másnap délben jár le.

az intézkedés a zavartalan és folyamatos ellátás érdekében született. alkalmazása enyhít a kereskedelem tárolási, hűtési gondjain, s lehetővé teszi, hogy a munkából később hazatérők még záraskor is friss tejet vásárolhassanak. a délutáni tejszállítás megszervezése során a tejipar felkészült a boltok igényeinek kielégítésére, így - amennyiben az üzletek kellő mennyiséget rendelnek - a fővárosban mindig kell lennie friss tejnek./mti/

- 5 -

bb 8. háromezer éves vajkőpülőt találtak szigligeten

vid/ká/ny hgy

1973 március 30.

szigliget község belterületén egy hordó alakú, késő bronzkori agyagedényt találtak. az időszámítás előtt tizenegyedik-tizedik századi, késő bronzkori, urnasíros kultúra idejéből származó lelet érdekessége, hogy formája teljesen azonos, a trójai ásatások 2-5. rétegéből előkerült hordó alakú edényekkel. a 32 centiméter hosszú edény ürtartalma megközelíti az 5 litert.

a szigligeti lelethez hasonló, ma is használt edények, vajkőpülésre szolgálnak. a néprajzi leírásokból világosan kiderült, hogy az ilyen típusú edényeket gerendára felfüggesztve használták. szájnylásukat bőrrel, vagy hólyaggal fedték le a tejfől beöntése után.

a szigligeti agyagkorsó és a trójai példányok teljes formai azonosságát - a nagy térbeli és időbeli távolság ellenére - azzal magyarázzák a régészek, hogy a vajkészítést ismerő népek egymástól függetlenül és különböző időben dolgozták ki a vajnyeréshez szükséges optimális technikai formákat.

a lelet kémiai analízise bizonyította, hogy az agyagedény szigliget környéki fazekas terméke. az értékes leletet a keszthelyi balatoni múzeumban helyezték el./mti/

-.-

bb 9. centenáriumi tárlatok vidéken - a budapesti történeti múzeum kiállításai

i zsu/gg/ny szó hgy

1973. március 30.

a főváros centenáriuma alkalmából a budapesti történeti múzeum a budavári palotában rendezett nagyszabású fotókiállítás „kamara”, változatait az egész országban - nagyobb városokban, megyeközpontokban is - bemutatják. ezen kívül két budapesti képzőművészeti tárlat összeállítására is készülnek „budapesti városképek”, és „budapesti képzőművészeti alkotások vázlatai”, címmel, amelyeket ugyancsak országszerte - körülbelül 40 településen láthatnak az érdeklődők még az idén.

az első vidéki centenáriumi kiállítás április 2-án nyílik debrecenben. ezt követik majd a nyíregyházán, veszprémben, tatabányán, nagyatádon, zalaegerszegen, salgótarjánban és még számos vidéki városban rendezendő bemutatók./mti/

-6-

u

bb 10. kiskunsági üzemek ajándéka a fővárosi gyerekeknek

vid/ká/ny hgy

1973. március 30.

a bács-kiskun megyével együttműködő budapest viii. kerület - a főváros centenáriuma alkalmából - szép új játszóteret kap ajándékba a kiskunsági üzemektől. a kerület asztalos jános ifjúsági parkjában április végére elkészülő játszótér felszerelését több kecskeméti vállalat készítette el társadalmi munkában, a helyszíni kivitelezés pedig a bács-kiskun megyei építő- és szerelőipari vállalat szocialista brigádjainak munkája lesz. /mti/

-.-

bb 11. képernyőn: a „felszabadítás”, - jön: kozincev, godard és varda alkotása - a televízió idei filmprogramjából

i nn/gk/ny szó hgy

1973. március 30.

a következő hetekben is kellemes, tartalmas szórakozást ígér a nézők milliójának a „házi mozi”, azaz a televízió. a tervek szerint több folytatásos film és világhírű produkció kerül a képernyőre. háromrészes ndk-film mutatja be a köztársasági spanyolország harcát a nemzetközi fasizmus ellen, spanyolország fölött felhőtlen az ég, címmel. hamarosan láthatjuk a lenin-díjjal kitüntetett „felszabadítás”, című szovjet alkotást, amely öt epizódjában a második világháború történetét foglalja össze. részei: a „Lángoló iv”, az „áttörés”, a főcsapás iránya, a harc berlinért, és a „roham”, maradandó élményt ígérnek azoknak, akik a mozikban nem láthatták a történelmi hi-telességgel készített, magas művészi színvonalú, látványos filmet. az éjszakai előadások sorozatában vetítik többek között kozincev legsikeresebb műveit, köztük a „makszim visszatérése”, és a „felkel a nap”, című alkotásokat. a francia új hullám sorozatból képernyőre kerül godard „kifulladásig”, agnes varda „cléo 5- től 7-ig, truffaut „bársonyos bőr”, című világhírű műve.

a „keresztül etiópián”, című hatrészes dokumentumfilm-sorozat a nézőt etiópia legmélyebb pontjától, a danakil-síkságtól a legmagasabb pontig, a ras degen magaslatig kalauzolja. két-részes svéd dokumentumfilm idézi fel a híres ra- expedíció kaland-jait. thor heyerdahl 1969-ben indított és 1970-ben megismételt nevezetes papiruszhajó-utjának filmélménye nem mindennapi rész-letekkel illusztrálja a világhírű tudós vállalkozását. /folyt köv/

-7-

NA

k

bb 11. / képernyőn.....folyt/ny

a csehszlovák televízió japánról forgatott utirajz-filmjének két része is nemsokára a nézők elé kerül.

az év szovjet premierjei között találjuk az „öten az égből”, a „nemsokára itt a tavasz”, a „csengetnek”, nyiss ajtót”, című produciókat. az ndk stúdióiban rögzítették film-szalagra arnold zweig híres regényének, a grisa őrmesternek filmváltozatát, valamint „az alattvaló”, -t. bulgáriából érkezett a „hogyan robbantottam ki a második világháborút?”, „a ház”, illetve a „fehér szoba”, című produció. csehszlovákiaiából pedig „a nősülés keservei”, „a gyilkos a sinen vár”, című alkotások ígérnek szórakozást a magyar nézőknek.

a magyar filmek közül hamarosan láthatjuk a „szemüvegese”, -et, a „stafétát”, -t, az „utazás a koponyám körül”, -t, a „végre, hétfő”, -t és az „érik a fény”, -t.

az angolok alkotásai közül az „eszményi férj”, „a vihar”, a „vízkereszt vagy amit akartok”, „a nyaktánc”, a „tréfacsinálók”, és „a nagy láng”, jut el közönségünk elé a televízió jóvoltából. olaszországból vásároltuk a „férfi vírággal a szájában”, és a „kreol vénusz”, című produciókat. az nszk-ból pedig az „iskolai feladat”, „a tábornok kutyája”, „a hirtelen haragu fiatalember”, „a kivégzés”, „az életjáradék”, című filmeket. ugyancsak ott forgatták „az aztékok kincse”, című kalandos indiánhistoriát is. a „szörnyetegek”, az „egy frakk története”, a „férfiszexuál”, a „kettőtört lándzsa”, a „nürnbergi per”, a „kékszakáll tíz felesége”, a „nagy riport”, című amerikai produciók is a televízió milliós nyilvánossága elé kerülnek. nagy sikernek ígérkezik az ugyancsak amerikai összeállítás, amely a világhírű nagy mulattató, chaplin régebbi producióit gyűjti egy csokorba.

könnyed szórakozást ígér a francia televízió 13 részes bűnügyi filmsorozata. az „arsene lupin”, maurice leblanc híres alakjának kalandjait idézi fel sok fordulattal, a humort sem mellőzve. /mt1/

-8-

mbb. 12. két nap múlva megkezdődik keszthelyen az előszezon balaton üdülés - egymillió forintot meghaladó megtakarítás a kedvezményekkel

1 sb/gk/e la

1973. március 30.

keszthelyen, a helikon szállóban április 1-én megkezdődik az ibusz kedvezményes előszezon balaton akciója, amelyben ötnapi szállás és reggeli árért egyheti, tehát ötnapi üdülésre nyílik lehetőség. személyenként 660 forintba kerül egyheti kedvezményes üdülés az előszezonban. április 15-ig 63, utána már 120 szoba áll az előszezon ibusz-vendégek rendelkezésére ebben a szállóban.

az elsőként nyitó keszthelyi szállót követve a balaton északi partján május 15-én kezdődik meg az előszezon üdülés a tihanyi motelben, a balatonfüredi, a tihanyi és a balatonalmádi szállodákban, a déli parton pedig a szántódi, a zamárdi, a balatonmáriafürdői és a fokihegyi touring-hotelekben, a balatonföldvári és a síófoki motelekben, szállodákban. az ibusz ezúttal rendezi meg negyedik alkalommal a kedvezményes előszezon balaton üdülést. a touring-szállodák - fürdő nélküli - szobáiban személyenként elhelyezhető üdülés 320-455 forintba, a szállodák fürdőszobás szobáiban pedig 410-835 forintba kerül. a korábbi években szerzett tapasztalatoknak, immár hagyományoknak megfelelően a velencei tavat kedvelők az agárdi touring-hotelben is üdülhetnek majd a kedvezményes előszezonban.

az egyhetes üdülésnél ebben az időszakban általában a költségek 20 százalékát takarítja meg a vendég. így számítani lehet arra, hogy a balaton és a velencei-tó partján pihenő sok ezer vendégnek együttevén több mint egymillió forinttal kevesebb kiadásba kerül az üdülés, mintha a főszezonban venné igénybe ezeket a szálláshelyeket. az ibusz gondoskodik a vendégek szórakoztatásáról is. április 11-én a síófoki csárdás étteremben kerül sor az első programra, az ugynevezett piroska-partyra, de a várható vendégforgalomnak megfelelően május 15-től szervezik a szórakoztató műsorok dandárját. így az ibusz balaton igazgatósága a tó két partján 17 kirendeltségével több mint 30 féle szórakoztató programot bonyolít le. egyebek között paprika-partyn, puszta-partyn, betyár-partyn, kőröshegyi parasztlakodalomban és borkóstolón vehetnek részt majd az előszezon vendégek. néhány szállóban pedig - ahol lehetőség nyílik rá - meghosszabbítják az előszezon július 7-ig, s így jónéhányan még a főszezonban is kedvezményesen üdülhetnek. /mt1/

8.00/e

10/1000

- 9 -

bb. 13. óvodabóvítás elnéptelenedett tanyai iskolák vételárából

vid/e ká hgy

1973. március 30.

a tanyavilág szűkülésével szólnok megyében minden évben újabb tanyai iskolák szűnnek meg, az elnéptelenedett tanyai épületeket a tanácsok értékesítik, vagy lebontják és anyagát belterületi létesítmények építéséhez használják fel. a jászfelsőszentgyörgyi hajta-tanyai iskolaépületet a helyi petőfi termelőszövetkezet vette át. ellenértékeként a gazdaság foglalkozási teremmel és kiszolgáló helyiséggel bővítette a községi óvodát. a kunhegyesi csate és ikvai tanyai iskolákat ugyancsak a környék gazdasági vásárolták meg. a nagyközség fejlesztési alapjára befolyt összeget a gyermekintézmények fejlesztésére fordítják. /mti/

bb. 14. agrokémiai társulások baranyában

vid/e ká hgy

1973. március 30.

érdekes kezdeményezés született baranyában: a mezőgazdasági üzemek ugynevezett agrokémiai társulások létrehozásával alakítják ki új, korszerű növényvédelmi bázisukat és osztják meg egymás között a tetemes beruházási költségeket. a rendelkezések megfelelően ugyanis ez év végéig mindenütt fel kell építeni a közegészségügyi szabályoknak megfelelő növényvédőszer-raktárt, a növényvédelmi dolgozók számára szükséges fürdőt-öltözőt és a fertőzött védőruhák mosására alkalmas mosodát. külön-külön nagy anyagi megterhelést jelentene a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak a korszerű növényvédelmi bázis kialakítása, társulásos alapon viszont arányosan megoszlanak a költségek. a kelet-baranyai mezőgazdasági üzemek mohácson, a nyugat-baranyaiak pedig szentegáton alakították meg a növényvédelmi kooperációjukat. a harmincöt társult mezőgazdasági üzem területe arányában járul hozzá a növényvédelmi bázis létrehozásának költségeihez. az együttműködés lehetővé tette azt is, hogy a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok a növényvédelem legkorszerűbb eszközeit - a repülőgépet és a helikoptert - alkalmazzák területükön. körülbelül százezer hektárra, azaz a baranyai szántóterület csaknem egyharmadára terjed ki a társulás légi növényvédelme. a mohácsi körzetbe már meg is érkezett a repülőgép, szentegátra pedig a közeljövőben várják. /mti/

..-

8.05/e

- 10 -

bb. 15. küzdelem a talajaszály ellen - visszaduzzasztják a baranyai vízfolyásokat

vid/e ká hgy

1973. március 30.

a mecsek vidékén is erősödik a talajaszály, holott az országban ez a kedvező fekvésű tája máskor mindig bőségesen kapott csapadékot. az utóbbi százhusz nap alatt azonban alig több mint 80 milliméter hó és eső hullott le, s ez még fele sem a sokéves átlagnak. a baranyai szakemberek felmérték a talaj vízkészletét és azt aggasztónak találták. normális időjárási körülmények között 65-70 százalékos a talaj vízellátottsága, most viszont alig 35 százalékos. az őszi vetések szemlátomást bírnak még a csapadékhiányt, de a tavaszi vetéseknek nagyon hiányzik a nedvesség. mintegy tízezer hektárnyi területen földbe került már a mag, ám sokhelyütt meg sem indult a csírázás a szárazság miatt. a talajaszály ellen korai öntözéssel védekeznek a mezőgazdasági üzemek. mivel a patakokban igen kevés a víz, ideiglenes gátak építésével, visszaduzzasztással növelik az öntözésre alkalmas vízkészlet mennyiségét. más években ilyenkor a belvizek elvezetése okozott gondot a baranyai gazdaságoknak. most viszont elzárták a belvíz-levezető csatornákat, hogy feleslegesen egy csepp víz se távozzon a dunába és drávába. a magyarteleki termelőszövetkezetben például korszerű alagcsőhálózatot építettek a gyakori belvíz elhárítására, s azt most arra használják, hogy összegyűjtsék a talajban lévő vizet és az öntözőberendezések útján visszajuttassák a vetésekre. ezt a módszert alkalmazzák a mohácsi-szigeten is, ahol a felszíni csatornák vizét fordították vissza és vezették rá a vetésekre. /mti/

bb.16. hidvégi László

tr/ok -cz

1973. március 30.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje 59 éves korában elhunyt. temetése április 5-én, délután 3 órakor a farkasréti temetőben lesz.

mszmp xii. kerületi bizottsága

magyar partizán szövetség

belügyminisztérium karhatalom országos partizánmozgása

/mti/

c9.05/ok

-11-

bb.17. a_bkv közleménye

tné/ok -cz

1973. március 30.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy április 1-én üzemkezdettől a 95-ös jelzésű autóbusz viszonylat kocsijait eredeti útvonalon a sírkert utcán közlekedtetni. április 1-től az istván park-kaszinó-jászai mari tér között közlekedő átkelőhajó járatot üzembehelyezi.

április 2-től hűvösvölgy-moszkva tér között - az 56-os jelzésű autóbusz viszonylattal azonos útvonalon - 156/e jelzéssel express autóbusz viszonylatot indít. az expressz autóbusz viszonylatot munkanapokon a csúcsforgalmi időben, munkaszüneti napokon 7.00 - 21.00 óra között közlekedtetni. megállóhelyek: hidegkúti ut felé: moszkva tér végállomás, népkert vendéglő, hidegkúti ut végállomás. moszkva tér felé: hidegkúti ut végállomás, moszkva tér végállomás. április 2-től a 84-es jelzésű autóbusz viszonylat járműveit munkanapokon is a munkaszüneti nappal azonos üzemidőben egész napon át közlekedtetni. április 2-án üzemkezdettől a k jelzésű a fogaskerekes járatot pótló autóbuszok - rhédey utca felé - déli pályaudvarnál a 2/y, 12-es 21-es, 39-es jelzésű autóbuszok megállóhelyénél is megállnak. /mti/

bb. 18. rendőrségi hírek

mm/e -cz

1973. március 30.

borsod megyében nyékládházán egy utkereszteszöndésben a kérekpáron közlekedő kiss józsef 68 éves nyugdíjast egy pótkocsis tehergépkocsi halálra gázolt.

szabolcs-szatmár megyében tiszadob határában a sajtó folyóban horgászott horváth mihály 59 éves halász tiszalucsi lakos, miközben a csónakból kiesett és a vízbe fulladt.

magyar lászló 17 éves tanulót a 20. kerületben a dózsa györgy ut 41. szám előtt egy személygépkocsi elütötte. magyar lászlót súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

nádor attila 28 éves festő és mázoló, budapesti lakos a 11. kerületben a bartók béla ut 86. szám előtt szabálytalanul haladt át az uttesten és egy 49-es jelzésű villamos elütötte. nádort súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

10.10/e

- 11 -

To1220

bb. 18. növényvédelem helikopterrel - négy mezőgazdasági nagyüzem társulása

vid/e ká -cz

1973. március 30.

helikoptert vásárolt két fejér megyei és két komárom megyei mezőgazdasági nagyüzem. a légi növényvédő állomás társulási szerződését pénteken írták alá mórton a móri állami gazdaság, a móri kossuth tsz, a császári tsz és a komáromi állami gazdaság vezetői. a négy gazdaság k-26 típusú szovjet helikoptert állít munkába és a légi növényvédelem költségeit közösen fedezik. az állomás bázisát mórton rendezik be. a tervek szerint évente összesen 24 000 hold szőlő és gyümölcsös, valamint szántó részben, „légi művelésben”, a helikopter ára néhány év alatt megtérül.

a helikopteres permetezés igen nagy előnye a gyorsaság. fertőzés-veszély esetén órák alatt hatásos megelőző intézkedést tehetnek a gazdaságok. a helikopteres növényvédelem csupán a móri állami gazdaságban 16 traktor és 50 szakember egész évi munkáját helyettesíti. /mti/

bb. 19. megkezdtek a székesfehérvári alba domus butoráruházzal építést

vid/e ká -cz

1973. március 30.

a fejér megyei állami építőipari vállalat megkezdte a székesfehérvári alba domus butoráruházzal építést. a 40 millió forint értékű beruházás 1974-ben készül el. a kétemeletes áruházzal egy időben 50 butorgarnitúra bemutatására nyílik lehetőség. külön lakberendezési cikk és lakástextil osztályt nyitnak. /mti/

bb.21. olasz pártvezető látogatása budapestben

mm/ok -cz

1973. március 30.

sergio segre, az olasz kommunista párt központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője pénteken elutazott hazánkba. az olasz pártvezető budapesti látogatása során megbeszéléseket folytatott komócsin zoltánnal, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjával, a központi bizottság titkárával és gyenes andrással, az mkszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetőjével. elutazásakor a ferihegyi repülőtéren dr.berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsúztatta. /mti/

10.50/ok

- 15 -

To1220

bb.20. vetik a dohánymagot szabolcsban

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

az idei dohánytermelés előkészítésének fontos szakasza zárul a nyíregyházi dohányfermentáló vállalat körzetében. a termelők elkészítették a palántaneveléshez szükséges mintegy 200 ezer négyzetméternyi felületű melegágyat és jórészt bevetették dohány-maggal. örvendetes, hogy egyre terjed a koszerűbb, fóliasátra palánta nevelés. e módszerrel nagymennyiségű szervestrágya és munkaerő takarítható meg. a palánta nevelés biztonságos a kiültetés ideje mintegy tíz nappal előbbre hozható, s ezáltal javulnak a termelés feltételei.

az idén már 70 dohánytermelő gazdaságban fóliasátor alatt nevelik a palántákat. a gépesítésen kívül ez a körülmény is közrejátszik abban, hogy növekedett a termelési kedv. a vállalat körzetében a tavalyinál 600-700 hektárral nagyobb területre kötöttek termelési szerződést./mti/

bb.22. halálos üzemi baleset a komlói kőbányában

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

tragikus végű baleset történt a dél-dunántúli kőbánya vállalat komlói üzemében. egy tolató teherautó elgázolta a mögötte áthaladó miklái lászlóné 44 éves anyagkiadót, akit a mentők kórházba szállítottak. a szerencsétlenül járt asszony súlyos sérüléseibe belehalt. a baleset ügyében a kerületi bányahatóság vizsgálatot folytat./mti/

bb.23. ezer vagonos gabonasiló építését kezdték meg zalaegerszegen

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

zalaegerszeg város határában 1 000 vagonos gabonasiló építését kezdték meg a zala megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat megrendelésére. a 12 cellából álló siló 35 méter magas lesz. a tárolót csuszózsálat alkalmazásával építik: 24 óránként 2 méterrel magasodik. a siló először az 1974. évi gabona-termést fogadja./mti/

11.00/ok

- 14 -

bb. 24. várostörténeti konferencia kaposvárott - megnyílt a város centenáriumi kiállítása

vid/e ká -cz

1973. március 30.

a magyar tudományos akadémia várostörténeti albizottsága a magyar történelmi társulat somogy megyei helytörténeti szakbizottsága, a pécsi akadémiai bizottság és kaposvár városi tanácsa rendezésében pénteken várostörténeti konferencia kezdődött kaposvárott. a kétnapos tudományos tanácskozás résztvevőit a városi tanács dísztermében somogyi józsef, a városi pártbizottság első titkára köszöntötte, majd székely györgy, a történelemtudományok doktora, egyetemi tanár, a mta várostörténeti albizottságának elnöke mondott megnyitót. ezt követően megkezdődtek az előadások. a konferencia elsőként a dunántúli városi fejlődés a kései feudalizmus korában című témával foglalkozott.

a konferencia alkalmából a rippl-rónai múzeum latinca sándor termében megnyitották a kaposvár 100 éve várostörténeti kiállítást. /mti/

bb. 27. a Lottó e heti nyerőszámai

mm/e -cz

1973. március 30.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a simontornyai bányász művelődési házában megtartott Lottósorsoláson a 13. játékhéten a következő számokat húzták ki:

20, 28, 35, 78, 86.

az április 2-án a népstadion sajtótermében megtartandó nyilvános havi tárgynyeremény-sorsoláson a 10. Lottó-játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

11.20/e

To 12to

- 15 -

bb. 28. óvári miklós beszéde

ká/e -cz

1973. március 30.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk óvári miklósnak, a kaposvári választási nagygyűlésen elhangzó beszéde rövidített szövegét. az anyag feloldásig

e m b a r g ó s

keretet később adunk.

x x x

óvári miklós beszédében foglalkozott a tanácsválasztások jelentőségével, a szocializmus építésének aktuális kérdéseivel, majd a nemzetközi helyzet néhány kérdésére tért ki. hangsúlyozta, hogy a szocializmus építéséhez kedvezőek a nemzetközi feltételek. hazánk a szocialista országok egyre fejlődő és erősödő közösségének tagja. a magyar-szovjet barátság erős és megbonthatatlan. a magyar kommunisták a jövőben is minden tőlük telhetőt meg fognak tenni, hogy erősítsék a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységét, a szocialista országok testvéri összefogását. sajnálatosnak tartjuk és elítéljük a kínai vezetők egységtörő magatartását, amellyel károkat okoznak a nemzetközi kommunista mozgalomnak, gyengítik a népek antiimperialista harcát.

szólt a vietnami nép győzelmes harcának jelentőségéről. vietnami testvéreinkkel együtt örülünk győzelmüknek, és velük együtt küzdünk azért, hogy az egyezményt az egyesült államok és a saigoni kormány is tarítsa be -, mondotta. rámutatott: a dél-vietnami diktatórikus, népellenes rendszer még mindig politikai foglyokat tart fogva, akiknek semmi más „bűnük”, nincs, csak az, hogy szeretik hazájukat és a szabadságot. ismételten kijelentjük, hogy a szocialista internacionalizmus eszméjétől és a testvéri szolidaritás érzésétől vezetve erőnkhez és lehetőségünkhöz mértén továbbra is együtt küzdünk vietnami testvéreinkkel, hozzá fogunk járulni a háború által okozott sebek mielőbbi begyógyításához.

az európai kérdésekre rátérve rámutatott arra, hogy az európai helyzet javulásában fontos szerepe van a szovjetunió és az nszk, illetve Lengyelország és az nszk közötti szerződés ratifikálásának, a nyugat-berlinről szóló négyhatalmi egyezmény megkötésének, az ndk és az nszk kapcsolatainak alapelveit rögzítő államközi egyezmény parafálásának. most arra lenne szükség, hogy az nszk minél előbb ratifikálja ezt az egyezményt, az egyesült nemzetek szervezete pedig a közeli jövőben vegye fel teljesjogu tagként mind a német demokratikus köztársaságot, mind a német szövetségi köztársaságot.

/folyt.köv./
11.30/e

To 12'10

- 16 -

bb. 28. /óvári miklós...folyt./e

örvendetesnek tartjuk, hogy folytatódni fognak a csehszlovák szocialista köztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti tárgyalások, amelyeken - ha az nszk kormánya is úgy akarja - hosszú idő óta megoldatlan kérdést, vagyis a müncheni diktátummal összefüggő problémákat végérvényesen le lehetne zárni.

a közel-keleti helyzetről szólva a szónok hangsúlyozta, hogy a jövőben is támogatni fogjuk az arab államok antiimperialista harcát. reméljük - mondotta -, hogy a haladó arab országok egységének erősödésével, a szocialista országok és az arab felszabadító mozgalmak összefogásával békés eszközökkel is ki lehet kényszeríteni a biztonsági tanács határozatának figyelembe vételét, az agresszió következményeinek felszámolását.

óvári miklós befejezésül hangsúlyozta:

- a jövőben is minden erővel azon leszünk, hogy erősítsük a demokráciáért, a békéért és a szocializmusért harcoló erők egységét és ezzel tovább javítsuk építőmunkánk nemzetközi feltételeit. /mtl/

bb. 29. dr. bruno kreisky sajtókonferenciája

t vt/tf/mm/e -cz

1973. március 30.

dr. bruno kreisky, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja pénteken délelőtt sajtókonferenciát tartott a magyar tudományos akadémia országház utcai kongresszusi termében. a sajtókonferenciát - amelyen részt vett nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. nagy lajos, hazánk bécsi nagykövete és dr. friedrich frölichsthal budapesti osztrák nagykövet is - dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg, majd az osztrák kormányfő válaszolt a magyar és a külföldi sajtótudósítók kérdéseire.

/folyt.köv./

11.33/e

To 12'10

- 17 -

bb.30. megalakult az orosz nyelv- és irodalomtanárok magyarországi szekciója

t gy/tm/ok -cz

1973. március 30.

Dr. Orbán Lászlónak, a művelődésügyi miniszter első helyettesének elnökletével pénteken a barátság házában megtartotta alakuló ülését az orosz nyelv- és irodalomtanárok magyarországi szekciója.

Nagy Mária, az MSZBT főtitkára méltatta az esemény jelentőségét. Mint elmondta, hazánkban az orosz nyelvoktatás kiemelt helyet foglal el az idegen nyelvek tanításában, s jövőre ünnepeljük az orosz nyelvoktatás bevezetésének 25. évfordulóját. A párt kulturpolitikájában, a művelődési tárca közoktatási politikájában mindig központi helyen szerepelt az orosz nyelvoktatás fejlesztése, módszereinek javítása. Öröndetes, hogy a Szovjetunióban évente 210 magyar általános és középiskolai pedagógus, itthon pedig további 4-500 tanár részesül továbbképzésben. Évente 300 magyar középiskolai diák vesz részt Szovjetunió-beli táborozáson.

Az MSZBT évek óta jelentős részt vállal az orosz nyelvoktatás népszerűsítésében és fejlesztésében. A társaság megalakulása óta foglalkozik orosz nyelvoktatással. Az elmúlt 28 év alatt mind a hallgatók számszerű növelésére, mind pedig a nyelvoktatás színvonalának emelésére nagy súlyt helyeztek. E feladatokat elsősorban a budapesti központi Gorkij nyelviskola keretein belül valósítják meg, amely ma már a fővárosi iskolán kívüli felnőtt orosz nyelvoktatás központja. Az iskolán jelenleg csaknem 2000 hallgató tanul, közöttük egyre több a műszaki szakember. A tudományos kutató. Nagy figyelmet fordít az MSZBT a vidéki orosz nyelvtanfolyamok szervezésére is. Az idei tanévben Borsod, Heves, és Csongrád megyében működik a Gorkij nyelviskola kihe-lyezett tagozata, mintegy 1800 hallgatóval.

A magyarországi orosz nyelv- és irodalomoktatás fejlődésében nagy szerepet játszott az orosz nyelv- és irodalomtanárok nemzetközi szövetsége, amely 1967-ben alakult meg Párizsban. Az MSZBT 1970. óta tagja a nemzetközi szövetségnek, amelynek ugyancsak tagja a művelődésügyi minisztérium országos pedagógiai intézete, az Eötvös Loránd tudományegyetem orosz tanszéke, és a tit. megalakulása óta a nemzetközi szövetség sokat tett az orosz nyelvoktatás népszerűsítéséért az egész világon, s ma már több mint 30 országból csaknem 90 tagot számlál. A magyarországi tagszervezetek a MAPRJAL megalakulása óta aktívan részt vettek a szövetség munkájában. Az MSZBT - az MSZMP KB illetékes vezetőinek egyetértésével, a művelődésügyi minisztérium felkérésére - tett javaslatot arra, hogy a baráti társaság országos elnöksége mellett megalakuljon az orosz nyelv- és irodalomtanárok magyarországi szekciója, amelynek feladata lesz a MAPRJAL magyarországi tagszervezetei munkájának egyeztetése, továbbá az iskolai és iskolán kívüli orosz nyelvoktatás hatékonyságának növelése.

/folyt.köv./
11.45/ok

10.13.10

- 13 -

bb.30./ megalakult folyt./ok

A szekció tevékenyen közreműködik majd ahhoz is, hogy a MAPRJAL határozatait, és a nemzetközi szövetség új kutatási eredményei eljussanak hazánkban is az orosz nyelv- és irodalomtanárok széles rétegéhez. A szekciónak egyébként tagja lehet hazánk valamennyi orosz nyelvet tanító pedagógusa.

Ezután megválasztották a szekció 25 tagú elnökségét: az elnöki tisztséget Dr. Suara Róbertre, a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem orosz tanszékének vezetőjére bízták. Végül a tanácskozás résztvevői felhívással fordultak az orosz nyelvet tanító pedagógusokhoz, hogy a közel jövőben mind nagyobb számban és tevékenyen kapcsolódjanak be a szekció munkájába. Az eseményen jelen volt Katona István, az MSZMP KB osztályvezetője, Kiss Károly, a SZOT alelnöke, B.D. Sevikin, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa, valamint a moszkvai orosz nyelvi tudományos központ több munkatársa./mti/

Használat: 15 óra után!

bb.25. újabb autószervezet Zalaegerszegen

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

Kiss Dezsdé közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes pénteken délután felavatta Zalaegerszeg második autószervezet-és javítóüzemét. Az ávit után a helyi szállítógépgyár létesített korszerű autójavítót, ahol külön teherautó és személyautó javítósort alakítottak ki. Az üzem építése és felszerelése 26 000 000 forintba került. Felszerelték minden olyan műszerrel, amely a gépkocsik biztonságos karbantartásához szükséges és ellátják vízfűgőny alatt működő festő és infravörös szárító műhellyel is.

A Körmeny, Zalaegerszeg, Keszthely között épülő új Balaton úti mellé települt autójavítóüzemben idegen nyelvet is beszélő munkafelvévőket alkalmaznak./mti/

11.50/ok

10.13.10

- 13 -

bb. 31. bérfejlesztés, lakáshelyzet, óvodaépítés - a szakszervezetek szolnok megyei tanácsának ülése

vid/e fm -cz

1973. március 30.

a munkások keresetének, életkörülményeinek alakulásáról tárgyalt többek között pénteken a szakszervezetek szolnok megyei tanácsának kibővített értekezlete. az elmúlt két év alatt 7,8 százalékkal nőtt a megye munkásainak átlagos havi keresete, de még mindig nem éri el az országos átlagot. csökkentek a bérlétszámok a férfiak és a nők között: míg 1970-ben a nők havi átlagkeresete kétharmada volt a férfiakénak, 1972-re ez az arány 75 százalékra módosult. a márciusi központi bérintézkedések szolnok megyében 45 000 dolgozót érintenek, a bérfejlesztésre 68 millió forintot fordítanak. az szmt megállapítása szerint az elosztás elveit és módszereit még a döntés előtt valamennyi munkahelyen megvitatták az érintett kollektívával, a gazdasági vezetők a szakszervezettel egyetértésben intézkedtek. a bér-emelésről szóló értesítést valamennyi dolgozó írásban kapta meg.

a tanácskozáson szó volt arról is, hogy javult a lakáshelyzet, az elmúlt két esztendőben szolnok megyében 74 00 új otthont adtak át. a szanálások miatt azonban csak 5 000-rel nőtt a lakások száma, különösen szolnokon súlyosak a lakásgondok. gyorsabban és következetesebben kell megvalósítani az óvodai programot - állapította meg a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa. ezért javasolja, hogy elsősorban szolnokon és a megye többi városában a megyei tanács a hazafias népfronttal, a szakszervezettel együtt szervezen vállalati, társadalmi akciókat. csak ilyen széleskörű összefogással lehet felépíteni a negyedik ötéves tervre tervezett összes megyei gyermekintézményt. /mti/

bb. 32. nagyarányú társadalmi munka vas megyében - ülést tartott a megyei operatív bizottság

vid/e fm -cz

1973. március 30.

a hazafias népfront vas megyei bizottságának kezdeményezésére az idén szervezték meg nyolcadik alkalommal - ezúttal március 24-től április 4-ig - a társadalmi munkanapokat vas megyében. a megyei társadalmi munkanapokat szervező operatív bizottság pénteken szombathelyen értékelte az eddigi munkát. megállapították, hogy a megyében mindenütt nagy lelkesedéssel dolgoztak és dolgoznak a társadalmi munkások; naponként tízezrek szépítik, csinosítják, gazdagítják lakóhelyüket, s járulnak hozzá a fejlesztési tervek megvalósításához.

különösen jól szervezték meg a munkát szombathelyen, Kőszegen, Sárváron. a megyeszékhelyen minden nap dolgoznak a társadalmi munkások az épülő parkerdő utjain, a falumúzeum környékének rendezésén, s a tömegsporttelep kialakításán.
/folyt.köv./

12.02/e

- 20 -

bb. 32. /nagyarányú társadalmi...folyt./e

kőszegen az új óvoda építkezésénél, a rohonci-úti új lakótelep tereprendezésénél, parkosításánál, a várparki gyermekjátszóter létesítésénél, sárváron a csónakázó és a parkerdő építésénél szorgoskodnak a legnagyobb számban az önkéntes munkások.

példás az összefogás a községekben is, ahol a feladatok között utak, járdák, hidak, átvezetők építése, javítása, tiszta-majorok rendezése, az árkok tisztítása, a parkosítás áll az első helyen. a körmenti járás községeiben a kisz-szervezetek védnökséget vállaltak falujuk művelődési otthona, sportpályája, parkjai, közterületei felett. ezeken a helyeken a „tavaszi nagytakarítást”, már mindenütt el is végezték.

az operatív bizottság további lelkes munkára hívta fel a társadalmi munkásokat, hogy április 4-re, hazánk felszabadulásának évfordulójára mindenütt teljesíteni tudják az önkéntes munkára tett vállalásaikat. /mti/

bb. 33. kiváló társadalmi munkások ankétja nyíregyházán

vid/e fm -cz

1973. március 30.

a legkiválóbb társadalmi munkások részvételével ankétot rendezett pénteken nyíregyházán a szabolcs-szatmár megyei tanács és a hazafias népfront megyei bizottsága. a tanácskozáson a múlt évi tapasztalatokat és az idei feladatokat vitatták meg. a közhasznú munkákban tavaly kimagasló sikereket értek el szabolcs-szatmár megyében. a társadalmi munka értéke minden eddiginél több, 89 millió forint volt az előző évi 68 millióval szemben.

a társadalmi munkaversenyben legjobb eredményt elért Kislenc település között a megyei tanács végrehajtó bizottsága 3.3 millió forint jutalmat osztott ki. a közhasznú munkák szervezésében és végzésében kitűnt személyek közül a pénteki ankéton háromnak a „kiváló társadalmi munkáért”, jelvényt és 1 200 forint értékű tárgyjutalmat, 52-nek „társadalmi munkáért”, jelvényt és 1 000.-, 800.-, illetve 500 forint értékű tárgyjutalmat adtak. /mti/

12.08/e

- 21 -

bb.34. ruházati üzem avattak vasvárott

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

uj ruházati üzem avattak pénteken vasvárott, a kemeshát központjában. a 250 nő foglalkoztató üzem a szombat-helyi styl ruházati vállalat saját erőből, a vas megyei tanács anyagi támogatásával hozta létre.

az 1600 négyzetméter alapterületű üzem az ország egyik legkorszerűbb tanácsi vállalata, a legújabb ruhaipari gépekkel és technológiával dolgozik.

dr. kelemen ferenc, a vas megyei tanács általános elnökhelyettese adta át az új üzemet kondits zoltán igazgatónak. az avatást követően választási gyűlést rendeztek az új üzemben./mti/

bb.35. a közalkalmazottak szakszervezetének országos elnökségi ülése a vas megyei borsokon

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

országos elnökségi ülést tartott pénteken a vas megyei borsokon a közalkalmazottak szakszervezete. az ülésen megjelent dr. priessol olga, a szakszervezet főtitkára dr. tóth jánosnak, a közalkalmazottak szakszervezete vas megyei titkáranak jelentése alapján megtárgyalták a szakszervezet vezetői irányító munkáját./mti/

bb.36. kimagasló termelési eredmények visontán

vid/ká/ok -cz

1973. március 30.

kimagasló termelési eredményekről adtak számot pénteken a visontai bányászok. a thorez külfejtéses bányüzem az év elejétől mostanáig kerekén másfélmillió tonna szenet adott át a szomszédos gagarin hőerőműnek. ezzel teljesítménnyel határidő előtt teljesítették az első negyedévre előírt széntermelési tervüket. a meddő eltakarításával is áttevezett ütemben haladnak: az idén összesen négy millió köbméter földet mozgattak meg a visontai széntermezőn.

a visontai bányászok átlagos széntermelése márciusban megközelítette a huszezer tonnát, de volt olyan nap, amikor 30 ezer tonnát meghaladó széntermelést hoztak felszínre. a földkotró óriások eddigi legmagasabb napi teljesítményét március 22-én jegyezték fel, amikor 66 000 köbméter földet fejtették le a széntermezőről./mti/

11.15/ok

Tóth

- 21 -

t

bb. 38. felavatták a hatselyem kötöttárugyár új pesterzsébeti üzemét

t ol/tr/e sb -cz

1973. március 30.

keserü jánosné könnyűipari miniszter pénteken pesterzsébeten - a nagymultu munkáskerület több vezetőjének jelenlétében - felavatta a hatselyem kötöttárugyár központjában létesített új kötő- és új kikészítő üzemrészt. ezzel gyakorlatilag befejeződött az 1971. januárjában kezdődött nagyszabású vállalati rekonstrukció. az elsősorban a termelés növelését célzó csaknem 180 millió forintos fejlesztés egyidejűleg valósult meg a pesterzsébeti központban, a borsod megyei kurtyánban és kazincbarcikon, ahol a jövő héten lesz a konfekció üzem avatója.

a fejlesztés költségeinek több mint felét - elsősorban gépi beruházásként - a pesterzsébeti gyárközpont korszerűsítésére fordították. ezzel párhuzamosan a vállalat saját erőből is jelentős fejlesztést végzett. háromemeletes szociális épületet létesítettek és modernizálták a kazánházat. építettek egy másik emeletes épületet is, amelynek felső szintjén irodák, ültözők, ebédlő és a kultúrterem, földszintjén pedig kötőde kapott helyet. a kötődében 24 lánchurkoló géppel majd évi 500 tonna kelmet gyártanak. az ndk-ból importált lánchurkoló berendezések három méter széles nyers fehérnemű- és velurkelmet készítenek.

a rekonstrukció során a központi gyárterületet a mintegy tíz éve kitélepitésre ítélt festékgyár átvételével bővítették. több épületből egyet már helyrehoztak, s ebben kapott otthont az új kikészítő üzem, amelyben évi 1 000 tonna lánchurkolt kelme hőregulizálását végző berendezést és egy festőgépet szereltek fel. a két géppel világviszonylatban is újszerű festési és kikészítési technológiát honosítanak meg, amely a vállalattal jelenleg kooperáló kikészítő üzemekkel - elsősorban a budapesti harisnyagyárral - összehangoltan rendkívül gazdaságos, nagyon termelékeny és jóminőségű kikészítést tesz lehetővé.

a hatselyem kötöttárugyár a rekonstrukcióval másfélszeresére növelte csipkelánc-kötő és lánchurkoló gépparkját. ezzel mintegy évi 2 000 tonna - körülbelül 25 millió négyzetméter - lánchurkolt kelme és 120 tonna csipke előállítására teremtett kapacitást. a lánchurkoló gépek termelékenysége, mintázókészsége világszinten áll.

/folyt.köv./
12.25/e

1013 us

- 23 -

o

bb. 38. /felavatták...folyt./e

a központi gyárnak 300 dolgozót foglalkoztató konfekció üzemszervezésében főleg exporttermékek készülnek kis szériában, különleges kivitelben. ehhez speciális varrógépekre van szükség, a rekonstrukció keretében egyébként mintegy 800 új varrógépet szereztek be, 300 konfekciógépet pedig kicseréltek. a beruházások és átszervezések eredményeként a vállalati kapacitást 1969-hez viszonyítva - értékében - a belföldre irányuló termelést tekintve 164, az exportra kerülő termékek viszonylatában pedig 215 százalékra nőtt. mind a foglalkoztatott létszámot /4 600/, mind pedig az 1972-ben elért termelési értéket /705 millió forint/, alapul véve a habselyem kötöttárugyár a hazai kötszövőipar legnagyobb vállalatává vált.

az üzemavatást követően a vállalat dolgozói ünnepségen emlékeztek meg hazánk felszabadulásának évfordulójáról. keserű jánosné az ünnepségen kitüntetésekkel jutalmazta a termelésben és a rekonstrukció megvalósításában élenjáró dolgozókat. /mti/

bb. 37. a szakszervezetek somogy megyei tanácsának ülése

vid/e fm -cz

1973. március 30.

a szakszervezetek somogy megyei tanácsa pénteken kaposvárott tartott ülésén a tavaly végzett munkáról tárgyalt. többek között szó esett arról, hogy a megye 14 legnagyobb üzemében megvizsgálták az ipari munkások élet- és munkakörülményeit. megállapították, hogy javultak a munkavégzés feltételei, de továbbra is kedvezőtlenek az anyagmozgatók, valamint az építőipari munkások munkakörülményei. a bejáró munkásoknak alig van szabadidejük. a balesetek vizsgálata és elemzése során azt a következtetést vonták le, hogy egyes üzemekben az alacsonyfokú biztonságtechnikai színvonal, a balesetelhárítási fegyelem lazasága, a vezetők helytelen szemlélete, a szakszervezetek nem eléggé következetes fellépése is hozzájárult ahhoz, hogy a balesetek száma emelkedett. kedvezően fejlődött a társadalombiztosítási ellátás a megyében: csaknem háromszézerrel emelkedett a biztosítottak száma, a kiadások meghaladták a 362 millió forintot.

a szakszervezetek agitációs és propaganda munkája az elmúlt évben szélesedett és színesedett. tevékenyen résztvettek a társadalmi ünnepek előkészítésében. a fizikai dolgozók gyermekeinek segítésére évközi felvételi vizsgára előkészítő szaköröket, tanfolyamokat szerveztek csaknem 600 résztvevővel. több mint 300 000 forintot költöttek könyveszerzésre. /mti/

12.30/e

Tó1245

-24-

bb. 41. időjárásjelentés

hgy/e

1973. március 30.

a meteorológiai intézet jelenti március 30-án, pénteken 12.45 órakor:

megélénkülő szél

nyugat-, közép- és kelet-európában péntek reggelre a talaj közelében lefékeződtek a légmozgások. a nagy nedvességtartalmu levegő jelenléte és a gyenge szél együttes hatására sok helyen keletkezett köd, a levegő erősen párássá vált. a jelenlegi nyugodtabb időjárási szakasz hamarosan lezárul, mivel ma reggel 7 órakor már a brit-szigeteken járt az enyhe, közvetlenül a nyomában az igen hideg, sarkvidéki eredetű levegő. a kétfajta levegő mozgása nagyon gyors, ezért a következő 36 óra folyamán mindegyik mélyen bejut a kontinens belsejébe, a kárpát-medencéig azonban valószínűleg még nem.

hazánkban csütörtökön az északkeleti megyéket kivéve erősen felhős volt az ég, a nap csak 1-3 órán át sütött. az északkeleti országrészből 4-6 óras napfénytartamot jelentettek, csak pécsett hullott jelentéktelen mennyiségű eső. a legmagasabb hőmérséklet 12-19 fok között alakult. ma hajnalra az ország északkeleti felében általában mínusz 2, plusz 4, máshol 4-9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, a hőmérséklet 11 órára 12-16 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 12,0 fok volt, a százéves átlagnál 3,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, valószínűleg eső nélkül. pénteken mérsékelt, változó irányú, szombatra délkeleti, délre forduló és megélénkülő szél. néhány helyen hajnali ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, plusz 6 fok között, egy-két helyen talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 305 centiméter. /mti/

12.50/e

Tó1245

-25-

bb. 39. háztáji kisgép- és szerszámkiállítás szentendrén

vid/e gö/fm hgy

1973. március 30.

a belkereskedelmi minisztérium kezdeményezésére pénteken szentendrén kiállítás nyílt, amelyen a hermes általános értékesítési és fogyasztási szövetkezet több kereskedelmi vállalattal közösen bemutatja a kiskertekben használatos kézi és gépi meghajtású munkaeszközöket, szerszámokat, vetőmagvakat, növényvédőszereseket és a háztáji kisállattenyésztési eszközöket. dr. gazda tamás, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője megnyitójában elmondotta, hogy hazánkban két millió kerttulajdonos él - köztük igen sok amatőr kertész -, akiknek munkáját kívánják megkönnyíteni a kiállításon bemutatott szerszámok, kisgépek gazdag választékával. a tervek szerint hasonló kiállításokat rendeznek majd a fővároskörnyéki üdülő-övezetekben, és ha az érdeklődők igénylik, az ország más táján is. a kertbarát-mozgalom gyors terjedésével nem tartott lépést a magyar ipar. ezért ebben az évben 200 000 dollár értékű szerszámot, elsősorban kisgépet vásároltak külföldről.

ötletes megoldásként a kiállítást a budapest-környéki tüzeip szentendre-papszigeti, hétvégi házakat bemutató telepén rendezték meg. így az érdeklődők az izléses vikendházak mellett láthatják a kertjeik csinosításához szükséges munkaeszközöket is. a számos kéziszerszám és a 70-féle kisgép között bemutatják a benzinmotor-meghajtású kapát, a víznyomással működő permetezőt, a fűnyírógépek gazdag választékát a vásárral egybekötött kiállítást április 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb. 40. bélyegkiállítás szombathelyen

vid/e fm hgy

1973. március 30.

pénteken szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban megnyílt a malév és a lufthansa légitársaságok nyitó járatainak filatelisták dokumentumait bemutató kiállítás. mintegy kétszáz olyan külön bélyegzővel ellátott borítékot, bélyeget láthatnak az érdeklődők, amelyeket afrikában, a távolkeleten, dél-amerikában, Európában abból az alkalomból adtak ki, hogy a lufthansa, illetve a malév gépe először szállt le az adott földrajzi helyeken.

a kiállítás április 5-ig tart nyitva. a megnyitó napján és vasárnap a helyszínen alkalmi postahivatal működik, amely a kiállításra utaló emlékbélyegzőt használ. /mti/

12.55/e

- 26 -

bb.42. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke 13 óráig

se/ok -cz

1973. március 30.

1. kivirágzik budapest
2. népművelési intézet tervei
3. vizügyi egységek
4. juhász gyula emlékműsor
5. bábjáték tanfolyam
6. vizrajzi atlasz
7. nyári tejszállítás
8. háromezer éves vajkőpülvő
9. tárlatok vidéken
10. kiskunsági üzemek ajándéka
11. a tv filoprogramja
12. előszezoni balatoni üdülés
13. oboeabóvítás
14. agrokémiai társulások baranyában
15. küzdelem a talajaszállyellen
16. meghalt hídvégi lászló
17. bkv közlemény
18. növényvédelem helikopterrel
19. a székesfehérvári butoráruháza építése
20. vetik a dohánymagot
21. olasz pártvezető látogatása
22. halálos üzemi baleset
23. gabonasiló építése zalaegerszegen
24. várostörténeti konferencia kaposvárott
25. újabb autószerviz zalaegerszegen
26. rendőrségi hírek
27. lotto
28. óvári beszéd
29. kreisky sajtókonferenciája
30. orosz nyelvtanárak magyarországi szekciója
31. a szakszervezetek szolnok megyei tanácsának ülése
32. társadalmi munka vas megyében
33. társadalmi munkások ankétja nyiregyházán
34. ruházati üzem vasvárott
35. közalkalmazottak szakszervezetének ülése vas megyében
36. kimagasló eredmények viszontán
37. szakszervezetek somogy megyei ülése
38. felavatták a habselyem gyár újüzemeit
39. kisgép kiállítás
40. bélyegkiállítás
41. időjárás
42. hírjegyzék

/mti/

13.20/ok

- 27 -

bb.47. új rendelőintézetet avattak kiskunfélegyházán

vid/fm/ok -cz

1973. március 30.

tizenkétféle szakrendelésre alkalmas rendelőintézetet avattak pénteken kiskunfélegyházán. az új egészségügyi intézmény építése és 35 helyiségének berendezése összesen tizenhatmillió forintba került. dr. dobos ferenc, kiskunfélegyháza város tanácselnöke méltatta a kiskun város felszabadulás utáni általános és egészségügyi fejlődését. a tanácselnök városfejlesztési emlékérmeket és jutalmakat nyújtott át a kivitelező kiskunhalasi építőipari vállalat dolgozóinak, akik jóval a határidő előtt felépítették a fontos egészségügyi létesítményt. az épület főbejáratánál elhelyezett szalagot dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterhelyettes vágta el, aki katanics sándornak, a bács-kiskun megyei pártbizottság titkárának és dr. körös gáspárnak, a megyei tanács általános elnökhelyettesének társaságában vett részt a félegyházi avató ünnepségen./mti/

...-

bb.46. tudományos emlékülés miskolcon a kommunista kiáltvány megjelenésének évfordulója alkalmából

vid/fm/ok -cz

1973. március 30.

a magyar történelmi társulat borsod megyei csoportja pénteken miskolcon, a ii. rákóczi ferenc megyei könyvtárban tudományos ülést tartott a kommunista kiáltvány megjelenésének 125. évfordulója alkalmából.

az emlékülésen a társulat tagjain kívül részt vettek a miskolci középiskolák történelemtanárai is. erényi tibor kandidátus, az mszp központi bizottsága párttörténeti intézetnek osztályvezetője tartott előadást „marx és a kommunista kiáltvány”, címmel.

az előadást vita követte./mti/

...-

bb.44. nemzetiségi konferencia veszprémben

vid/fm/ok -cz

1973. március 30.

veszprémben pénteken a hazafias népfront megyei bizottságának meghívására konferenciát tartottak a megyében élő nemzetiségi lakosok képviselői. a konferencián - amelyen nagy gyevői béla, a hazafias népfront veszprém megyei bizottságának titkára méltatta a nemzetiségek egyenjogúságának jelentőségét - részt vett dr. wild frigyos, a magyarországi német demokratikus szövetségének főtitkára és such jános, a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének főtitkára is./mti/

...-
- 28 -

13.25/ok

Tó1420

felhasználható: 19 óra után!

bb.45. petőfi-emlékünnepe sárospatakon

vid/fm/ok -cz

1973. március 30.

a sárospataki tanítóképző intézet rendezésében pénteken ünnepi megemlékezést tartottak petőfi születésének százötvenedik évfordulója alkalmából.

az intézet tanárai tudományos emlékülésen méltatták petőfi irodalomtörténeti jelentőségét. ez alkalommal adta át dr. károly istván, a tanítóképző intézet igazgatója a jubileumi év alkalmából meghirdetett pályázat jutalmait a díjnyertes művek szerzőinek.

a tudományos ülést követő emlékünnepeken az intézet hallgatói petőfi-költeményeket adtak elő. dr. kovács kálmán tanszékvezető egyetemi tanár ünnepi beszédben méltatta petőfi jelentőségét és sárospataki kapcsolatait./mti/

...-

bb.43. a szakszervezeti munka számadása a postások szakszervezete központi vezetőségének ülésén

t kf/tr/e sb -cz

1973. március 30.

a szakmai kongresszus határozatainak időarányos végrehajtásáról, a postások helyzetéről, a posta anyagi és technikai fejlődéséről, valamint a szakszervezeti munka eredményeiről, foglalkozásairól tárgyalt pénteki ülésén a postások szakszervezetének központi vezetősége. az ülésen részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és virizlai gyula szot titkár. az elnökség írásos beszámolóját besenyei miklós főtitkár egészítette ki.

a beszámoló megállapította, hogy a posta tavaly eredményes gazdasági évet zárt, különböző ágazatai a korábbinál gyorsabban fejlődtek. a postaszervek a múlt évben 290 millió forintot fordítottak a munkakörülmények javítására, 20 millió forintot az anyagmozgatás, a rakodás gépesítésére. a külterületi kézbesítés korszerűsítésére 4 700 utmenti levélszekrényt állítottak fel, budapestben újabb 34 555 csoportos levélszekrényt szereltek fel, 2 650 táskás-ládás kerékpárt kaptak a kézbesítők, 1 200 kézikocsit az újságkihordók, 63 új hírlappavilon és három üzlet nyílt. javultak a postások életkörülményei. az öt évre szóló bérpolitikai intézkedési tervet a dolgozók teljes megelégedésére időarányosan teljesítették.

/folyt.köv./
13.40/e

Tó1420

- 29 -

bb. 43. /a szakszervezeti ...folyt./e

az egy főre jutó személyi jövedelem az 1970. évi 26 400 forintból 29 500 forintra növekedett, az idén várhatóan 30 270 forint lesz; az egy főre jutó átlagbér 270 forinttal emelkedett, a magasabb bérek mögött megfelelő teljesítmények is vannak - nyugtázta a központi vezetőség. Örvendetesnek ítélték, hogy a bérfejlesztéssel egyidőben növekedtek a bérénkívüli jutatások, a szociális és a kulturális alapok. a szakszervezet és a gazdasági szervek segítségével tavaly 77 postáscsalád jutott lakáshoz, s 453 dolgozónak nyújtottak hasonló célra 31.6 millió forint hosszulejratu kamatmentes kölcsönt.

a különféle intézkedések hatására javult a közhangulat a postánál. a létszám tervszerűen másfél százalékkal növekedett, a forgalmi állománycsoportban 372 fővel, a jármű- és berendezés-fenntartó munkásállományban 330 fővel. a szakszervezet azonban kifogásolta, hogy az általában megfelelő létszámfejlesztésen belül az alkalmazotti, az improduktív létszám indokolatlanul emelkedett, nagyobb volt, mint a végrehajtó szolgálatban dolgozóké. a szakszervezet vezetőinek véleménye, hogy az adminisztratív feladatok ellátásához több évre megfelelő az állomány, amit még csökkenteni is lehet. a következő időszakban elsősorban a kézbesítő és a felvevő szolgálatot kell megerősíteni. a lakosság érdeke, hogy kevesebb legyen a sorbanállás, pontosan és időben eljussanak a küldemények a rendeltetési helyre, s ezt joggal elvárja a közönség, hiszen megfizet érte.

a szakszervezeti munkáról szólva a központi vezetőség megállapította, hogy a szakszervezeti szervek cselekvően résztvesznek a hatáskörükbe tartozó kérdések eldöntésében. a posta vezetése figyelembe veszi a szakszervezet véleményét, igényli segítségét minden olyan tervezett intézkedés kiadása előtt, amely jelentősen befolyásolja a dolgozók munkafeltételeit, életkörülményeit. az eddigi jó vagy kevésbé jól sikerült döntések a központi vezetőség, az elnökség közreműködésével, egyetértésével születtek, s ezért a dolgozók előtt vállalni kell a következményeket. a szakszervezet mindinkább képes elfogadható javaslatokkal, konkrét intézkedésekkel kedvezően befolyásolni a dolgozók tevékenységét is. a központi vezetőség ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a szakszervezeti munka egyre összetettebb, nehezebb, mert az igények gyorsabban nőnek, mint a lehetőségek. ennek figyelembevételével foglaltak állást abban, hogy a jobb munka alapja az alapszervezetek és a középszervek tevékenységének javítása. ezen a területen ugyanis az érdemi munka fejlődése a kívántnál lassabb, az alapszervezetek a hatáskörükbe tartozó kérdésekben ma még gyakorta bizonytalanok, bátortalanok, s ez ismereteik, felkészültségük fogyatékoságaiból adódik. ezért a központi vezetőség a következő időszakban fokozottabban figyelemmel kíséri az alapszervezetek és középszervek munkáját, amelyhez minden segítséget megad. /mt1/

13.43/e

- 30 -

bb. 48. tízéves az együttműködés a miskolci egyetem gépészmérnöki kara és a diósgyőri gépgyár között

vid/e fm -cz

1973. március 30.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem gépészmérnöki kara és a diósgyőri gépgyár tíz éve kötött szocialista együttműködési szerződést, amelyet azóta évről-évre megújítanak. ez alkalmából a rendes kari tanácsulást a diósgyőri gépgyárban tartották meg, amelyen részt vett dr. Czibere Tibor, a gépészmérnöki kar dékánja, valamint Gácsi Miklós, a diósgyőri gépgyár vezérigazgatója is.

a rendes kari tanácsulás értékelte a gépészmérnöki kar ipari kapcsolatait, ezen belül a diósgyőri gépgyárral fennálló egy évtizedes tevékenységét.

a beszámolóból kitűnt, hogy tíz év alatt a gyár megbízásából a gépészmérnöki kar tanszékei 84 ipari feladatot oldottak meg. a gyár és a kar közötti kapcsolatok alapján a felmerülő kérdések megoldásában részt vettek a gépelemek-, az áramlás- és hőtechnikai gépek, a szállítóberendezések, a szerszámgépek, a gépgyártástechnológiai és a mechanikai technológiai tanszékek.

a gyár megbízásából elkészítették többek között a hűtőkompresszorok fejlesztésével kapcsolatos tanulmányt. megterveztek a telefonkábel gyártásánál nélkülözhetetlen ugynevezett térnegyestítő összecsapó gépsort, amelynek alapján a gyártás is megkezdődött. egyes szivattyutípusok teljes áramlástechnikai megoldását áttekelték, azok hatásfokának növelésére. segítséget nyújtottak különböző kábelgépek tökéletesítéséhez is.

jelentős támogatást kaptak az együttműködés során a gépészmérnöki kar különböző tanszékei az oktatáshoz a diósgyőri gépgyártól, így többek között a dígép által gyártott szivattyúk dokumentációját és mintapéldányait, oktatási és kísérleti célra különböző szerszámokat és minőségi anyagokat, a dígép ipari tanulói által készített szerszámgép-modelleket. a diósgyőri gépgyár az idén végző gépészmérnök hallgatók részére 70 diplomatervi feladatot állított össze.

a kari tanácsuláson felszólaló Gácsi Miklós vezérigazgató az ötödik tízéves terv feladatairól szólva kérte a kar segítségét többek között a kábelgépek további tökéletesítéséhez, a járműiparban érdekelt szüllyesztékes kovácsműhely munkájának szervezéséhez, a hűtőkompresszor-gyártás hegesztéses eljárásainak kidolgozásához, valamint a szivattyúgyártás továbbfejlesztéséhez. /mt1/

...-

13.48/e

Tótkó

- 31 -

bb. 52. átadta megbízólevelét a mali köztársaság új magyarországi nagykövete

t szd/gg/e zs hgy

1973. március 30.

Losonczi páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta tidiani guissé rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a mali köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt csäterki lajos, az elnöki tanács titkára, garai róbert külügyminiszterhelyettes, tóth raymond, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

tidiani guissé nagykövet megbízólevelének átadásakor hangoztatta:

- megragadom az alkalmat, hogy tolmácsoljam excellenciád-nak mali államfőjének, moussa traore ezredesnek, valamint a mali köztársaság kormányának a mali köztársaság függetlensége óta országaink között oly szerencsésen létrejött baráti kapcsolatokat és együttműködés fenntartására és továbbfejlesztésére irányuló óhaját.

- a mali nép rokonszenvvel és érdeklődéssel figyelte a magyar népnek szuverenitása és a béke érdekében, a külföldi elnyomás ellen vívott hazafias harcát. figyelemmel kísérte magyarországnak az újjáépítésben, a magyar nép jólétét szolgáló új gazdaság felépítésében elért eredményeit is.

- a mali nép szilárdan elkötelezte magát arra, hogy megteremtí független nemzetgazdaságát, amely biztosítja mali egységét és szuverenitását.

Losonczi páál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- megalággalással tölt el bennünket őexcellenciájának és kormányának az országaink között kialakult baráti együttműködés fenntartására és továbbfejlesztésére irányuló óhaja, amely egybeesik a mi kívánságunkkal is.

- népünk és kormányunk nagy rokonszenvvel és együttérzéssel figyeli a mali népnek és kormányának a függetlenség megőrzésére és önálló nemzetgazdaság megteremtésére irányuló eredményes erőfeszítéseit.

/folyt.köv./

13.50/e

- 32 -

bb. 52. /átadta megbízólevelét...folyt./e

- a magyar népköztársaság tevékenyen támogatja afrika népeinek a gyarmatosítás végleges felszámolásáért vívott harcát és határozottan fellép a népek békéjének és biztonságának védelmében. ezen az alapon lehet termékeny nemzetközi sikon is országaink együttműködése.

az elnöki tanács elnöke szívélyes beszélgetést folytatott a nagykövettel, aki ezek után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

bb.49. az afit új szerviz-állomása gyulán

vid/fm/ok hgy

1973. március 30.

új állomással gyarapodott az afit szervizhálózat. a vidék egyik legkorszerűbb autószervezét és alkatrész-értékesítő telepét pénteken kovács béla, az afit tröszt vezérigazgatója adta át gyulán. hangsúlyozta többek között: a békéscsabától aradra vezető főközlekedési út mentén épült, a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt szerviz a határmenti üdülőváros és a környék gépkocsi-parkjának javításában jelentős szerepet vállal és az átutazó autósoknak is rendelkezésére áll. az 1 300 négyzetméter alapterületű, ötven munkást foglalkoztató üzemben - amelynek építésére és berendezésére 30 millió forintot költött az afit - egyszerre 16 különböző típusú gépkocsi javítható./mti/

bb.50. gerle margit kerámikusművész kiállítása gyulán

vid/fm/ok hgy

1973. március 30.

gerle margit fiatal kerámikusművész legszebb alkotásából pénteken kiállítás nyílt gyulán. a tárlaton látható alkotások közül kiemelkedik „az életfa”, című 56 figurából álló nagyméretű kompozíció./mti/

14.10/ok

Tóth

- 33 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

az alábbi kommentárunk csak az elnöki tanács üléséről szóló kommuniké után használható fel!

bb. 51. népi Ülnökök szocialista bíraskodásunkban - /elnöki tanács háttéranyag/

1 tf/tr/e zs hgy

1973. március 30.

a bíróságokon jelenleg működő népi Ülnökök megbízása 1973. június 30-án lejár, ezért eddig az időpontig - a bíróságokról szóló 1972. évi 4. törvény értelmében újból meg kell választani a járásbíróságok /városi, kerületi bíróságok/ a megyei /fővárosi/ bíróságok, a munkaügyi bíróságok és a katonai bíróságok népi Ülnökeit. szocialista bíraskodásunkban az alkotmány is biztosítja az Ülnökök részvételét az első fokon, amikor a bíróság egy hivatásos bíróból, mint elnökből és két népi Ülnökből álló, háromtagú tanácsban ítélkezik.

az elsőfoku bíróságokra felelősségteljes munka hárul az igazságszolgáltatásban. az ő feladatuk: minden eléjük kerülő ügyben alaposan és lelkiismeretesen tisztázni a történeteket, megállapítani a pontos tényállást, amely a leglényegesebb kelleke minden bírósági határozatnak /ítéletnek/. ezek alapján kell a bíróságnak meghoznia a jogszabályoknak és a törvényességnek megfelelő igazságos döntést. ezért elengedhetetlenül szükséges, hogy ebben a nagyjelentőségű munkában a dolgozó nép képviselői az Ülnökök élettapasztalatukkal, természetes igazságérzetükkel, társadalmi és politikai ismereteikkel a bíróság segítségére legyenek. a népi Ülnökök érvényesítik a dolgozók egészséges életfelfogását, véleményét, akaratát a bíraskodásban és ezzel előmozdítják, hogy a bíróság munkája, az ítélkezés ne szakadjon el az élettől. a jogilag képzett bírónak és az Ülnököknek az igazságszolgáltatásban való harmonikus együttműködése a bíróságok tekintélyének is javára szolgál, mert közelebb hozza a bíróságot a dolgozó néphez, s ezzel fokozza a bíróság iránti bizalmat és megbecsülést. érdemes megemlíteni, hogy például a munkaügyi jogvitás ügyekben - amelyekben korábban Ülnökök részvétel nélkül döntöttek - a jövőben szintén részt vesznek népi Ülnökök a bíraskodásban.

az Ülnökök közvetlenül megismerik a bíróságok sokrétű feladatait, a bírák szép, de nehéz és felelősségteljes munkáját. tapasztalják továbbá, hogy a bíró munkája nem merülhet ki a munkaidő letöltésében, mert az előtte lévő, sokszor rendkívül bonyolult és súlyos ügy nemcsak igen alapos tanulmányozást, sok fejtörést kíván, hanem a belső, lelkiismereti meggyőződés kialakítását is. és éppen ebben a tekintetben támaszkodhatnak a bírák különös szíjjal a velük együtt munkálkodó Ülnökökre.

/folyt.köv./
14.13/e

- 34 -

bb. 51. /népi Ülnökök...folyt./e

az Ülnökbíraskodásnak igen nagy szerepe van a tömegek nevelésében, felvilágosításában, a dolgozók körében végzett ismeretterjesztő munkában, a bűnözés elleni társadalmi összefogásban, a szocialista erkölcs és társadalmi együttélés kialakításában.

a bíróságoknál eddig évente 17 000 népi Ülnök vett részt az ítélkezésben. ez jelentős szám. Ülnökeink működésének társadalmi hatása ennél sokkal szélesebb körben gyűrűzik tovább. a bíróságon szerzett tapasztalatok, tanulságok kihatnak a környezetre, munkatársaikra, családi és ismeretségi körükre. így az Ülnökbíraskodás mély hatást gyakorol a dolgozó nép életfelfogására, gondolkodására, mindennapi munkájára is.

meg kell említeni, hogy a bírósági törvény az első foku bíróság - már említett - összetételének általános szabálya mellett, egyes rendelkezéseivel lehetőséget ad arra, hogy az elsőfoku bíróság egyesbíróként, illetőleg öttagú tanácsban járjon el. így: népi Ülnökök közreműködése nélkül egyesbíróként ítélkezik a bíróság a vétségi eljárásban; két hivatásos bíróból és három népi Ülnökből álló tanácsban a megyei bíróság, illetőleg a katonai bíróság akkor ítélkezik, ha az ügy kiemelkedő jelentőségű vagy rendkívül bonyolult. hangsúlyozni kell az Ülnökök jogállásával kapcsolatban azt az alapvető szabályt, hogy a hivatásos bíró és a népi Ülnök jogai és kötelességei azonosak; a tanács elnöke és az egyesbíró mindig hivatásos bíró. a bíró kizárására vonatkozó szabályok az Ülnökre éppúgy irányadók, mint a hivatásos bíróra.

a fiatalok ügyében eljáró első foku bíróságok összetételét illetően a büntető eljárásról szóló új törvény fenntartotta azt a rendelkezést, hogy az egyik Ülnök pedagógus legyen. nem vette át viszont azt a korábbi szabályt, hogy a másik Ülnöknek a megyei, illetve a járási tanács által választott nőnek kell lennie. ezt az az általános rendelkezés helyettesíti, hogy az elsőfoku bíróságon a fiatalok tanácsának egyik tagja nő. a fiatalok elleni eljárásban egyébként a bíróság mindig népi Ülnökök közreműködésével ítélkezik, egyesbíró eljárásnak itt nincs helye.

/folyt.köv./

14.17/e

- 35 -

bb. 51. /népi Ülnökök...2.folyt./e

a magánvédas eljárásban a bíróságnak a személyes meghallgatással kapcsolatos teendőit népi ülnök is elláthatja, és a feljelentő meg nem jelenése vagy a feljelentés visszavonása esetén az eljárást megszünteti. a katonai bíróság népi ülnöki intézményéről tudni kell, hogy a népi ülnök itt nemcsak a vádlottnál alacsonyabb rendfokozati csoportba tartozó személy, de alacsonyabb rendfokozatu sem lehet. különleges eljárásokban a bíróság általában egyesbíróként ítélkezik; egyes eljárásokban azonban /ilyenek: mellékbüntetések utólagos kiszabása, kényszergyógykezelés felülvizsgálata, kiadatás/ a törvény elírja a népi ülnökök részvételét.

a következő hetekben, hónapokban esedékes ülnökválasztásokról érdemes megemlíteni, hogy a járásbíróságok és a megyei bíróságok népi ülnökeit a bíróság területén működő vállalatok, szövetkezetek, társadalmi szervek és állami intézmények dolgozói jelölik. a munkaügyi bíróságok népi ülnökeinek, továbbá a fiatalok büntetőügyeiben eljáró bíróságok pedagógus ülnökeinek jelölése, a bíróság székhelye szerint illetékes szakszervezetek megyei tanácsának /szmt/, illetve a szakszervezetek budapesti tanácsának /szbt/ a feladata.

az egyes perkategóriákban bevezetett egyesbíráskodásra tekintettel a legutóbb, 1969-ben megválasztott ülnökök számához /körülbelül 1 7 000/ viszonyítva most lényegesen kevesebb /körülbelül 13 000/ ülnök megválasztására lesz szükség. a nyilvános jelölőgyűlések szervezését üzemekben, intézményekben, a szakszervezeti bizottság, a szövetkezetekben a vezetőség vagy a hazafias népfront illetékes helyi szervei végzik.

népi ülnöknek büntetlen előéletű, feddhetetlen, választójoggal rendelkező és 24. életévét betöltött magyar állampolgárok jelölhetők. e követelményeken túl a választások során biztosítani kell, hogy olyan személyeket válasszanak meg, akik megfelelő politikai ismeretekkel, kellő élettapasztalattal rendelkeznek és munkahelyükön, környezetükben megbecsült emberek. jogos igény, hogy népi ülnöknek a bíróságok munkáját valóban segíteni tudó, és elsősorban a termelőmunkában közvetlenül résztvevő dolgozókat - köztük megfelelő arányban fiatalokat és nőket is - jelöljenek. a munkaügyi bíróságok ülnökeinek kiválasztásánál figyelmet kell fordítani arra, hogy az adott megyében jelentkező valamennyi fontosabb iparág területéről kerüljenek be a jelöltek közé szakmájukat jól ismerő, aktív dolgozók. /mti/

14.23/e

Tóth

- 36 -

m

bb.53. szakszervezeti tanácskozás az egészségügyi nődolgozók helyzetének alakulásáról

t gy/gk/zs/ok hgy

1973. március 30.

az egészségügy területén immár hagyomány: rendkívül magas a nődolgozók száma. az emberek gyógyításáért munkálkodók 75.5 százaléka nő. a gyógyszerészek között ennél is nagyobb, csaknem 80 százalékos a lányok-asszonyok aránya. ez is indokolja, hogy a szakszervezeti feladatok végrehajtása, az eddigi született s a jövőben kialakítandó határozatok a nődolgozók érdekeit fokozottan figyelembe vegyék. - mondotta pénteken az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülésén konczek aranka, a szakszervezet titkára, aki a tanácskozáson az egészségügy területén dolgozó nők helyzetének élet- és munkakörülményeinek alakulásáról, tapasztalatairól tartott beszámolót.

a dr. bablos antal elnöklétével megtartott kibővített ülésen szó volt arról, hogy az egészségügyi dolgozók többségét, csaknem 47 százalékat az egészségügyi szakdolgozók képviselik. ma már ezen a területen a vezető munkaköröket zömmel a női dolgozók töltik be. nem ilyen pozitív a helyzet az orvosok körében; ahol az irányító posztokon jelenleg is elenyésző a lányok, asszonyok részvételi aránya, holott az utóbbi években dinamikusan fejlődött a szakmailag művelt, jól felkészült orvosnőszáma. az orvosok több mint 34 százaléka nő. az orvosnők nem mutatnak lemaradást a szakorvosi képesítés megszerzésében sem: ma már az orvosnők 64.6 százaléka csaknem a férfiakéval azonos arány rendelkezik szakorvosi képesítéssel. vezetői munkakörre való felkészítésükben az eddiginél tervszerűbb, következetesebb munkát kell végezni.

a tanácskozáson rámutattak hogy színvonalas egészségügyi ellátás jól képzett egészségügyi szakdolgozókat kíván meg. ugyanakkor az „egészségügy szakmunkásainak,, képesítését meghatározó egészségügyi szakiskola - a tapasztalatok szerint-társadalmilag nem épül be az oktatási, a szakmunkásképzési rendszerbe és szaktanfolyamnak számít.

az elmúlt esztendőben több területen is jó irányu változások történtek a dolgozó nők hétköznapijainak megkönnyítésére. a rendkívül széles körű, sok irányu kedvezményt tartalmazó helyi intézkedések végrehajtásában azonban a szakszervezeti szervezeteknek az eddiginél következetesebben kell segíteni, hogy a tervek maradéktalanul valóra váljanak.

a tanácskozáson dr. darabos pál, a szakszervezet főtitkára átadta a well emil születése 75. évfordulója alkalmából alapított 10 000 forintos pályadíjat dr. sárkány jeno egyetemi tanárnak. az egyetemi tanár az orvosi hetilaphoz küldött „a gyermekorvosi prevenció egyes új oldalai,, című tanulmányával érdemelte ki a jutalmat./mti/

14.25/ok

Tóth

- 37 -

bb.56. kemping és sportszer-kiállítás a tanács köruton

t kf/tm/sb/ok hgy

1973. március 30.

a triál nagykereskedelmi vállalat nagyszabásu kemping és sportszer-kiállítást rendezett a tanács köruti bemutatóteremben. a kiállítást - amely szombattól három hónapon át naponta 11-19 óra, szombatonként 11-17 óra között tekinthető megpénteken mutatták be a sajtó képviselőinek.

a kiállítás az általános kereskedelmi, értékesítési, tájékoztatási célokon túlmenően felhívja a figyelmet az egészségvédelem, a sport a mozgás szükségességére, s természetesen ezekhez a különféle eszközök ezer féle választékát kínálja, a három hónap alatt többszöri átrendezéssel a kiállítás a tavaszi-nyári táborozás, kirándulás, szórakozás eszközeinek teljes választékát bemutatja. külön - felállítva, teljesen berendezve - láthatja a közönség a kiskereskedelemben kapható 20-22 fajta sátrat, más teremben a sokféle kemping-butort, külön termet kaptak a horgász-felszerelések és a turizmus kellékei is. miután a kempingezésnek számos olyan tartozéka van, amelyet nem a triálhoz forgalomba, a kiállításon hét másik vállalat is bemutatja ezzel kapcsolatos termékeit. néhány újdonság: forgalomba kerül a kemping autó-utánfutó, a „kocogó cipő”, az egy és kétszemélyes gumitutaj.

a bemutatón külön termet rendeztek be olyan erőnléti egészségfejlesztő cikkekkel, amelyek eddig nem kerültek forgalomba. áruk még nincs is, a kiállítás látogatóinak véleményétől teszi főgövé gyártásukat. a bemutatót eszközök segítségével például a szobában lehet síelni, evezni, futni, a távolságot kilométer óra jelzi. kiállítottak olyan erőfejlesztő eszközöket, tornafalakat, amelyek a kis lakásokban is elhelyezhetők. ezek a felszerelések egyébként alkalmasak arra is, hogy az üzemekben, vagy a lakótelepeken egy-egy szobát berendezve velük helyettesíthetik a tornatermetet. a teljesen újszerű eszközökről kikérlik a sport és az egészségügyi szakemberek véleményét is.

a kiállítás ideje alatt rendszeresen tartanak ankétokat a lakosság és a különböző társadalmi szervek bevonásával, gegeyek között a kempingezésről, a gyalog- és vizitúrákról, az erőnlét fejlesztéséről, a horgászatról stb./mti/

..-

- 38 -

bb. 54. társadalmi üzemrendészeket tüntettek ki - tanácskozás a társadalmi tulajdon védelméről tatabányán

vid fm/1l hgy

1973. március 30.

a belügyminisztérium és a nehézipari minisztérium három megye társadalmi üzemrendészeinek tanácskozását rendezte meg pénteken tatabányán. komárom, fejér és győr-sopron megye nehézipari üzemeiben dolgozó háromezer rendész képviselőivel vitatták meg a tennivalókat.

dr. balogh imre, a nehézipari minisztérium bondor Antal rendőralezredes pedig a belügyminisztérium képviselőjében tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit a társadalmi tulajdon védelmének alakulásáról. az előadásokból kitűnt, hogy az ország nehézipari üzemeiben csaknem 15 000 rendész tevékenykedik társadalmi munkában. a jó szakmai felkészültséggel és emberismerettel rendelkező társadalmi aktívák értékes munkát végeznek. nagy szerepük van abban, hogy az iparágban fokozatosan csökken a szándékos gazdasági bűncselekmények száma. a gazdasági és a tömegszervezeti vezetőkkel együtt jelentős intézkedéseket tettek a társadalmi tulajdon védelmének további megszilárdítására, a gazdaságosabb termelés segítésére. fokozták a belső ellenőrzéseket, rendszeresen és gyakran elemzik a népgazdaságnak kárt okozó bűncselekmények okait. a tapasztalatok szerint néhány olyan csalás és sikkasztás kivételével, - amelyek kárértéke meghaladja a százezer forintot - általában a kisebb, néhány száz forintos kárral járó bűncselekmények elkövetése a jellemző. számos esetben a laza ellenőrzés, a hanyagság az oka annak, hogy büntető szankciókat kell alkalmazni a megtévedt dolgozók ellen.

Thány

elmondották, hogy a vagyonvédelem megszigorítása és ellenőrzése még nem éri el mindenütt a kívánt mértéket. előfordul, hogy a bűnözés ellen nem lépnek fel kellő eréllyel és ezt egyesek kkkhasználva, huzamosabb időn át követnek el bűncselekményeket. így fordult elő az egyik nehézipari vállalatnál, hogy ezerhatszáz rendbeli folytatólagosan elkövetett okirathamisítással és csalással 7 millió forintos kárt okoztak a népgazdaságnak. a tanácsos résztvevői hangsúlyozták, hogy a rendszeresebb belső ellenőrzéssel, az események alapos kivizsgálásával a legtöbb esetben meg lehet előzni a gazdasági bűncselekményeket.

a tatabányai tanácskozáson számos társadalmi üzemrendésznek kitüntető miniszteri dicsérő oklevelet és pénzjutalmat nyújtottak át./mti/

..-

- 39 -

14.40/1l

NA 195

bb.55. szülőföld-klubok a pécsi tanárképző főiskolán

vid/fm/ok hgy

1973. március 30.

a pécsi tanárképző főiskola együttműködési megállapodást kötött a körzetéhez tartozó dunántúli megyékkel a hallgatók képzésének és elhelyezkedésének kölcsönös támogatására. baranyával és somogyal már korábban létrejött ilyen jellegű szerződés, most pedig zala és fejér megye is megállapodást kötött a pécsi pedagógusképző intézménnyel.

a két dunántúli megye tanácsának, párt- és kisz-bizottságának, valamint a tanárképző főiskola főigazgatóságának, párt- és kisz bizottságának vezetői pénteken írták alá a keretszerződést, amelyet évente felülvizsgálják és részleteiben szabályoznak. a zala és fejér megyei vezetők ez alkalommal találkoztak a megyéjükből származó főiskolai hallgatókkal, tájékoztatták őket szűkebb hazájuk helyzetéről és fejlődéséről, majd szülőföldjükről készült dokumentumfilmeket mutattak be. a zala és fejér megyei diákok a találkozó során megalakították klubjukat.

a tanárképző főiskola ifjúsági klubjának keretében ilymódon már négy szülőföld-klub - somogy, tolna, zala és fejér megyei klub - működik, s egynek-egynek 120-150 tagja van. rendszeres klubnapokon találkoznak egymással az egy megyéből származó fiatalok, kicserélik a hazulról érkezett híreiket és ápolják a szülőföldjükhöz fűződő kapcsolataikat. a tanácsok támogatják a klubokat: így például előfizetik számukra a megyei sajtótermékeket és a szülőföldjükhöz készült népművészeti tárgyakat látják el őket.

a klubok összekötőként is szolgálnak a főiskola és a megyék között, segítséget nyújtanak a pedagóguspálya iránt érdeklődő fiatalok tájékoztatásához, a főiskolai hallgatók szakmai gyakorlatának és társadalmi munkájának megszervezéséhez, s mindenekfelett ahhoz, hogy a „kész”, tanárok lehetőleg teljes számban visszatérjenek szülőföldjükre és az ottani iskolákban vállaljanak nevelői munkát./mti/

14.35/ok

NA 190

- 40 -

bb. 57. németh károly

h1/mm/e hgy

1973. március 30.

rendelkezésre bocsátjuk németh károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának ma délután az újpesti dallos ida művelődési házban elhangzó nagygyűlési beszédét. keretet később adunk, a beszéd feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

beszédében egyebek között hangsúlyozta: a párt x. kongresszusa óta elért eredmények igazolták a népünkkel közösen kialakított politika realitását, nekünk, zueapestieknek - mondotta -, akik szintén cselekvően részt veszünk pártunk politikájának alakításában és végrehajtásában, az egész országgal közösen az örömeink, gondjaink, közös a felelősségünk, s együttesen tehetjük mérlegre eredményeinket is.

ezután arról beszélt, hogy budapest az elmúlt két év alatt is együtt fejlődött, gazdagodott az ország egészével. hivalkodás és önteltség nélkül elmondhatjuk, hogy budapest dolgozó népe, a főváros munkássága teljesítette az országépítő munkából reá háruló feladatokat, és joggal büszke a munkájával elért eredményekre, mindenki, aki szereti ezt a várost, aki felelősséget érez kétmillió lakosáért, megelégedéssel tapasztalhatja, hogy az utóbbi két évben fővárosunk minden eddigit meghaladó ütemben fejlődött. ez idő alatt csaknem 80 ezren költöztek új lakásba, felépült 6088 óvodai hely; a fővárosi közlekedés fejlesztésére két év alatt fordított összeg megközelíti az 5 milliárd forintot. gondjainkat - melyek száma nem kevés sem budapesten, sem újpesten - reálisan felmérni csak az elért eredmények táljáról lehet, és ez a számbavétel mindannyiunk közös kötelessége. magasabb szintről mindig nehezebb továbbhaladni - még ha jobb is a feltételek - s ez egyaránt igaz az országra is, fővárosunkra is. a feladatok nagyok: az újabb lakások ezreinek felépítése, közlekedésünk továbbfejlesztése, óvodáink számának növelése stb. mindannyiunktól nagyobb felelősséget, pontosabb munkát, a magunk elé tűzött feladatok következetesebb végrehajtását igényli.

/folyt.köv./

14.45/e

- 41 -

NA 190

bb. 57. /németh...folyt./e

- a főváros lakosságának, köztük különösen a tanácsstagoknak, kiemelkedő szerepük van a várospolitikai alakításában. szocialista rendszerünk lényegéből fakad, hogy a váropolitika nem szűk csoportok ügye és érdeke, hanem a lakosság közös boldogulását, életének szebbé tételét szolgálja. a tanácsstagok ezreinek áldozatos közösségi munkája - melyért elismerés illeti őket - olyan erőforrás a város fejlesztésében, melyet semmi más nem pótol. budapest - benne újpest - elmúlt két évi gyarapodása erről az önzetlen munkáról ad számot. együtt a lakossággal - ez számunkra nem pusztán jelszó, hanem mindennapi cselekvésünk gyakorlata.

- a főváros lakosságának növekvő közéleti aktivitását, városzeretetét jól mutatja a főváros megalakulásának 100. évfordulójára kibontakozott centenáriumi mozgalom - mondotta a tolvábbiakban. - üzemek és intézmények dolgozói, népfront-aktivisták, fiatalok, önzetlen társadalmi munkájukkal járulnak hozzá fővárosunk szépítéséhez, környezetünk kulturáltabbá tételéhez. óvodák építése, iskolák rendbehozása, faültetés, a „szép, tiszta budapestért”, mozgalom eredményei jelzik a centenáriumi ünnepelő főváros lakosságának a város és a haza iránti szeretetét, országunk egész lakossága szereti budapestet, miként mi budapestiek is magunkénak tartjuk az ország többi részének örömét, gondját. a fővárosunk iránt megnyilvánuló szeretetet mutatja, hogy a megyék részt vesznek a centenáriumi mozgalomban -, amiről csak elismeréssel szólhatunk - erősítik a fővárosi és a vidéki dolgozók országunkban már hagyományos összefogását, együvé tartozását.

németh károly végezetül felhívta a nagygyűlés résztvevőinek figyelmét: április 15-én ugyanazzal az aktivitással és felelősséggel válasszák meg a helyi tanácsstagokat, amilyen tevékeny közreműködést és felelősségérzetet tanúsított újpest lakossága az eddigiekben is. /mti/

-...-

- 42 -

14.48/e

NA 1540

embargó: 17.00 óráig!!!

bb. 60. közös közlemény a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének és az osztrák köztársaság szövetségi kancellárjának találkozájáról

kzs/e hgy

1973. március 30.

fock jensnek, a minisztertanács elnökének meghívására dr. bruno kreisky, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja 1973. március 28-30. között hivatalos látogatást tett magyarországon. utjára elkísérte theodor kery, burgenland tartományfőnöke, andreas maurer, alsó-ausztria tartományfőnöke, dr. friedrich niederl, steierország tartományfőnöke, leopold gratz, az osztrák szocialista párt parlamenti frakciójának elnöke, dr. stefan koren, az osztrák néppárt parlamenti frakciójának elnöke, friedrich peter, az osztrák szabadság párt parlamenti frakciójának elnöke, dr. otto gatscha, a szövetségi kancellári hivatal csoportfőnöke, dr. ludwig steiner nagykövet, a külügyminisztérium csoportfőnöke, dr. herbert koller, az államosított acélipari művek vezérigazgatója, dr. lukas beroldingen miniszteri tanácsos, a szövetségi kancellári hivatal protokollfőnöke, alfred reiter, a szövetségi kancellári hivatal kabinetfőnöke, dr. ingo mussi követségi tanácsos, a szövetségi kancellár sajtófőnöke.

dr. bruno kreisky szövetségi kancellárt fogadta losonczi pál a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke. az osztrák kormányfő nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a magyar tudományos akadémián.

fock jens miniszterelnök és dr. bruno kreisky szövetségi kancellár között hivatalos tárgyalásokra került sor, amelyeken magyar részről részt vett: dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, bacsoni jens, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke, lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke, nagy miklós, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára, dr. nagy lajos, magyarország bécsi nagykövete, kovács sándor, a minisztertanács elnöksége irodájának vezetője, surányi lászló, a külügyminisztérium megbízott főosztályvezetője, dr. szatmári istván, a külügyminisztérium főelőadója.

/folyt.köv./
14.55/e

- 43 -

NA 1540

bb. 60. /közös közlemény...1.folyt./e

a kormányfők őszinte, nyílt eszmecserét folytatták a két ország kapcsolatairól és a feleket kölcsönösen érdeklő nemzetközi kérdésekről.

elégedettséggel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság között az elmúlt években a politikai, gazdasági, kulturális és tudományos élet, valamint a társadalmi érintkezés számos területén szoros, jószomszédi kapcsolatok épültek ki. ehhez nagyban hozzájárultak a két ország államfőinek, minisztereinek, külügyminisztereinek és más minisztereinek találkozói.

a kormányfők nagyra értékelték a két ország határmenti megyei, illetve tartományi vezetőinek, városgazdálkodási, kulturális és sportszerveinek rendszeressé vált találkozóit. hangsúlyozták, hogy a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság sokoldalú kapcsolatainak fejlődése jó példája a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének.

a tárgyalásokon behatóan foglalkoztak a két ország gazdasági, ipari és kereskedelmi együttműködésével. a tárgyaló felek megállapították, hogy az 1972-1977. évekre szóló új, hosszulejratu kereskedelmi megállapodás, az eredetvédelemről aláírt egyezmény, valamint a szabaddevizás elszámolásra való áttérés kedvezően hat a két ország kereskedelmi forgalmára. a forgalom növekedéséhez hozzájárult az érdekelt vállalatok között az utóbbi időben kialakult közvetlen ipari kooperáció is. a jelentős és örvendetes fejlődés mellett a szomszédság, valamint a két ország hagyományos kapcsolatai még számos lehetőséget kínálnak az együttműködés szélesítésére az ipar és a műszaki-tudományos kapcsolatok minden területén.

mindkét fél pozitívan értékelték a kormányközi vegyesbizottságok szerepét. fontosnak tartották, hogy a magyar-osztrák általános vegyesbizottság aktivizálja munkáját, rendszeresen tekintse át a két ország kapcsolatainak helyzetét és ajánlásaival segítse elő a létrejött megállapodások és aláírt egyezmények végrehajtását.

a tárgyaló felek meglepedéssel állapították meg, hogy a nemzetközi életben az utóbbi időben kedvező változások bontakoztak ki. eszmecseréik során nagy figyelmet szenteltek Európának, ahol különösen szembetűnő a nemzetközi viszonyok javulása. több nemzetközi jelentőségű két- és többoldalú szerződés létrejött, az európai biztonsági és együttműködési értekezletet előkészítő tanácskozás, valamint a jelenleg Bécsben folyó konzultációk jelzik az európai országok gyümölcsöző együttműködésének nagy lehetőségeit.

/folyt.köv./
15.00/e

- 44 -

MA 1570

bb. 60. /közös közlemény...2.folyt./e

a két fél eltökélt szándéka, hogy minden tőle telhetően megtesz annak érdekében, hogy a kedvező tendenciák tartóssá váljanak. ebből a szempontból meglepedéssel nyugtázták az európai biztonsági és együttműködési konferenciát előkészítő helsinki megbeszéléseken eddig elért előrehaladást. érdekeltek abban, hogy az előkészítő megbeszélések mielőbb befejeződjenek és hogy 1973 közepén sor kerüljön az európai biztonsági és együttműködési konferencia összehívására.

a kormányfők nagy meglepedéssel nyugtázták a vietnami fegyverszüneti megállapodás aláírását. hangsúlyozták a párizsban aláírt szerződések következetes végrehajtásának fontosságát, mert ez jelentős hatást gyakorol ezen térség sokat szenvedett népeinek sorsára és az egész világ békéjének megőrzésére.

kifejezésre juttatták aggodalmukat afelett, hogy elhúzódik a közel-keleti válság rendezése. egyetértettek abban, hogy a válságot az ENSZ biztonsági tanácsa 1967. november 22-i határozata alapján kell megoldani.

melegedéssel állapították meg, hogy gyümölcsöző a két ország képviselőinek együttműködése az egyesült nemzetek szervezetében és más nemzetközi szervezetekben, konferenciákon.

kifejezték reményüket, hogy a közeljövőben mind a német demokratikus köztársaságot, mind a német szövetségi köztársaságot felveszik a világszervezet tagjai sorába, kifejezésre juttatva ezzel az ENSZ egyetemességét. mindkét fél reméli, hogy a csehszlovák szocialista köztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti tárgyalások rövidesen eredményre vezetnek, a további európai enyhülés érdekében.

a tárgyalások befejeztével a két kormányfő megerősítette azt a szándékát, hogy a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság jószomszédi kapcsolatait a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elve alapján tovább fejleszti.

Kreisky szövetségi kancellár hivatalos ausztriai látogatásra hívta meg Fock Jenőt, aki a meghívást köszönettel elfogadta. az időpont egyeztetésére diplomáciai úton kerül sor.

/mti/

...-

15.12/e

- 45 -

MA 1570

bb. 59. megjötték a fecskék

vid/kz/1l hgy

1973. március 30.

a hazánkból legmesszebbre, az afrika déli tájain teledő vándormadarak a fecskék első csapatai megérkeztek a fehér -tői természetvédelmi területre. ott pihenik ki a nagy „utazás”, fáradalmait és ott találják először bőséges ételmezt, mert a felmelegedés hatására mindig a vadvizek környékén éled legkorábban a rovárvilág. a rezervátum vendégeinek a nádasok jó éjszakai menedéket nyújtanak. később költöznek csak lakott helyekre a villásfarkú madarak, amelyek közül nagyobb számban csupán molnár fecskék láthatók a városokban. szeged centrumában például vannak olyan árkaos régi épületek, ahol kisebb kolóniák szoktak megtelepedni, fészket rakni. a füstifecskék már kiszorultak a nagyobb városokból, most már csak a falvak, a tanyák még meglévő fagerendés istállóiban nyújtanak számukra menedéket./mti/

--

bb. 61. színészek a szolnoki szakmunkástanulók irodalmi óráin

vid kz/1l hgy

1973. március 30.

a szokásostól eltérő irodalomórákat tartanak szolnokon a 605-ös számú szakmunkásképző intézetben: a szigligeti színház művészei a tananyagban szereplő költők, írók műveiből vett részletekkel illusztrálják az órákat. a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa, a szigligeti színház és a 605-ös szakmunkásképző intézet megállapodása értelmében a színház művészei - kurtós istván, sebestyén éva, csomós mari és szombathy gyula - ötven alkalommal működnek közre ebben a ténnyben az intézet irodalomóráin.

folytatódik ebben az évben a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa által három évvel ezelőtt kezdeményezett másik művészi akció is. tizenkét előadást tartanak a „szakmunkástanulók színháza”, sorozat keretében.

a „szakmunkástanulók színháza”, - amelynek lebonyolítását évente száz ezer forinttal támogatja az szmt - ebben a szezonban délelőtti hangversenyekkel bővült az előadásokon a szolnoki szimfonikus zenekar ad koncertet./mti/

--

- 46 -

14.45/1l

Nr 1535

bb. 63. pályázat tíz témában - megkezdtek az v. ötéves terv előkészítését baranyában

vid kz/1l hgy

1973. március 30.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága megadta hozzájárulását az v. ötéves terv időszakára szóló területi tervezők elkészítésének a megkezdéséhez. ezzel kapcsolatban ezuttal elsősorban a végrehajtó bizottság pályázatot is hirdetett olyan társadalmi gazdasági fejlődését elemző feltároló tanulmányokra, amelyek hozzájárulnak a döntések megalapozásához. a pályázat tíz témakörre terjed érdekesebbek közöttük: milyen hatással van a népesség mozgása a településhálózat fejlődésére? milyen a körzeteitítés hatása az aprófalvas baranya kis községeire? mik a feltételei a optimális településnagyság kialakításának a megyében? milyen hatást gyakorol a települések fejlődése a közlekedési hálózatra? kiemelt témakör az ipar és a szolgáltatás fejlesztése. tanulmányokat várnak a népességnylvántartás gépesítésének lehetőségeiről, feltételeiről baranya megyében. pécssett ugyanis ez a munka idén megkezdődött és kedvezőnek a tapasztalatok. a pályamunkákat ez év végéig kell benyújtani, az eredményhirdetés 1974-ben áprilisában lesz. a pályaműveket, szakmai színvonaluktól függően, díjazza a tanács.

a következő tervidőszakot előkészítő munkában a legfőbb célkitűzések között szerepel a lakóhelyzet további javítása. az építkezések zöme továbbra is a városokba és a kiemelt központokba összpontosul. tehát ezeken a helyeken kell fejleszteni elsősorban a közműhálózatot is, mert ez egyik feltétele annak, hogy vonzó hatással legyenek a körzet lakosságára. elsőrendű feladat a megye iparszerkezetének átalakítása.

baranya ipari fejlődését ugyanis jelentős mértékben gátolja a ki-termelőipar magas aránya. az v. ötéves tervben ezen is szeretnének változtatni./mti/

--

- 47 -

14.55/1l

Nr 1535

bb.62. sajtópályázat eredménye

mm/zs/ok hgy

1973. március 30.

a magyar újságírók országos szövetségének elnöksége pályázatot hirdetett a x. pártkongresszus határozatainak végrehajtásával magas színvonalon foglalkozó újságírói alkotásokra. a beérkezett pályamunkákat - 136 szerző 220 művét - bíráló bizottságok értékelték és javaslatukat figyelembe véve a muosz elnökségének főszeríje az alábbi díjakat osztotta ki:

az országos és megyei napi és hetilapok, valamint a rádió és a televízió kategóriájában első díjjal és 5 ezer forinttal jutalmazta faragó jeno /népszabadság/ az átmenet nem megtorpanás, tábori andrás /magyar hírlap/, gazdálkodás, irányítás, társadalom, valamint erdős maria-petress istván /magyarrádió/ ifjúsági törvény és katonafiatalok című munkáit. második díjban és 5 ezer forintban részesült a magyar televízió /szerkesztő: brády zoltán, riportter : balogh maria és bán jános rendező: pinter gyula és vámos judit/ ózd csodák nélkül című műve. harmadik díjat és a vele járó 3 ezer forintot kapta andrássy antal /napló, veszprém/ az a bizonyos 25 százalék és dr. eke károly / magyar rádió/ egy nap az mta szegedi biológiai központjában és látogatás a szociológiai kutató intézetben című munkáért. az üzemi lapok kategóriájában az első díjat és 3 ezer forintot rokka sándor /panel/ munkásvonat indul a külső vágányról, a második díjat és ezer forintot juhász julia /futószalag/ bizalomra bizalom a válasz című írása kapta. a főszeríje az alábbi műveket dícséretben részesítette: dosztányi imre /magyar ifjúság/ interpelláció és 43 ellenszavazat; bán jános /magyar televízió/ munkásvonat-sorozat; simon ferenc-berta béla- bánk béla /magyar rádió/ hogyan valósultak meg a x. pártkongresszus határozatai az élelmiszergazdaságban?; teleki sári /zalai hírlap/ házasság, család; vathy zuzsa /magyar papír/ egy öreg művezető nézőpontja. a pályadíjakat és az elismerő okleveleket kis ünnepségen a magyar sajtó háza rózsza ferenc termében komját irén, a muosz elnöke, a főszeríri elnöke nyújtotta át a nyerteseknek. /mti/

14.50/ok

- 48 -

*Le két ezer forintot Vennes Anka (panel) cigányok - 1972.
a harmadik díjat*

N. 1602

bb. 29. dr. brunó kreisky - sajtókonferenciája 1. folytatás 1/

t tf tr vt cs hgy

1973. március 30.

magyarország és ausztria kapcsolatait- jelentette ki a kancellár - a szó legigazabb értelmében a jószomszédság jellemzi. ez határozta meg a légkört a mostani kormányfői szintű magyarországi találkozóknak is, s a tárgyalásaink sikeresek voltak - mondta dr. bruno kreisky .

a sajtókonferencián - amelyen jelen voltak az osztrák szövetségi kancellár kíséretéhez tartozó tartományi főnökök is - megtudhatták az újságírók, hogy a budapesti megbeszéléseken elsőrendűen a kétoldalú kapcsolatokról volt szó. ezeket átfogóan és röviden úgy értékelte magasrangu vendégünk, hogy az utóbbi évtizedben - pontosabban: az elmúlt 9 esztendő során - különösebb problémák nélkül fejlődtek, s az így kialakult magyar-osztrák viszonyt tovább tudjuk javítani, továbbfejlesztetjük kapcsolatainkat. nem látványos témákról folytak a tárgyalások. mégis a két ország közötti együttműködésben fontos dolgokról; olyanokról, mint például a határátlépő helyek kérdése, könnyítés a vízumok terén, és hasonló dolgok. ilyen problémák rendezésében konkrét lépésekkel jutottunk előbbre.

gazdasági témakörben szó esett arról, hogy a két országnak több-tucat együttműködési szerződése van. itt megemlítette dr. bruno kreisky, hogy a kgst országok közül magyarország az első helyen áll az ausztriával való kereskedelmi kapcsolatokban. optimálisnak nevezte ezeket a kapcsolatokat, hozzátéve, hogy az osztrák köztársaságnak nincs szándékában változtatni a magyarországgal való gazdasági kooperáción a közös piachoz való közeledés után sem.

a kgst országokhoz fűződő osztrák kapcsolatokat általánosságban - az ezen országokkal kötött szerződések tartalmát illetően pedig egészében - rendezettnek minősítette; azt mondta, hogy ausztria részéről kielégítőek az eddigi eredmények.

ii kulturáli s sportkapcsolataink további fejlesztéséről is bizakodóan nyilatkozott.

az európai biztonsági konferenciáról szólva kijelentette: megegyezik a véleményünk abban, hogy mégvidék összeülő biztonsági és együttműködési konferencia programjába lényegi kérdéseket kell felvenni.
/ folyt. köv./

15.25/cs

-49-

N. 1605

bb.62. sajtópályázat eredménye

mm/zs/ok hgy

1973. március 30.

a magyar újságírók országos szövetségének elnöksége pályázatot hirdetett a x. pártkongresszus határozatainak végrehajtásával magas színvonalon foglalkozó újságírói alkotásokra. a beérkezett pályamunkákat - 136 szerző 220 művét - bíráló bizottságok értékelték és javaslatukat figyelembe véve a muosz elnökségének főszűrije az alábbi díjakat osztotta ki:

az országos és megyei napi és hetilapok, valamint a rádió és a televízió kategóriájában első díjjal és 5 ezer forinttal jutalmazta faragó jeno /népszabadság/ az átmenet nem megtorpanás, tábori andrás /magyar hírlap/, gazdálkodás, irányítás, társadalom, valamint erdős mária-petress istván /magyarrádió/ ifjúsági törvény és katonafiatalok című munkáit. második díjban és 5 ezer forintban részesült a magyar televízió /szerkesztő: brády zoltán, riporter: balogh mária és bán jános rendező: pinter gyula és vámos judit/ ózd csodák nélkül című műve. harmadik díjat és a vele járó 3 ezer forintot kapta andrássy antal /napló, veszprém/ az a bizonyos 25 százalék és dr. eke károly /magyar rádió/ egy nap az mta szegedi biológiai központjában és látogatás a szociológiai kutató intézetben című munkáiért. az üzemi lapok kategóriájában az első díjat és 3 ezer forintot rokka sándor /panel/ munkásvonat indul a külső vágányról, a második díjat és ezer forintot juhász julia /futószalag/ bizalomra bizalom a válasz című írása kapta. a főszűri az alábbi műveket dicséretben részesítette: dosztányi imre /magyar ifjúság/ interpelláció és 43 ellenszavazat; bán jános /magyar televízió/ munkásportré-sorozat; simon ferenc-berta béla- bánk béla /magyar rádió/ hogyan valósultak meg a x. pártkongresszus határozatai az élelmiszergazdaságban?; teleki sári /zalai hírlap/ házasság, család; vathy zsuzsa /magyar papír/ egy öreg művezető nézőpontja. a pályadíjakat és az elismerő okleveleket kis ünnepségen a magyar sajtó háza rózsza ferenc termében komját irén, a muosz elnöke, a főszűri elnöke nyújtotta át a nyerteseknek. /mti/

14.50/ok

- 48 -

*Le két ezer forintot vehet Franka (panel) cigányok - 1972.
a harmadik díjat*

Nr. 1602

bb. 29. dr. brunó kreisky - sajtókonferenciája 1. folytatás 1/

t tf tr vt cs hgy

1973. március 30.

magyarország és ausztria kapcsolatait- jelentette ki a kancellár - a szó legigazabb értelmében a jószomszédság jellemzi. ez határozta meg a légkört a mostani kormányfői szintű magyarországi találkozóknak is, s a tárgyalásaink sikeresek voltak - mondta dr. bruno kreisky .

a sajtókonferencián - amelyen jelen voltak az osztrák szövetségi kancellár kíséretéhez tartozó tartományi főnökök is - megtudhatták az újságírók, hogy a budapesti megbeszéléseken elsősorban a kétoldalú kapcsolatokról volt szó. ezeket átfogóan és röviden úgy értékelte magasrangu vendégünk, hogy az utóbbi évtizedben - pontosabban: az elmúlt 9 esztendő során - különösebb problémák nélkül fejlődtek, s az így kialakult magyar-osztrák viszonyt tovább tudjuk javítani, továbbfejlesztjük kapcsolatainkat. nem látványos témákról folytak a tárgyalások. mégis a két ország közötti együttműködésben fontos dolgokról; olyanokról, mint például a határátlépő helyek kérdése, könnyítés a vízumok terén, és hasonló dolgok. ilyen problémák rendezésében konkrét lépésekkel jutottunk előbbre.

gazdasági témakörben szó esett arról, hogy a két országnak több-tucat együttműködési szerződése van. itt megemlítette dr. bruno kreisky, hogy a kgst országok közül magyarország az első helyen áll az ausztriával való kereskedelmi kapcsolatokban. optimálisnak nevezte ezeket a kapcsolatokat, hozzátéve, hogy az osztrák köztársaságnak nincs szándékában változtatni a magyarországgal való gazdasági kooperáción a közös piachoz való közeledés után sem.

a kgst országokhoz fűződő osztrák kapcsolatokat általánosságban - az ezen országokkal kötött szerződések tartalmát illetően pedig egészében - rendezettnek minősítette; azt mondta, hogy ausztria részéről kielégítőek az eddigi eredmények.

ii kulturális és sportkapcsolataink további fejlesztéséről is bizakodóan nyilatkozott.

az európai biztonsági konferenciáról szólva kijelentette: megegyezik a véleményünk abban, hogy mégvidékén összeülő biztonsági és együttműködési konferencia programjába lényegi kérdéseket kell felvenni.
/ folyt. köv./

15.25/cs

-49-

Nr. 1605

bb, 29 ./ dr. brunó kreisky 2. folyt /cs

nem szabad azzal számolnunk - mondta - hogy ezeket a kérdéseket a konferencia egyetlen, már az első ülészakon hatásonként döntésig viszi véleménye szerint arra kell készülnünk, hogy ilyen konferenciák sorozata következzen majd, s az egyes ülészakok között a napi-rendi témák előkészítő munkáit bizottságoknak adják át. az előkészítő megbeszéléseknek szintén olyanoknak kell lenniük, hogy mindenképpen biztosítsák: maga a konferencia ne lehessen eredménytelen, előbbrehaladás történjen a kontinens tárgyaló asztalánál.

Kitért arra is, hogy kontinensünkön, különösképpen - közép - Európában - mind Ausztria, mind Magyarországon, a kapcsolatok eddigi fejlesztésével, jelentősen elősegítette a feszültségek csökkenését. büszkén mondhatjuk - tette hozzá - hogy kétoldalú kapcsolatainkban optimális szintet értünk el, együttműködésünk olyan, ahogyan egymás mellett élő különböző társadalmi berendezkedésű országok kiépíthetik jó kapcsolataikat. a magyar - osztrák kapcsolatok példaképpül szolgálhatnak más - reisky szavaival - kis országok számára is. hozzátette, hogy ezen országok - éppen jellegük következtében - a világ más részein is, amennyiben megbízatást kapnak, sokat segíthetnek a nehéz helyzetek, válságok megoldásában. / mti/

..-

bb. 58. kevés a kiváló dolgozó, több segítséget várnak a szocialista brigádok - kibővített aktivaülés szombathelyen

vid . fm cs hgy

1973 . március 30.

kibővített aktivaülést tartott pénteken szombathelyen, a kpvdsz vas megyei bizottsága. az ülésen az elmúlt évi munkát értékelve megállapították, hogy a megyében a kpvdsz - nek több mint 8.500 tagja van. problémaként vetették fel: bár fejlődött a munkaverseny - mozgalom, az összes dolgozóknak csak 4,8 százaléka nyerte el a ,, kiváló dolgozó ,, címet. több vállalatnál, szövetkezetnél nem a dolgozók végzett munkája az alapja a kiváló cím odaítélésének, hanem a kifizethető pénz - jutalom keretösszege. ezen sürgősen változtatni kell. tapasztalható az is, - főleg az állami kiskereskedelemben és néhány áfésznél, - hogy a ,, kiváló dolgozó ,, címet elsősorban a bolt, - illetve az egységvezetőnek ítélik oda, s a beosztott dolgozókról megfeledkeznek. / folyt. köv./

15.40

-50-

M 16²⁰

bb .58. / kevés a kiváló dolgozó... 1. folyt/ cs

Élénkült a kpvdsz területén a szocialista brigádmozgalom is, de még sok a tennivaló a szocialista címért az elmúlt évben 285 brigád versenyzett. közülük 175 teljesítette maradéktalanul vállalását és nyerte el a megtisztelő címet. a szocialista brigádok több, gyakoribb segítséget várnak a gazdasági és mozgalmi vezetőktől. helytelenítették az értekezleten például, hogy egyes helyeken olyan tevékenységekre buzdítják társadalmi munka címén a brigádokat, - boltfestés, függöny - mosás, stb amelyeknek elvégzése a vállalat, szövetkezet kötelessége lenne.

az értekezleten, arra hívták fel a figyelmet, hogy a gazdasági vezetők, a szakszervezetek illetékesei, rendszeresen foglalkozzanak a szocialista brigádokkal, ismerjék meg problémáikat, foglalkozzanak a szocialista brigádokkal, ismerjék meg problémáikat, segítsenek azok megoldásában. hozzák létre mindenütt a szocialista brigádok fórumát, ahol évenként több alkalommal folytathatnak hasznos szemecserét az eredményesebb munka, a feladatok teljesítése érdekében.

az értekezleten a szakszervezeti munka legjobbjainak kitüntetések, emlék - plaketteket, dicséret okleveleket nyújtottak át. / mti/

..-

bb. 69. / áruházat avattak kiskundorozsmán

vid . kz cs hgy

1973 . március 30.

Bartolák Mihály, a szövosz elnökhelyettese adta át rendeltetésének pénteken kiskundorozsma korszerű áruházát. a kétszintes új üzletház 11 millió forintba került és rekord idő alatt, nyolc hónap alatt készült el a helyi áfész saját építő részlegének kivitelezésében. az áruház élelmiszer-, műszaki-, ruházati-, méter- és lakástextiláru osztályai 8 millió forint értékű árukészlettel várják a vásárlókat. nemcsak kiskundorozsma, hanem a környékbeli községek mintegy 20.000 főnyi lakosságának jobb ellátását is szolgálja az 1600 négyzetméter alapterületű új áruház. / mti/

..-

15.50 / cs

-51-

M 16²⁵

bb.65. választási nagygyűlés kaposvárott - óvári miklós látogatása somogy megyében

vid/fm/a/hgy

1973. március 30.

Óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön és pénteken látogatást tett somogy megyében. a látogatás első napján, a délutáni órákban aktívulésen találkozott a megye vezető pártmunkásaival, a városi, járási pártbizottságok első titkáraival, a tömegszervezetek vezetőivel. szigeti istván, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a vendéget, majd ismertette a megye politikai, társadalmi és gazdasági helyzetét. a központi bizottság titkára ezután elméleti és ideológiai kérdésekről tartott tájékoztatót.

pénteken délelőtt óvári miklós - bíró gyulának, a megyei pártbizottság titkárának és pap jánosnak, a városi pártbizottság titkárának társaságában - a kaposvári ruhagyárba látogatott. megtekintette a rippl-rónai múzeum latinca sándor kiállítótermében megrendezett, kaposvár 100 éve, című kiállítást.

ezt követően részt vett a hazafias népfront somogy megyei és kaposvári városi bizottsága által a latinca sándor megyei művelődési házban megrendezett választási nagygyűlésen. az elnökségben helyet foglaltak többek között bíró gyula, a megyei pártbizottság titkára, a himnusz elhangzása után kocsics lászló, megyei népfrontbizottság elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, majd óvári miklós mondott beszédet.

/ óvári miklós beszédét mai bb.28. számú kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk. /
/mti/

-.-

bb.64. egyenletesebb lakásépítés - kétszáz új lakást adott át három hónap alatt a komép

vid/kz/a/hgy

1973. március 30.

hatvan új lakást adott át pénteken rendeltetésének tatabánya-újvárosban a komárom megyei állami építőipari vállalat, s így az év eleje óta összesen 200 összkomfortos lakás építését fejezte be. ez a korábbi esztendőkhöz képest rendkívül nagy eredménynek számít, mert az év első hónapjaiban általában nagyon kevés lakást adtak át tulajdonosainak. tavaly például mindössze ötvenkét lakás elkészítésével zárták az első negyedévet.
/folyt.köv./

- 52 -

15.30/a

NA 16²⁵ + de szigetbevan

bb.64./ egyenletesebb....folyt./-a

az idei sikeresebb indulást, az egyenletesebb lakásépítés alapját már tavaly megteremtették. az 1973 végéig átadásra kerülő 1300 új lakás többségének építéséhez már a múlt évben hozzákezdtek. ez a lényeges biztosítéka annak, hogy hosszú idő után megszüntessék az év végi hajrát, egyenletesebbé tegyék az átadások ütemét. az új otthonok zömét már a nyári hónapokban elkészítik, s úgy tervezik, hogy november végéig átadják az erre az évre tervezett valamennyi új lakást rendeltetésnek. ezzel egyidejűleg felkészülnek a következő évre is: 1440 olyan lakás építését kezdik meg, amelyekbe 1974-ben költözhetnek tulajdonosaik.//mti/

-.-

bb.66. elutazott hazánkból dr.bruno kreisky, osztrák kancellár
t/vt/tr/zs/a/hgy 1973. március 30.

dr.bruno kreisky, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja - aki fock jendőnek, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tett hazánkban - feleségével, valamint kíséretével együtt pénteken délután elutazott budapestről. a magasrangú osztrák vendégeket a magyar és osztrák zászlókkal németnyelvű feliratokkal díszített keleti pályaudvaron ünnepelesen bucsuztatták. az állomás előtti téren katonai díszegység sorakozott fel csapatzászlóval.

a bucsuztatáson megjelent fock jendő és felesége, vályi péter miniszterelnökhelyettes, dr.csanádi györgy, dr. horgos gyula, ilku pál és péter jános, a kormány tagjai, szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnöke, dr.várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, bacsoni jendő a külkereskedelmi miniszter első helyettese, dr.gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. nagy lajos, hazánk bécsi nagykövete, továbbá politikai életünk több más vezető személyisége, a magyar néphadsereg tábornoki karának több tagja.
/folyt.köv./

15.35/a

- 53 -

m

NA 16²⁰

bb.66./ elutazott....folyt./-a

dr.friedrich frölichsthal nagykövettel az élen ugyancsak ott voltak az osztrák köztársaság budapesti nagykövetségének diplomatái.

diszjel harsant, majd a katonai diszegység parancsnoka jelentést tett dr.bruno kreisky-nek. felcsendült a magyar és az osztrák himnusz, dr.bruno kreisky fock jend társaságában ellépett a diszegység arcvonala előtt és köszöntötte a katonákat. ezt követően az osztrák kormányfő és kísérete szívélyesen elbucszott a megjelent magyar közéleti vezetőktől és az osztrák nagykövetség diplomatáitól.

a diszegység diszmenete után utörök virágcsokrokkal kedveskedtek dr.bruno kreiskynek, feleségének és a kíséret tagjainak. vonatbaszállítás előtt az osztrák kormányfő és felesége, valamint a kíséret tagjai szívélyes bucsut vettek fock jend-től és feleségétől, péter jános külügyminisztertől, majd az osztrák vendégek felszálltak a vonatba, amely a rákóczi induló hangjai közben gördült ki a pályaudvarról. /mti/

--

bb.68. a magyar ugaron című film diszbemutatója salgótarjában

vid/fm/a/hgy

1973. március 30.

a salgótarjáni józsef attila művelődési központban pénteken tartották a magyar ugaron című új magyar film diszbemutatóját. az előadás után a művelődési intézmény klubjában ankétot rendeztek, amelyen dr. soproni jános, a hunnia játékfilmstudio vállalat igazgatója és kovács andrás kossuth-díjas filmrendező válaszolt a nézők kérdéseire. /mti/

--

15.40/a

- 54 -

MT 162E

bb.67. lengyel műszaki és gazdasági napok

t/kg/gk/sb/a/hgy

1973. március 30.

tadeusz grzybowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa sajtótájékoztatót tartott pénteken az április 24. és 27. között megrendezésre kerülő 11. lengyel műszaki és gazdasági napokról. mint ismertetőjében elmondotta, lengyel tudósok, közgazdászok és üzemi vezetők 28 előadást tartanak majd budapesten, nyiregyházán és miskolcon. a gazdasági napok célja, hogy a magyar szakemberek megismerjék a legújabb lengyel tudományos és műszaki fejlesztési eredményeket, s a találkozókon újabb lehetőségeket keressenek a kooperációs együttműködésre.

a magyarország és lengyelország között fejlődő kapcsolatokra jellemző, hogy 1960 óta háromszorosára növekedett a kereskedelmi forgalom. különösen az utóbbi időben élénkült meg a kereskedelmi élet, 1970-71-ben 20 százalékos volt az emelkedés. idén a két ország közötti árucseré értéke előreláthatólag 330 millió rubel lesz, ami egyenlő az 1975-re tervezettel. lengyelország segíti hazánk és más országok közötti kereskedelmet is, a lengyel tengeri kikötőkben 11 millió tonna magyar árut raktak eddig hajóra.

a két ország gépipara különösen szorosan együttműködik. az elmúlt években 11 kooperációs szerződést kötöttek. jelenleg is tárgyalások folynak, hogyan vehet részt a magyar ipar például a polski-fiat 600-as gépkocsi alkatrészgyártásában. sikeres a magyar-lengyel timföld-alumínium kormányközi egyezmény, amelynek keretében timföldet szállítunk lengyelországba, s cserébe kész alumíniumtömböket kapunk. magyarországról állattenyésztő telepeket is exportálnak lengyelországba.

felmerült különféle vállalatok létesítésének lehetősége is közös beruházásokkal. ugyanakkor a jövőben a két baráti ország tervező irodái is együtt kívánnak működni, hogy összehangolhassák a kooperációs lehetőségeket.

az áprilisi gazdasági napokon egyebek között a könnyűszerkezetes építésről és a korrózióvédelem új módszereiről előadást is tartanak majd a lengyel szakemberek magyar kollégáiknak. /mti/

--

15.50/a

- 55 -

MT 162E

bb 70. átadta megbízólevelét a guineai köztársaság magyar
országi nagykövete

t szö zs cs hgy

1973 . március 30.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke ,
pénteken fogadta aboubakar biro kante rendkívüli és megha-
talmazott nagykövetet, a guineai köztársaság új magyarországi
nagykövetét , aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az
elnöki tanács titkára , garai róbert külügyminiszterhelyettes,
bérczes emil vezérőrnagy , és tóth raymond, a külügyminisztérium
protokol osztályának helyettes vezetője.

aboubakar biro kante nagykövet megbízólevelének átadásakor
a többi között hangsúlyozta:- a guineai nép, a guineai demokrata
párt és a kormány nagyra értékeli azt a meghatározó szerepet,
melyet a magyar nép és pártja játszik a szocializmus építésében ,
az igazságos és békés világ megteremtésében. népünk hosszú
ideig emlékezni fog arra a megtiszteltetésre, hogy részese
lehetett az ön látogatásának országunkban 1971 -ben, ez alká-
lommal mondott lelkesítő beszédeire, melyek kitörülhetetlenül
vésődtek szívünkbe .

- a fejlődő országoknak adott testvéri és önzetlen segít-
ség, az afrikai, az ázsiai és a latin- amerikai felszabadítási
mozgalmaknak nyújtott anyagi és erkölcsi támogatás kézzel-
fogható bizonyítéka annak a harcnak, melyet az önök népe
pártja és kormánya vív , az imperializmus , a gyarmatosítás és
az újgyarmatosítás ellen. guineában is nagyra értékeljük
azt a gazdasági, kulturális és tudományos együttműködést,
mely összekapcsolja népeinket és pártjainkat. losonczi pál
a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

magyarországon felejthetetlen az a látogatás, amelynek
alkalmából az önök elnökét, sékou tourét, a népek szabadsága
ügyének nagy hőst üdvözölhettük.
/ folyt. köv./

16.20 / cs

-56-

NA 1700

bb 70. átadta megbízólevelét 1. /folyt/ cs

nagy köszönettel emlékezem vissza arra a baráti, szíves
fogadtatásra és a tanulságos tapasztalatokra, amelyekben
1971. decemberében guineában tett látogatásomkor részem
lehetett. a hős guineai nép képviselőivel, ahmed sékou touré
elnökkel töltött napok és órák örökre felejthetetlenek számomra.
személyesen győződhettem meg hazájuk gazdasági és társadalmi
előrelhaladásában, népi rendszerük megszilárdulásába vetett töretlen
hitükről, elszántságukról. örülünk minden sikerüknek és szerény
lehetőségeinkhez képest szeretnénk azokhoz hozzájárulni.

kapcsolatainkat továbbra is a nagy nemzetközi kérdések ren-
dezésére irányuló hasonló törekvéseinkre, a gyarmatosítás
maradványainak és az imperialisták agresszióinak felszámolására
irányuló együttes küzdelmünkre alapozzuk. nagyra értékeljük
guineának a felszabadítási mozgalomnak nyújtott áldozatos
támogatását.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi
pálnak a kíséretében megjelent youssouf doumbouya kereskedelmi
attasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyes beszélgetést folytatott a
nagykövettel, aki ezek után a hősök terén megkoszoruzta a
magyar hősök emlékművét./ mti/

--

bb 71 . kiosztották a budapesti vegyiművek növényvédőszer pályázatá-
nak díjait

t bé gg sb cs hgy

1973 . március 30.

pénteken a magyar agrártudományi egyesület székházában
kiosztották a budapesti vegyiművek növényvédőszer pályázatá-
nak díjait. a vegyipar immár ötödik alkalommal jutalmazza
azokat a szakembereket, akik az általuk gyártott új növényvédő
szerek alkalmazásában , illetve az azokkal kapcsolatos
kutatásokban kiemelkedő eredményt értek el. a pályázat célja,
hogy a különböző vegyianyagok legmegfelelőbb felhasználási
módjait ismerjék és terjesszék, ugyanakkor a pályázattal
kapcsolatos kutatások során felderíthetik azt is, hogy milyen
tipusu növényvédőszerre van még szükségük a gazdaságoknak, vagy
a jelenlegiek mely kombinációja használható gazdaságosan.
/ folyt. köv./

17.20/ cs

-57-

NA 1700

bb 71. / kiosztották a budapesti....1./ folyt/ cs

az idei pályázat első helyezettje kériné tasnádi mártá és kienicz károly növényvédő szakmérnökök, akik a burgonya növényvédelmével foglalkoztak, s azt vizsgálták, hogy miként oldható meg ez a feladat az öntözéssel egy munkafolyamatban. szintén első díjat nyert tóth ádám, aki egy új kombinált hatóanyagú kukorica-gyomirtó szer hatását vizsgálta./ mti/

--

bb. 75 . az egész országban felülvizsgálják a vasuti utátjárókat
vid kz cs hgy 1973 . március .30 .

a baleseti veszélyforrások csökkentéséről tanácskoztak pénteken a pécsi máv igazgatóságon , baranya, tolna , somogy, fejér és zala megye tanácsi, közuti, közlekedési és közlekedés-rendszeri szakemberei.

a máv pécsi igazgatósága felmérést készített a területén lévő 1348 utátjáró helyzetéről. nagyon figyelemre méltó, hogy közülük 382 beláthatatlan, illetve nehezen látható. egyúttal feltüntették azokat az akadályokat is, amelyek ezt okozzák. a máv a saját területén előreláthatólag ez év végéig befejezi a látási viszonyokat zavaró fák, bokrok eltávolítását. a beruházást igénylő változtatást természetesen csak fokozatosan, a vonalkorszerűsítésekkel párhuzamosan tudják elvégezni. ki-mutatták az idegen területen elhelyezkedő, s a kilátást gátló létesítményeket is, amelyek eltávolítását kérték az illetékes szervektől.

nagyon eredményesnek bizonyult a baranyában tavaly végrehajtott vizsgálat és helyszíni szemle. a tanácsi, közrendészeti, közuti szervek, valamint a termelőszövetkezetek vezetőinek egyetértése alapján, 26 utátjárót szüntettek meg a megyében. a vizsgálat azt is kimutatta, hogy a nagy költséggel- baranyában közel félmillió forinttal- megépített fénysorompók, a közlekedési fegyelem betartása nélkül nem oldják meg az utátjáróknál levő problémákat.

szó esett a tanácskozáson a vasutnak kötelező, de a balaton menti lakókat, üdülőket sértő harsány vonatfűttről, amivel a mozdonyvezetők egyes különleges utátjárók előtt figyelmeztetnek a nagy sebességgel közlekedő szerelvény áthaladására.
/ folyt. köv./

1973.30/ cs

NA 170

-58-

bb. 75 . / az egész országban ...1 . folyt/ cs

kivánatosnak tartanák más biztonsági rendszer alkalmazását a pihenés, nyugalom érdekében. ez azonban országos intézkedést kíván. a közuton közlekedő szakemberek azt kérték a máv-tól , a régi mozdonyokat, szerelvényeket is erősebb világítással lássák el. a gépkocsivezetők sokszor előbb és jobban észlelik a mozdony szuszogását, füstjét, mint a lámpáját.

a következő hetekben országos rendelkezés alapján valamennyi megyében felülvizsgálják a vasuti utátjárók helyzetét. ezen a tanácskozáson ennek lebonyolítását, szervezését is megbeszéltek a déldunántuli területre./ mti/

--

bb 78. megnyílt a budapesti vendéglátóipar centenáriumi kiállítása

t kg tm sz cs hgy

1973 . március 30.

a kereskedelmi és vendéglátóipari múzeumban pénteken megnyílt a budapesti vendéglátóipar és idegenforgalom 100 éve című kiállítás. a centenáriumi bemutatón mult századbeli kávéházi és kis-kocsmai berendezések, különféle szakácskönyvek szerepelnek. a több mint 500 kiállított tárgy között megtalálható a new york kávéháznak az a két márványlapos asztala is, amelyet - a márványra rajzolt karikatúrák és aláírások tanúsága szerint - heljal jeno, molnár ferenc és karinthy frigyos ült körül. más emléktárgyak a vendéglátóipari dolgozók munkakörülményeinek javításáért kezdett szervezkedéseket dokumentálják. a kiállítás rendezői feldolgozták a vendéglátóiparban bekövetkezett a felszabadulás után változásokat is .

a várban, a fortuna utcában megnyílt kiállítás naponta reggel 9 órától délután 4 óráig tekinthető meg, előreláthatóan egy évig láthatja a közönség./ mti/

--

17.05 / cs

/59-

NA 170

bb.74. arató istván tárlata szekszárdon

vid/kz/a/hgy

1973. március 30.

szekszárdon, a képcsarnok vállalat színyei termében pénteken megnyílt arató istván, festőművész tárlata. a kiállításon a művész az utóbbi két évben alkotott festményeik közöttük tájképeit. láthatja a közönség. /mti/

-. -

bb.72. a termelészövetkezetek 70 százaléka részesült szaktanácsadásban, 140-re emelkedett a tanácsadó szervek száma - ülést tartott az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság

t/bé/gg/sb/a/hgy

1973. március 30.

pénteken a kertészeti egyetemen tartotta évi rendes ülését az országos mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság. a beszámoló-ból kitűnt, hogy a mezőgazdasági és élelmezésügyi szaktanácsadó intézmények száma már elérte a 140-et, és összesen 495 vidéki kirendeltség és telephely közvetítésével látják el hasznos tanácsal a mezőgazdasági üzemeket. az elmúlt esztendőben már a termelészövetkezetek 70 százaléka részesült tanácsadásban, husz százalékkal több szerződést kötöttek, mint az azt megelőző esztendőben. különösen szembetűnő, hogy elsősorban az üzemszervezés foglalkoztatja a gazdaságokat, a témával kapcsolatosan 1100 termelészövetkezet és 89 állami gazdaság kérte ki a tanácsadó szervek véleményét, útmutatását. ebben a munkában kiemelkedett a keszthelyi agrártudományi egyetem, amely 494 termelészövetkezettel és 14 állami gazdasággal tart fenn állandó kapcsolatot, figyeli, segíti és ellenőrzi azok üzemszervezését. nagyságrendben az üzemszervezést követi a talaj termékenységének növelésére irányuló tanácsadás. tavaly már 397,000 hektár szántóföldet és 2300 hektár legelőt éppen a tanácsadások alapján javítottak. egyre nő az érdeklődés az öntözési, kertészeti és állattenyésztési új módszerek iránt is, mindez a számok tükrében állapítható meg.

az elmúlt évek tapasztalatainak összegezése után a tanácskozáson értékelték a szaktanácsadási munka öt éves eredményeit. megállapították, hogy segítette a termeléspolitikai célok megvalósítását. a tanácsadás ma már a korszerű üzemszervezés eszköze, a termelésben és műszaki fejlesztésben eredményesen szolgálja a tudomány termelőerővé válását. a szervezeti hálózat már befejezettnek tekinthető. a jövőben elsősorban minőségi változtatásokra van szükség, az eddiginél jobban be kell vonni a tanácsadó hálózatba az állategészségügyi intézményeket, ugyanakkor nagyobb gondot kell fordítani a kedvezőtlen adottságu tsz-ek szaktanácsadására, fejlesztésére is. /mti/

16.10/a

NA 17²⁰

- 60 -

bb.73. az ifjúsági szövetség nemzetközi tevékenységének tapasztalatai - ülést tartott a kisz központi bizottsága

t/pr/pá/zs/a/hgy

1973. március 30.

dr. horváth istván első titkár elnöklégével pénteken ülést tartott a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen résztvett gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese és demeter sándor a kki al-elnöke - dr. gombár józsefnek, a központi bizottság titkárnak előterjesztése alapján állásfoglalásban összegezték a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom helyzetéről, illetve a kisz nemzetközi tevékenységéről szóló tapasztalatokat, s irányelveket fogadtak el az ifjúsági szövetség e téren legfontosabb feladatairól.

a kisz csaknem 90 ország több mint 200 ifjúsági és diákszervezetével tart kapcsolatot, s tevékenyen részt vesz a divsz valamint a nemzetközi diákszövetség munkájában.

a kisz nemzetközi tevékenységében legfontosabb feladatának tekintette, hogy erősítse együttműködését a szocialista országok testvérszervezeteivel. a kölcsönös törekvések eredményeként kedvezően fejlődött az együttműködés a szovjetunió és az európai szocialista országok ifjúsági szervezeteivel. a kisz szolidaritási mozgalma fűzte szorosabbra a kapcsolatokat a vietnami ho si minh dolgozó ifjúsági szövetséggel, a korábbi években intenzívebbé váltak a kontaktusok a koreai és mongol testvérszervezetekkel, s az utóbbi időszakban rendkívül dinamikus fejlődtek kubai kapcsolataik. a kisz-nek nincs kapcsolata a kínai és albán ifjúsági szervezetekkel, amelyeknek szovjetellenes irányvonalát, az imperialistaellenes egység megszilárdítását akadályozó politikáját a leghatározottabban elítélik.

a kisz kb korábbi határozatának megfelelően a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel folytatott együttműködésben tovább növekedett a tapasztalatcsere szerepe, az ifjúság nevelésével kapcsolatos konkrét kérdések kölcsönös tanulmányozása, a rövidebb időtartamu konzultációk aránya. eredményesen fejlődtek a helyi kapcsolatok is, mindenekelött a lenini komszomol szervezeteivel, erősödött a megyei, a járási, és a városi szintű együttműködés a csehszlovák, a lengyel és az ndk-beli testvérszervezetekkel, valamint a bolgár, a román és a jugoszláv testvérszervezetekkel.

/folyt.köv./

- 61 -

16.30/a

NA 17²⁰

b.73./ az ifjúsági....1.folyt./-a

az fdj-hez fűződő barátság erősítésében jelentős szerepet játszik az a több mint tízezer magyar fiatal, aki az ndk-ban dolgozik, s hasonló módon járulnak hozzá a kapcsolatok erősítéséhez a különböző szocialista országokban, elsősorban a szovjetunió egyetemén és főiskoláin, valamint a komszomol főiskolán tanuló magyar fiatalok. a kapcsolatok szélesítése érdekében a kisz felhasználja az egyetemisták nyári szakmai gyakorlatcseréit és a nemzetközi építőtáborozást, a kulturális és sporttalálkozókat, az ifjúsági turizmus lehetőségeit. az együttműködés magasabb színvonalra emelése, a kapcsolatok még tervszerűbb, átgondoltabb fejlesztése érdekében - kölcsönös igények alapján - 1972-ben a kisz hosszútávú együttműködési megállapodást írt alá a lenini komszomollal, a csehszlovák szocialista ifjúsági szövetséggel, az fdj-vel és a kubai kommunista ifjúsági szövetséggel. a kisz kb örömmel és meglepődéssel fogadta a vietnami béke hírért, s úgy döntött, hogy minden segítséget marad a háboru ütötte sebek begyógyításához a vdk testvéri népének.

a fejlett kapitalista országok ifjúsági szervezeteivel való együttműködésben a kisz legfontosabb alapelve az, hogy a gyakran nehéz körülmények között dolgozó testvérszervezetek munkájához, a monopóliumok uralma, a kizárkányolás ellen, a demokráciáért és társadalmi haladásért, az ifjúság jogaiért vívott harcukhoz elvi-politikai támogatást, szükség esetén és lehetőségeik szerint anyagi segítséget nyújtson, hozzájáruljon tekintélyük erősítéséhez, hazájuk ifjúsági mozgalmában.

a fejlődő országok haladó ifjúsági és diákszervezeteivel kialakított együttműködésben az imperialistaellenes egység megszilárdítását tartotta szem előtt. az 1972/73-as tanévben hazánkban 64 fejlődő országból több mint 1200 diák tanul, körülbelül 10 százalékuk kisz ösztöndíjjal.

a kisz részt vesz az, ifjúság vádolja az imperializmust,, világméretű kampányban, csatlakozott a vietnami kórház-akcióhoz, és saját kezdeményezéseivel is hozzájárul a vietnami szolidaritási mozgalom sikeréhez. támogatja a dívsz-nek és az ndsznek a különböző ifjúsági rétegek sajátos problémáival foglalkozó, az ifjúság jogainak és érdekeinek védelmét szolgáló kezdeményezéseit.

/folyt.köv./
16.35/a

- 62 -

MA 1725

4.

bb.73./ az ifjúsági....2.folyt./-a

- szervezetünk nemzetközi tevékenységének alapelveihez ragaszkodva arra kell törekednünk - hangsúlyozzák a kisz nemzetközi tevékenységének továbbfejlesztéséről elfogadott irányelvek -, hogy a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom fejlődésének kedvező irányát tovább erősítsük. legfontosabb feladataink közé tartozik, hogy erősítsük tovább ifjúságunk és a szovjetunió, a szocialista országok fiataljai közötti barátságot, fejlesszük tovább szervezeteink testvéri együttműködését. támogassuk fejlett kapitalista és fejlődő országokban dolgozó testvérszervezeteink munkáját. az imperialistaellenes egység erősítése érdekében kezdeményezzük az együttműködést a nem kommunista, haladó szervezetekkel, szélessük kapcsolatainkat, ugyanakkor készüljünk fel az ideológiai harc új formáira, a reformista nézetek, a burzsoá eszmék elleni következetes küzdelemre. lépünk fel az álforradalmi szélsőséges tendenciák ellen, ugyanakkor törekedjünk a hatásuk alá került fiatalok megnyerésére. erősítsük tovább a dívsz és az ndsz egységét, járuljunk hozzá befolyásuk szélesítéséhez, programjuk, akcióik sikeréhez.

a kisz központi bizottsága ezt követően - ugyancsak dr.gombár józsef előterjesztésére - meghatározta a x. világifjúsági és diák-találkozón résztvevő magyar delegáció feladatait. /mti/

..-

bb.79. konzultatív tanácskozás az első mezőgazdasági feldolgozóipari egyesülésről - óriás-szeszgyár és vágóhid építését tervezik fejer megyében

vid/kz/a/hgy

1973. március 30.

konzultatív tanácskozást tartottak pénteken az agárdi állami gazdaságban a tervezett agárd-szabadegyházi élelmiszer-gazdasági vertikum ügyében. az értekezleten részt vett takács imre, az mszmp fejer megyei bizottságának titkára, hajba kálmán, a fejer megye tanács elnökhelyettese, márton jános, az agrárgazdasági kutatóintézet igazgatója, gergely lászlóné, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium osztályvezetője, valamint az új létesítmény kialakítására társuló fejer megyei vállalatok és mezőgazdasági nagyüzemek vezetői.

az elképzelések szerint az agárd-szabadegyházi élelmiszer-gazdasági vertikum évi 150 000 tonna kukorica-szesz előállítására szolgáló szeszgyár, évi 10 000 szarvasmarha hizlalását fedező takarmánykeverő és évi 200 000 hizottsertés vágását, feldolgozását biztosító, korszerű vágóhid létesítését jelenti majd. a beruházás nagyrészt az agárdi állami gazdaság, a szabadegyházi szeszipari vállalat és a fejer megyei kukoricatermelő nagygazdaságok társulásával valósul majd meg, s az élelmiszer-gazdaság első mezőgazdasági-feldolgozóipari egyesülése lesz. az új létesítmény terveit az agrárgazdasági kutatóintézet készíti, s az egyedülálló társulás megalakulása még az idén várható. /mti/

16.45/a

- 63 -

MA 1720

bb 80. magyar - finn barátsági napok szolnokon

vid fm cs hgy

1973 . március 30.

baráti estet rendezett pénteken szolnokon a városban működő magyar finn baráti kör. jóvá hagyták idei programjukat, amely szerint júliusban magyar- finn barátsági napokat rendeznek szolnokon, irodalmi esten személtetik a finn irodalmat és negyven finn vendéget fogadnak a városban ./ mti/

bb 77. dr. bruno kreisky

pá zs cs hgy

1973 . március 30.

az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja hazánk területét elhagyó táviratban mondott köszönetet fock jendnek, a minisztertanács elnökének a látogatás során tapasztalt szívélyes vendéglátásért. /mti/

bb. 81. politikai plakátkiállítás pécsen

vid cs fm hgy

1973 . március 30.

a pécsi janus panonius muzeumban kiállítást rendeztek sós lászló és kemény éva munkácsy- és grafikusművészek politikai jellegű plakátjaiból. a tárlatot pénteken sarkadiné hárs éva muzeumigazgató nyitotta meg. a „so-ky” szignót használó, a rövidített néven ismert művész- házaspár mintegy harminc bel- és külpolitikai plakátját tekinthetik meg az érdeklődők, köztük a x. pártkongresszus, a lenin születésének 100. évfordulója, a iv. öt éves terv és a salt- tárgyalás alkalmából készült szép, emlékeztető plakátjaikat. /mti/

bb. 82 . választási nagygyűlés ujbudapest - németh károly mondott beszédet

t h1 pá zs hgy cs

1973 . március 30 .

csaknem ezren gyűltek össze péntek délután azon a választási nagygyűlésen, amelyet a hazafias népfront iv. kerületi bizottsága és a helybeli választási elnökség rendezett a magyar pamutipar „dallos ida” művelődési házában. a gyűlésen küldöttséggel képviseltették magukat ujbudapest jelentősebb üzemei: az egyesült izzó, a chinoin gyár, az országos bányagépgyártó vállalat, a duna cipőgyár, valamint a több ezer nődolgozót foglalkoztató textilés üzemek: a hazai pamutszövő, az ujbudapesti cőrnagyár, és a „házigazda” magyar pamutipar. a választási nagygyűlésen résztvevő üzemi munkások, műszaki és adminisztratív dolgozók soraiban ott voltak a kerület politikai, gazdasági és társadalmi életének képviselői, s az ujbudapesti tanács tagok. / folyt. köv. /

17.00/ cs

-64 -

M-1725

bb 82 . / választási nagygyűlés1. folyt/ cs

keres emil színművész szavalata után dr. balogh jánosné, a kerületi népfront bizottság titkára köszöntötte a megjelenteket. külön üdvözölte az elnökségben helyet foglaló németh károlyt, az mszp politikai bizottságának tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát, bodonyi pálnót, az elnöki tanács tagját, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkárát, somogyi imrét, a iv. kerületi pártbizottság első titkárát, mezősi jános kerületi tanácselnököt és lenkei lászlót, a kerületi népfront bizottság elnökét.

a nagygyűlés bevezetésül somogyi imre tájékoztatta a megjelenteket a 80 ezer lakosú ujbudapest fejlődéséről; szavalt kiegészítő fejsze istvánné, a magyar pamutipar szocialista brigádvezetője és markella tivadar, a vákuumtechnikai gépgyár esztergályosa, a párt központi bizottságának 1972 . novemberi határozatáról, ujbudapest dolgozóinak munkakörülményeiről, a kerület közellátásáról beszéltek.

Utánkövetően németh károly, a politikai bizottság tagja, a budapesti pártbizottság első titkára szölt a nagygyűlés résztvevőjéhez.

/ németh károly beszédét mai bb.57- es kiadásunkba közöltük, az embergót feloldjuk. // mti/

NA 1740

-65 -

bb.76. az egészségügyi törvény végrehajtásának tapasztalatai - tanácselnöki értekezlet a parlamentben

t/pr/mm/zs/a/hgy

1973. március 30.

dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatal elnökének vezetésével pénteken a parlament gobelin termében értekezletet tartottak a fővárosi, illetve a megyei és megyei városi tanácsok elnökei. az ülésen - amelyen ott volt varga péter, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese is - megvitatották az egészségügyi törvény végrehajtásának tapasztalatait. a témáról dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter tartott tájékoztatót.

a iv. ötéves terv egészségügyi fejlesztési előirányzatait vizsgálva a miniszter részletesen szólt a fekvőbeteg-gyógyintézetek helyzetéről. elmondotta, hogy a fejlesztési feladatok ellátására a tanácsok - célcsoportos beruházásként - 2.282 millió forinttal gazdálkodhatnak. ebből a tekintélyes summából 1.200 millió forint jut a már megkezdett kórházépítések befejezésére, illetve újak indítására, a pénz többi részét pedig több megyei kórház fejlesztésére, rekonstrukciós bővítésére, illetve a beruházások műszaki előkészítésére fordítják. a megyei kórházak szakmai-műszaki követelményei magasabbak, mint az utóbbi időben épült járási-városi kórházaké. ezért a minisztérium illetékesei úgy számoltak, hogy egy kórházi ágy beruházási költsége 1 - alapul véve a kecskeméti kórházat - nem haladják meg az 500 ezer forintot. / ez az összeg kétszerese volt az akkor még épülő váci kórház átározott kiviteli költségének, ahol egy ágy 254 ezer forintba, került, / a tervbe vett kecskeméti, dél-pesti és kistarcsai kórházak műszaki tervezése, számított felépítési költsége azonban arra utalt, hogy egyetlen ágyért több mint egymillió forintot kellene kifizetni. a költségek ilyen jelentős mértékű emelkedésének okait kutatva a minisztérium illetékesei megállapították, hogy egy kórházi ágy 1971-ben 41 százalékkal volt drágább mint 1966-ban, jórészt az építőipari árak változása, valamint a korábban tervezett építési módoktól való eltérés miatt. az áremelkedésben szerepet játszik az is, hogy az árszabályozó intézkedések alkalmazása és értelmezése körül az építőipari vállalatoknál sok a bizonytalanság. növelte a költségeket a vártnál nagyobb közmű és tereprendezési igény, valamint az is, hogy a tervezett kórházak gép, műszer és felszerelési programjában túlzott mértékben szerepeltek igen drága, csak devizáért beszerezhető gépek, műszerek.

/folyt.köv./
17.15/a

- 66 -

NA 170

bb.76./ az egészségügyi....folyt./-a

az eredeti terveket tehát mindenképpen felül kellett vizsgálni - huzta alá a miniszter -, mert a kórházi beruházások költségei túllépték volna az egészségügy fejlesztésére biztosított pénzt. a kormány gazdasági bizottságának döntése alapján új szakmai-műszaki előírásokat dolgoztak ki, amelyeket figyelembe kell venni a különböző típusú és ágyszámú kórházak fejlesztési programjának kialakításánál. ezeket az előírásokat - az egészségügyi miniszter és az építésügyi városfejlesztési miniszter együttes utasításaként - atanácsok, az egészségügyi szervek, a tervezőintézetek és a kivitelező vállalatok megkapják. a iv. ötéves terv 7,000- 7,500 új fekvőbeteg-gyógyomtatási ágygal számol, a tapasztalatok szerint azonban lassu az elmeógyógyászati, a szanatóriumi és az utókezelő-ágyak létesítésének üteme. amennyiben az ugynevezett általános ágyak száma 5,030-cal szaporodik 1975-ig, akkor iv. ötéves terv végén tízezer lakosra 60.2, általános, ágy jut. az ellátás csongrád és nógrád megyében lesz a legkedvezőbb tízezer lakosonként 69.9, illetve 62.3 ágygal, pest és szabolcs megyében a legkedvezőtlenebb 22.3, illetve 37.7 ágygal. a megyei kórházak fejlesztése kétségtelenül nagy feladat - hangsúlyozta dr. szabó zoltán - nagymértékben meghatározza a kórházi beteg-ellátás alakulását. nagy gonddal, körültekintéssel kell tehát ezeket a beruházásokat előkészíteni, megkezdni.

a iv. ötéves terv 250-270 újabb általános orvosi körzet kialakításával számolt, ebből 102 már betegeket fogad, s a mai helyzet ismerete alapján várható, hogy itt nem lesz lemaradás. az új gyermekorvosi körzetek számát 280-300-ra tervezték, várhatóan 310-ot is sikerül majd kialakítani, ebből 118 már működik. a szakorvosi órák számát 7 ezerre tervezték, itt számolni kell minimális lemaradással, a tervezett 9 ezer helyett viszont várhatóan 9.240-nel szaporodik a bölcsődei helyek száma. az építkezések üteme általában jó, sajnos azonban jelentős a lemaradás a csecsemőotthoni, illetve az egészségügyi gyermekotthoni hálózat bővítésében. az elmúlt esztendőben felépült a köjál új fővárosi laboratóriuma, tatabányai és nyiregyházi épülete, az idén előreláthatólag befejeződik a pécsi, s várhatóan megkezdődik a békéscsabai köjál építése.

/folyt.köv./
17.25/a

- 67 -

NA 170

bb.76./ az egészségügy1....2.folyt./-a

1971-ben és 1972-ben 65 gyógyszertárt korszerűsítettek és 12 újat építettek, elsősorban az új lakótelepeken, a fejlődő városrészekben, s néhány még ellátatlan területen. a területi gyógyszerellátás javításához a megyei gyógyszerügyi központok anyagi eszközei azonban nem elegendők. a betegellátás feltételeit teszik kedvezőbbé a tanácsok, ha a gyógyszertár-hálózat fejlesztését saját erőforrásaikból is támogatják.

az egészségügyi törvény végrehajtásához, az egészségpolitika egységes értelmezéséhez megfelelő szintű és tartalmu jogszabályokra, tervekre, irányelvekre, jó és hatékony együttműködésre van szükség - hangsúlyozta dr. szabó zoltán. a tanács-törvény és az egészségügyi törvény végrehajtására jelentős számu jogszabály - 19 miniszteri rendelet és 35 miniszteri utasítás - jelent meg 1972-ben. arra törekedtek, hogy ezek nagyobb része hosszabb időre szóljon, átfogó kérdéseket szabályozzon, s lehetőleg ne szaporítsa a mindennapi munka részletes teendőt. annak érdekében, hogy a kiadott jogszabályok egységben is áttekinthetők legyenek, közrebocsátották az egészségügyi törvény és annak végrehajtási rendelkezéseiről szóló jogszabály-gyűjteményt, s hamarosan megjelentetik, az egészségügyi feladatok ellátása a községekben, című paragrafus-gyűjteményt is.

dr. szabó zoltán előadását vita követte, kifejezette véleményét: dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács elnöke, fekete győr endre, a heves megyei tanács elnöke, dr. mondok páli, a pest megyei tanács elnöke, dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke, wieder béla, pécs megyei város tanácsának elnöke, fodor mihály, a szolnok megyei tanács elnöke. dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke, dr. pénzes jános, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnöke, hantos jános, a fővárosi tanács elnökhelyettese, sugár imre, a somogy megyei tanács elnökhelyettese és dr. komócsin mihály, a csongrád megyei tanács elnöke.

az értekezlet dr. papp lajos zárszavával ért véget. /mt1/

..

17.35/a

- 68 -

NA 170

bb 83. Ülést tartott a kneb

tm zs cs la

1973 . március 30.

három vizsgálat programja szerepelt a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésének napirendjén. a kneb megvitatta és elfogadta a vállalatok reklám- tevékenységének vizsgálatára készült programot. ennek alapján a fővárosban és nyolc megyében vizsgálják a népi ellenőrök a reklámozási célok és költségek tervezését és a ráfordítások hatását. elfogadta a kneb a termékforgalmazás gazdaságosságának vizsgálatára készült programot. a vizsgálatot a következő hetekben kezdik meg a népi ellenőrök építő- és építőanyagipari, gépipari, nehéz- és könnyűipari vállalatoknál. végül megtárgyalta és elfogadta a bizottság a felnőtt dolgozók képzésének és továbbképzésének ellenőrzésére készített programot. mintegy 120 vállalatra terjed ki a vizsgálat, melynek során 1500 munkással kérdőíves felmérést is készítenek a népi ellenőrök.

a kneb elnöke tájékoztatta a bizottságot a vállalati döntési hatáskörbe tartozó beruházások vizsgálatát követő intézkedésekről, a gazdasági bizottság erre vonatkozó határozatáról, továbbá a gyermekellátás egyes költségeinek vizsgálatát alapján eddig hozott intézkedésekről.

a kneb elnöke tájékoztatta a bizottságot a vállalati döntési hatáskörbe tartozó beruházások vizsgálatát követő intézkedésekről, a gazdasági bizottság erre vonatkozó határozatáról, továbbá a gyermekellátás egyes költségeinek vizsgálatát alapján eddig hozott intézkedésekről.

a kneb tudomásul vette, hogy az egri megyei bíróság a kneb indítványa alapján jogerősen 1,300.000 forint gazdasági bíróságot szabott ki a mátraaljai körzeti áfész ellen jogellenesen folytatott ipari tevékenysége miatt. emellett tulajdonlások miatt az áfész közel 500.000 forintot köteles visszafizetni megrendelőinek. / mt1/

..

17.50/ cs

-69-

NA 1805

bb. 84. kitüntetések, előléptetések a néphadseregben

t gy pá cs zs

1973. március 30.

a katonai és a politikai kiképzés színvonalának emelésében, a néphadsereg harckészültségének fejlesztésében, beosztásukban több éven át végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként - hazánk felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából - az elnöki tanács a vöröscsillag érdemrenddel tüntette ki néphadseregünk nyolc tagját, a kiváló szolgálatért érdemrendet 35-en kapták meg, a honvédelmi miniszter 14 alezredest ezredessé léptetett elő. ezen kívül számosan megkapták a haza szolgálatáért érdemérem arany -, ezüst, illetve bronz fokozatát, valamint a honvédelmi érdemérmét.

a kitüntetéseket és az előléptetéseket czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter pénteken nyújtotta át a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében rendezett ünnepségen. az ünnepi eseményen jelen volt papp dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, trombitás dezső, a kormány honvédelmi bizottságának titkára, a honvédelmi minisztérium vezetői, valamint a néphadsereg tábournoki és parancsnoki karának több tagja. ugyancsak ott volt v.k. andrjuscenko altábornagy, a varsói szerződés egyesített fegyveres erőparancsnokságának magyarországi képviselője. / mt1/

--

bb 87. dr. timár mátyás látogatása bács - kiskun megyében

k ká la cs

1973. március 30.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese dr. molnár frigyest, a szövetség elnökének társaságában pénteken bács - kiskun - megyébe látogatott.

kecskeméten, a fogyasztási szövetkezetek bács - kiskun megyei szövetségének székházában a miniszterelnökhelyettes fogadásánál jelen volt dr. greiner józsef, az mszmp megyei bizottságának titkára dr. gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke és brachna jános a mezőv elnöke akik tájékoztatták a vendégeket a megye fogyasztási-, lakás - és takarékszövetkezeti munkájának eredményeiről és terveiről.

/ folyt. köv. /

17.55 /cs

-70-

MA 1810

t

bb 87. / dr. timár mátyás 1/ cs

ezt követően timár mátyás és molnár frigyest a megye vezetőinek társaságában megtekintette a kecskeméti . . . alföld, . . . áruháza, amely a megye áfész-einek összefogásával épült, a műkert városi lakásépítő- és fenntartó szövetkezetet, valamint a fülöpszálási takarékszövetkezetet.

sé után a miniszterelnökhelyettes eszmecserét folytatott a megye és a szövetkezetek vezetőivel az időszerű gazdasági- és szövetkezeti kérdésekről. ennek keretében dr. gajdócsi istván megyei tanácselnök tájékoztatást adott a megye gazdasági helyzetéről, a lakásépítési, kommunális fejlesztési tervekről. / mt1/

--

bb. 88 magyar- japán csoporttagozat

1 pr mm zs cs la

1973. március 30.

megalakult az interparlamentáris unió magyar csoportjának magyar- japán tagozata. a tagozat elnökévé kelen béla országgyűlési képviselőt választották. / mt1/

--

bb 89. a magyar tudományos akadémia

mm zs cs la

1973. március 30.

központi fizikai kutató intézetének igazgató tanácsa hazánk felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából az intézeti díj / emlékérem / 1. fokozatát adományozta n.a. csernokov, m.g. zemljanov. i. v. naumov szovjet kutatóknak, a kfk-i és a kurcsatov atomenergia intézet által közösen megépített háromtengelyű neutron-spektrométer létrehozásában kifejtett kiemelkedő tevékenységükért. / mt1/

--

bb. 90. petőfi emlékünnepek ausztráliában

1 szó tm zs cs la

1973. március 30.

a petőfi emlékbizottság rendezésében április 2-án művészcsoport utazik ausztráliába. tagjai: bánffy györgy érdemes művész, jászai mari- díjasszíművész, horváth eszter liszt díjas operabéna, pertis péter zongoraművész. három hét alatt több városban lépnek fel. / mt1/

--

18.05 / cs

-71-

MA 1815

bb.91. aláírták a magyar-angol vegyes bizottság ülészakának jegyzőkönyvét

1/sl/gk/sb/a/la

1973. március 30.

a múlt év márciusában aláírt magyar-angol hosszulejárati gazdasági és kereskedelmi megállapodás értelmében vegyes bizottság jött létre, amely március 26-tól 30-ig budapesten tartotta első ülészakát. az ülészak jegyzőkönyvét pénteken írta alá dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és p.s. preston, az angol kereskedelem-és iparügyi minisztérium államtitkára. az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, valamint d.s.l. dodson, nagy-britannia budapesti nagykövete is.

az ülészakon a magyar-angol kereskedelmi kapcsolatok, továbbá az ipari és a műszaki-tudományos együttműködés kérdéseit vitatták meg. a vegyes bizottság megállapította, hogy a két ország kereskedelmi forgalma az elmúlt évben kedvezően fejlődött. ugyanakkor magyar részről szövé tették, hogy anglia csatlakozása a közös piacokhoz - a közös piac korlátozó politikája miatt - a magyar-angol gazdasági kapcsolatok további fejlődésére hátrányos lehet.

a vegyes bizottság jóváhagyta az 1973. évre szóló árulistikát, amelyek a kontingensekkel szabályozott forgalomban mindkét oldalon tovább növelik - bár az előző évinél kisebb mértékben - egyes cikkek bevitelének kereteit.

az ülészakon áttekintették a vállalatok és intézmények között eddig létrejött gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodásokat, s megvizsgálták, hogyan lehetne ezeknek körét a gazdasági élet újabb területeire kiterjeszteni. a vegyes bizottság megvizsgálta a műszaki-tudományos együttműködés fejlesztésének különböző formáit és meghatározta a tudományos együttműködés további fejlesztésének területeit. /mti/

--

18.00/a

- 72 -

NA 18⁰⁰

vbb.92. ismét közlekedik a libegő

16-don/a/la

1973. március 30.

húsz napos alapos műszaki vizsgálat után ismét jár a libegő. a jánoshegyi légkötőpálya március 31-én 9-órától közlekedik. /mti/

--

bb.93. magyar rendező sikere újvidéken

1/nn/gg/a/la

1973. március 30.

nagy sikerrel vendégszerepelt az újvidéki rádióban solymosi ottó, a rádió ismert rendezője. a jugoszláviai magyar adó felkérésére az ő irányításával rögzítették hangszalagra az áprilisi kabaréműsort, amely április 1-én hangzik el a noviszádi rádióban. /mti/

--

bb.94. almásy pál francia fotóművész kiállítása budapesten

t/nn/gg/a/za/la

1973. március 30.

a kulturális kapcsolatok intézete, a magyar fotóművészek szövetsége és a kiállítási intézmények rendezésében pénteken megnyitott almásy pál magyar származású francia fotóművész s.os. három világrész létküzdelme című kiállítása a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállító termében. a tárlat mintegy 80 művészi fotót mutat be.

almásy pál kiállítását armuth iván fotóművész mondoktt megnyitó beszédet. a tárlat április 15-ig fogadja az érdeklődőket. /mti/

--

18.05/a

- 73 -

NA 18⁰⁵

b.95. befejeződött a magyar képzőművészek szövetségének IX. közgyűlése

t/r6/gg/a/ze/la

1973. március 30.

pénteken az mszmp budapesti bizottsága oktatási igazgatóságának folytatódott a magyar képzőművészek szövetségének IX. közgyűlése. a főtitkári referátumhoz kapcsolódó vitában csaknem negyven hozzászólás hangzott el. a felszólalások foglalkoztak a képző- és iparművészet egész területével - a rajzoktatástól az ipari formatervezésig - s kitértek a művészet ágazatai előtt álló feladatokra is. nagy hangsúlyt kapott az iskolán belüli vizuális nevelés, a látáskultúra fejlesztésének ügye, amelyet - mint rámutattak - a társadalmi szervezeteknek és az állami intézményeknek egyaránt sarkalatos kérdésként kell kezelniük.

nagy felelősséggel szóltak a vita résztvevői a szocialista ember-eszmény kialakításában a képzőművészekre váró feladatokról. arról, hogy a művészet, amely az érzelmi megismerés eszközeivel hat a néző érzésvilágára, csak akkor töltheti be hivatását, ha szervesen kapcsolódik a közművelődés - egész népet átfogó - céljaihoz. egybehangzó vélemény volt, hogy megnőtt a képzőművészeti kiállítások iránti igény. 1965-72 között becslések szerint 1000-1200 kiállítást rendeztek az országban, s például csupán a műcsarnok kiállításait 1972-ben megközelítően egymillióan tekintették meg. összesen csaknem kétfélmillióra tehető az országban rendezett kiállítások látogatóinak száma, s külön örvendetes, hogy a tárlatlátogatók túlnyomó része 30 éven aluli fiatal művészetbarát.

elismeréssel szóltak a vita résztvevői a tanácsoknak a képzőművészetet anyagilag és erkölcsileg is támogató, munkájáról, mint beszámoltak róla, a régi nagy hagyománnyal rendelkező szolnok hódmezővásárhely, pécs, miskolc, szeged, debrecen, székesszékhely mellett - sorra alakulnak olyan újabb vidéki centrumok, ahol pezsgő képzőművészeti élet van kibontakozóban, például győrben, sopronban, szombathelyen, nyíregyházán, szekszárdon és kecskeméten.

a közgyűlésen kifejezésre jutott a megbecsülés azon alkotók iránt, akik vállalják a közönség izlésformájását, a valódi értékek felfedeztetését, harcolnak a közönség megnyeréséért, hogy a néző maga is küzdeni akarjon a megismerésért.

a kétnapos tanácskozás befejezéseként mikó sándor összegezte a vitát, amelyben utalt arra, hogy a kritikai szemlélettel felvetett problémákból kitűnt a társadalmi felelősségtudat, a tenni-akárás, a megoldás készsége. /folyt.köv./

18.20/a

- 74 -

MF 1835

bb.95./ befejeződött...folyt./-a

a magyar képzőművészek IX. közgyűlése 49 tagú választmányt választott. / a választmány - a szövetség hagyományának megfelelően - későbbi időpontban választja meg az elnököt, a főtitkárt, a képző és az iparművészeti titkárt. / somogyi józsef elnöki zárszavával ért véget a tanácskozás. /mt1/

--

bb.96. választási gyűlések

ö/vid/kz/mné/a/la

1973. március 30.

pénteken országsszerte tovább folytatódtak a választási gyűlések. orosházán a petőfi művelődési ház koncerttermében több mint 500 választópolgár előtt dr.bencsik istván, a hazafias népfőprnt országos tanácsának főtitkára mondott beszédet. a heves megyei fűzesabonyban dr.dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter volt a választási nagygyűlés szónoka. a dunakeszi járműjavító művelődési házában tartott nagygyűlésen, amelyen résztvett cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára és dr.mondok pál a megyei tanács elnöke is, faluvégi lajos pénzügyminiszter méltatta a tanácsstag választások jelentőségét.

dunaföldváron a községi művelődési házában zajlott le választási nagygyűlés. k.papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára volt a szónok. a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyárban borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, a tiszafüredi járási művelődési ház nagytermében rendezett gyűlésen pedig hegedüs lajos, a szolnok megyei tanács elnökhelyettese beszélt a választópolgárokhöz. az ifjúságválasztók részére két helyen - békéscsabán és szolnokon - tartottak nagygyűlést. /mt1/

--

bb.98. bálint andrás

gg/a/la

1973. március 30.

előadást ad a fészek művészklubban, szombat este 8 órakor,, magyarország messzire van,, címmel. műsorán magyar költők írásai szerepelnek. /mt1/

--

18.30/a

- 75 -

MF 1840

bb.97. lombardiai üzletemberek budapesten

1/el/gk/sb/a/la

1973. március 30.

pénteken elutazott budapestről a bresciali tartomány 20 tagu piacutató küldöttsége, amelyet enrico chille, a bresciali kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamara igazgatója vezetett. az olaszországi lombard terület gazdaságilag második legnagyobb tartományának ipari és kereskedelmi szakemberekből álló delegációja sokfajta termék exportjáról és importjáról tárgyalt. a küldöttség tagjai megbeszéléseket folytattak épületfa, műanyag, padlóburkoló anyagok, fürdőszoba-fűtőszerek, betonacélok, építőipari haszonjárművek, csiszolóanyagok, alumínium-félgyártmányok és alumínium alapanyagok szállításáról. a bresciali üzletemberek néhány napos magyarországi programját a magyar kereskedelmi kamara szervezte a budapesti olasz nagykövetség kereskedelmi irodájának közreműködésével. a delegáció tárgyalásokat folytatott a külkereskedelmi minisztérium és a magyar kereskedelmi kamara, a ferunion, a nikex, a ohamolimpex, a metallimpex és az elektroimpex külkereskedelmi vállalatok illetékes vezetőivel, főlkerezték a budapesti közszolgálatot is. /mti/

--

bb.99. kodály napok törökszentmiklóson

vid/kz/a/la

1973. március 30.

kodály zenei napok kezdődtek pénteken törökszentmiklóson a zeneszerző nevét viselő zeneiskolában. a városi művelődési házban kodály emlékkiállítás nyílt, este pedig a városi tanács dísztermében szolnok megye zeneiskoláinak növendékei adtak közös hangversenyt. szombaton délelőtt megyei szolfézs-versennyel folytatódnak a kodály napok, délután pedig a debreceni kodály zoltán szakközépiskola leánykara ad hangversenyt. az április 28-ig tartó rendezvényesorozat programjában zenepedagógiai, népzenei előadások, versenyek és hangversenyek szerepelnek. /mti/

--

bb.100. szovjet filmművész küldöttség debrecenben

vid/kz/a/la

1973. március 30.

a szovjet játékfilm szimpozionra hazánkba érkezett szovjet filmművészeti küldöttség - grigorij csuhraj vezetésével - pénteken délután debrecenbe érkezett. a vendégeket magyar józsef, a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára fogadta, majd ellátogattak a magyar gördülőcsapágy művek debreceni gyárába. este a „fordítás angolból” című szovjet filmet vetítették a debreceni művész moziban. az előadáson a küldöttség tagjai is résztvettek. /mti/

--

- 76 -

18.50/a

MA-1900

bb. 101 . elhunyt papp lajos

hi zs cs la

1973 . március 30.

mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy papp lajos elvtárs, a párt, a magyar és a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom régi, kiemelkedő harcosa, a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottságának tagja, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete központi vezető-ségének tagja súlyos betegség következtében március 30-án elhunyt.

papp lajos elvtárs temetése április 5-én, csütörtökön, 14 órakor lesz a mező imre uti/ kerepesi/ temető munkásmozgalmi panteonjában.

a családtagok, harcostársak és barátok a ravatalnál 13,30 órától róhatják le kegyeletüket .

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága
és

központi ellenőrző bizottsága
az építő-, fa- és építőanyagipari
dolgozók szakszervezete

x x x

papp lajos elvtárs 1906. március 8-án született a szolnok megyei tiszaroff községben. nagyszülei vagyontalan parasztok voltak, édesapja ipari munkás, kovács volt. papp elvtársnak 8 testvére volt, s így a munkáscsalád nehéz körülmények között élt. 15 éves korától egerben kőfaragó inas, majd segéd lett. előbb egerben, majd miskolcon dolgozott a szakmájában. 1927-ben kapcsolódott a szakszervezet munkájába, sztrájkot szervezett, ezért miskolcra kellett távoznia. itt tagja lett a mémosz-nak, az szdp-nek, a munkástestvedző egyesületnek és a kimsz-nek. előbb kimsz körzeti titkár volt, majd a területi bizottságnak tagja lett. 1930 végén vették fel a kommunisták magyarországi pártjába, 1931 őszén a textiles sztrájkjal kapcsolatban letartóztatták, de néhány hét múlva szabadon engedték. 1933-ig több ízben is 4-5 napra ugynevezett preventív intézkedés folytán őrizetbe vették. 1932 tavaszától a mémosz szakszervezetében működő illegális kommunista frakció vezetője lett. résztvett az 1933-as nagy építőmunkás sztrájk megszervezésében és vezetésében. / folyt. köv. /

18.40 / cs

-77-

MA-1900

bb 101. / elhunyt papp lajos 1. folyt/ cs

1933 végén a kmp kb az egyesült szakszervezeti ellenzék központi tanácsának vezetésével bizta meg. ettől kezdve éveken át függetlenített pártmunkásként illegálisan élt és dolgozott. 1933-1936 januárjáig volt a szakszervezeti ellenzék vezetője. Irányító tevékenységet fejtett ki az 1935-ös választási küzdelmek során, amikor a kmp szakszervezeti egység blokk név alatt kísérelte meg a választásokon való indulást. 1935 végén a rendőrség hajsztát indított ellene, ezért a kb utasítására 1936 márciusában bécsbe, majd moszvába, a kominternhez ment. 1936 októberében prágába küldték, ahol az illegális kmp kb-ában dolgozott. 1938 őszétől a párt párisba küldte, ahol a budapesti pártiszervekkel tartotta a kapcsolatot, s közvetítette a felsőbb szervek utasításait. 1944-ben a francia kommunista párt illegális pártmunkása lett, szervezte a franciaországi illegális magyar mozgalmat, ezen kívül a francia párt részére szervezett egy tiznaponként megjelenő francianyelvű illegális ujságot, amely egészen páris felszabadulásáig jelent meg. magyar, francia, németnyelvű röpiratok nyomdai elkészítésében és szerkesztésében is résztvett. 1945 február közepén budapestre érkezett és a szabadság című lapban, majd később a szabad nép/ szerkesztőségében ujságíróként tevékenykedett. 1945 áprilisában a tiszta - duna közti területi bizottság titkára lett kecskeméten. az 1945. évi pártkonferencián a központi vezetőség tagjává választották, 1946 augusztusában az mkp veszprém megyei bizottságának titkára, az 1947-es országgyűlési választáson veszprém megyei képviselő lett. később a közületi ingatlan központi vezérigazgatójának nevezték ki, innét át helyezték az építésügyi minisztériumba, ahol különböző vezető beosztásokban dolgozott egészen a nyugdíjaztatásáig.

papp lajos elvtársat az mszmp központi bizottsága 1957 júniusában a központi ellenőrző bizottság tagjává választotta, majd az ezt követő vii. -viii.-ix. és x. kongresszus újjáválasztotta őt, s így 1957-től haláláig a kb tagja volt.

az illegálisan majd pedig a felszabadulás után végzett eredményes munkája elismeréseképpen számos kitüntetésben részesült ./mti/

.-.

18.45 / cs

-78-

M 1910

o

bb.102. Lezárult a népgazdaságirányítási tanfolyam első szakasza

i ol pá sb cs la

1973. március 30.

pénteken lezárult a minisztériumi és országos főhatósági vezetők népgazdaságirányítási továbbképző tanfolyam-sorozatának első szakasza. a jelenlegi tanévben három ilyen negyhetes tanfolyamot rendezett az országos vezetőképző központ a dobogókői nymród szállóban, a három kurzust összesen 88 minisztériumi és főhatósági vezető végezte el.

a harmadik tanfolyam pénteki záróünnepségén buda istván, a munkaügyi miniszter helyettese megállapította, hogy a tárcák és a főhatóságok vezetőinek továbbképzése az eddigi tapasztalatok szerint általában elérte azt a célt, amit a kormány idevonatkozó rendelete kitűzött. a három tanfolyam tapasztalatai azonban azt is megmutatták, hogy ennek a tanfolyam típusnak tematikáját, egyes előadás-sorozatokat gazdagítani, módszertanát pedig tökéletesíteni kell. a munkaügyi minisztérium és az okv nyomban hozzáfog ehhez a munkához, és az ősszel kezdődő új tanévben már eszerint rendezik meg a következő népgazdaságirányítási tanfolyamokat./ mti/.

.-.

bb 103. javuló munkakörülmények - Ülést tartott a textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t ol gk sb cs la

1973. március 30.

bár a vállalatok többsége még nem készült el teljes egészében fejlesztési programjával, illetve annak végrehajtásához csak nem régiben kezdett hozzá, máris jelentős mértékben javultak a munkakörülmények- állapította meg egy év munkáját mérlegre téve a textilipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének pénteki ülése.- nincs olyan vállalat, gyáregység is alig akad, ahol a közelmúltban ne avattak volna korszerű, új üzemet, ne állítottak volna munkába új gépeket. / folyt. köv./

19.00 / cs

-79-

M 1930

bb 103. / javuló munkakörülmények.... 1. folyt/ cs

korszerűsödött például a pamutnyomóipari vállalat keltex sikkötő üzeme, fonodjára, a hazai fésűsfonó kistarcsai gyárának erőtelepe, Górnázója, a latex központi gyárának műszálfonodója, új üzemet avattak a váci kötöttárugyárban is, nagy számban kerültek a termelésbe automata, illetve félautomata berendezések, így például a gyapjuiparban korszerű szovjet sztb- és vájci szulzer- gépek, a selyemiparban, a hps soroksári gyárban csehszlovák gyártmányú víznyomós, illetve légfúvós szövőgépek. sok helyütt modernizálták a világítást, gondoskodtak megfelelő klímáról, porelszívásról. előrelhaladás történt az anyagmozgatás gépesítésében és a korszerű raktárak kialakításában is. de sok üzemben még mindig nagy a zaj s bár intézkedések egész sorát tették, mégsem csökkent számottevően a balesetek száma. örvendetes, viszont, hogy a textilipari dolgozók egészségének védelmét számos korszerűsített, illetve újonnan létesített üzemi orvosi rendelő, a betegséget megelőző, illetve a gyógyító munka érdekében növekvő számú szakorvosi rendelés szolgálja. számos helyen avattak új, illetve kibővített szociális létesítményeket.

az eredmények közé sorolták, hogy a beszámolási időszakban jelent meg az egészségtelen körülmények között dolgozó, nehéz fizikai munkát végző nők kerkedvezményes nyugdíjaztatására vonatkozó rendelet; 1973. január 1-től a textilipari előfonó, és szövő munkakörben dolgozó nők kerkedvezményben részesülnek, s a múlt év elejétől életbe lépett az ösztönző nyugdíjpótlék rendszer is. emellett lényegesen többen vehettek részt vállalati üdül- tetésben, mint régebben, és növekedett azoknak az üzemeknek a száma, ahol támogatást biztosítanak a dolgozók lakásépítéséhez. az évi támogatás összege csaknem 8.5 millió forint, az előző évi 7.5 millió forinttal szemben.

19.10 / cs

-80-

NA 1 935

M.T.I.

M Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1973. március 30.

bb.85. az elnöki tanács ülése

a/zs/la

1973. március 30.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet fogadott el a testnevelés és sport állami irányításáról. ebben meghatározta a testnevelés és sport állami irányításának szervezetét és feladatait, a központi állami irányítás országos hatáskörű szerve az országos testnevelési és sporthivatal, amely közvetlenül a minisztertanács irányítása és felügyelete alatt működik. a testnevelés és sport területi és helyi irányítása a tanácsok feladata.

az elnöki tanács dr. beckl sándor, az országos testnevelési és sporthivatal elnökét államtitkárrá nevezte ki.

az elnöki tanács határozatot hozott a járási és megyei fokozatu bíróságok, a munkaügyi bíróságok és a katonai bíróságok népi ülnökeinek 1973. évi június 30-ig történő megválasztásáról.

az elnöki tanács végül egyéni kegyelmi ügyekben döntött.
/mti/

-.-

bb.86. az országos testnevelési és sporthivatal elnökének és elnökhelyettesének kinevezése

a/zs/a la

1973. március 30.

a minisztertanács dr. beckl sándort az országos testnevelési és sporthivatal elnökévé, dr. csanádi árpádot, dr. harangozó edét és dr. szatmári istvánt az országos testnevelési és sporthivatal elnökhelyettesévé nevezte ki. /mti/

-.-

17.40/a

- 1 -

NA 1800

bb 103. / javuló munkakörülmények ... 2. folyt/ cs

a központi vezetőség ülésén tájékoztató hangzott el a textilipari bérfelvezetés lebonyolításáról is. az elhangzottak összefoglalásaként megállapították, hogy a textilipar kiemelt központi és saját erejű bérfelvezetése, az alapvető fonószövő, kikészítő munkakörökben a béremelés a várakozásnak megfelelő nagyságban valósult meg: a szakmunkakörökben átlagosan 13 százalék- ami 8-23 százalékos mértékben szóródott-, a közvetlen termelésirányítók, a művezetők átlagosan 10 százalék/8-16 százalékos szór-dában/, a bentanított és segéd-munkások pedig átlagosan 9 százalék/4-19 százalékos szóródásban /béremelésben részesültek. a kapott béremeléseket március 15-ig valamennyi vállalatnál megtárgyalták és március 26-ig minden dolgozó - csoportosan vagy egyénileg - az őt érintő emelésről írásban értesült. a végrehajtás demokratizmusára jellemző, hogy a vállalatok túlnyomó többségénél jó gazdaságvezetési együttműködéssel sikerült elérni, hogy a szakszervezeti bizottságok összegyűjtve a dolgozók jogos panaszait, észrevételeit, javaslatait, a bérelosztási előterjesztésben érvényesíteni tudták szempontjaikat.

a központi vezetőség ülésén természetesen az eredmények mellett szóvá tettek több hiányosságot is. ennek megfelelően jelölték meg a feladatokat, egyebek között az élet- és munkakörülmények további javítása, a szocialista munkaverseny és ujtómozgalom továbbfejlesztése, a kulturális, nevelő, agitációs és propaganda munka színvonalának növelése területén. több fontos kérdésben, így például még meglévő bérügyi problémák megoldásában- a könnyűipari minisztériummal közös irányelvek, intézkedések kidolgozását tartják szükségesnek./ mt1/

--

bb 104. a dolgozók bérének alakulásáról tárgyalt a vasasszakszervezet elnöksége

t sl pá cs la

1973. március 30.

kiss ernő kohó -és gépipari miniszterhelyettes pénteken tájékoztatta a vasasszakszervezet elnökségét a tárcához tartozó iparvállalatok dolgozóinak jövedelméről, a bérek, az évvégi nyereségrészesedés alakulásáról.

/ folyt. köv./

19.38 / cs

-81-

Nr 1945

bb 104. / a dolgozók bérének.... 1. folyt / cs

a kohászat 16,7, a gépipar 16 százalékkal növelte nyereségét 1972-ben, így mindkét ágazatban emelkedett a részesedési alap, amelynek egy részét a bérek javítására használták fel, más részét ezekben a napokban osztják ki évvégi nyereségrészesedésként. a kohászatban 4,6, a gépiparban 4,4 százalékkal növelték átlagosan a bérszínvonalat, a dolgozók személyi jövedelme pedig ennél nagyobb mértékben, 5,7, illetve 5,6 százalékkal emelkedett. a kohászati vállalatok közül a legnagyobb mértékben-10,7 százalékkal - az öntödei vállalatnál nőttek a bérek, ami az öntők tavalyi általános béremelésével függ össze. a gépiparban 11 vállalatnál haladta meg a múlt évi béremelkedés a hat százalékot.

a kohászatban 11, a gépiparban 13 napi bérnek megfelelő átlagos évvégi nyereségrészesedést osztottak, illetve osztanak.

jóval az átlag feletti nyereségrészesedést fizet a dunai vasmű, a december 4. drótművek, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár, a budapesti rádiótechnikai gyár, a magyar vagon- és gépgyár, a villamosberendezés és készülék művek, néhány vállalat nem fizet évvégi részesedést, köztük a magyar kábelművek, ahol évközben a bérek növelésére használták fel a részesedési alapról felosztható összegeket.

a kohó- és gépiparban egyébként összesen négy vállalat dolgozói nem kaptak nyereségrészesedést, 16 vállalatnál nulla és hat nap közötti, 28 helyen hat- tizenkét nap, 36 vállalatnál 12-18 nap, kilenc helyen 18-24 nap közötti bérnek megfelelő részesedést fizettek, míg öt vállalatnál haladta túl az évvégi részesedés a 24 napi bérnek megfelelő összeget.

az elnökség a művezetők első országos tanácskozásának tapasztalatairól is tárgyalt. az elnökség javasolja a kgm-nek és a nim-nek, hogy vizsgálja felül a művezetők hatás-és jogkörére vonatkozó miniszteri utasításokat, azok korszerűsítését tűzzék napirendre. azt is javasolja, hogy intézményesen szervezzék meg a vállalati középvezetők, köztük a művezetők továbbképzésének vállalati rendszerét, segítsék elő a művezetők továbbképzését szolgáló szakirodalom összeállítását és a képzés tapasztalatainak cseréjét. a vállalati szakszervezeti szerveket a többi között arra hívta fel az elnökség, hogy kísérik nagyobb figyelemmel a középvezetők, művezetők helyzetét, s a gazdasági vezetéssel együttműködve évenként szervezzék meg a művezetők üzemi szintű tanácskozását. / mt1/ .

.-.

19.35/ cs

-82-

NA 1945

bb.105. megalakult bábolnán az ország legnagyobb mezőgazdasági termelő közös vállalata

vid/kz/a/la

1973. március 30.

alig három évvel ezelőtt kezdte meg a bábolnai állami gazdaság az iparszerű kukoricatermesztési módszer kialakítását. egy chicagói céggel együttműködésben dolgozta ki a cps rendszert, amely nemcsak hazai, hanem világviszonylatban is nagy visszhangot keltett. az új technológia, amelyben minden egyes elemnek nélkülözhetetlenül fontos szerepe van, tavaly már 66 000 hektáron hozott kiváló eredményeket. az idén 126 000 hektárt művelnek hazánkban ezzel a módszerrel, amely bebizonyította, hogy a szántóföldi termelésben is megvalósíthatók az olyan eljárások, amelyek a legfejlettebb iparágak színvonalára emelik a mezőgazdasági termelés hatékonyságát.

a rendszerben rejlő óriási lehetőségek tovább fejlesztése, a kooperáció szélesítése, a rendszer más országokban való értékesítése már meghaladja a bábolnai állami gazdaság vállalati kereteit. ezért a gazdaság központjában pénteken megrendezett tanácskozáson azt javasolta, a kooperációban résztvevő 76 állami gazdaságnak és termelőszövetkezetnek, hogy alapítsanak közös vállalatot. dr. burgert róbertnak, a gazdaság vezérigazgatójának javaslatai alapján a megegyezés létrejött - megalakult.

a „bábolnai kukorica termelő cps közös vállalat,,. bábolna a cps eszközállományát, a rendszerrel kapcsolatos jogait és kötelezettségeit átadta a vállalatnak, s egyúttal kötelezettséget vállalt arra, hogy a továbbiakban biztosítja a társulás tagjai számára mindazokat a szolgáltatásokat és előnyöket, amelyeket eddig garantált. az alakuló ülésen megválasztották a tizenhárom tagú igazgatóságot és az igazgatót is.

az új vállalat nemcsak termőterülete, hanem termelési értéke alapján is az ország legnagyobb mezőgazdasági termeléssel foglalkozó közös vállalata. a tagsági szerződés szerint a rendszert úgy akarják tovább fejleszteni, hogy a leggazdaságosabban ériék el a legmagasabb eredményeket, és egyben a népgazdaság érdekeit képviseljék a nemzetközi kooperációban. kidolgozzák többek között a rendszerbe bekapcsolható más növények termesztési programját, alkalmazzák is ezeket, és megoldják a géprendszereknek más kultúrákban való hasznosítását. a piaci igényeknek megfelelően megteremtik a termelvényeik feldolgozásának a lehetőségét.

/folyt köv ./
19.15/p

-83-

NA 1000

bb.105. megalakult /a

a közös vállalatot elsőként havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára köszöntötte azzal, hogy minden segítséget megadnak a megyében működő cps központnak.

váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes azt hangsúlyozta, hogy a bábolnaiak kezdeményezése nemcsak a kukorica-termesztést, hanem az egész magyar mezőgazdaságot forradalmasítja, s így kihatással van az egész népgazdaságra. ennek megfelelően sok tekintetben felül kell vizsgálni a terveket. jól mutatja ennek szükségességét az az egyetlen példa is, hogy a cps-ben résztvevő gazdaságok kukoricahozamai már jóval felülmúlják a népgazdasági szinten 1985-re tervezett előirányzatokat. természetesen ugyanakkor jóval több műtrágyát is felhasználtak. a kukoricatermesztés lehetőségei új perspektívát nyitnak a mezőgazdaság minde ágában, s ennek megfelelően kell revidálni az elképzeléseket. jó munkát kívánt az új közös vállalatnak és felhívta a figyelmet arra, hogy a világon egyedülálló méretű és módszerű mezőgazdasági integráció jelentősége messze túlnő minden hasonló hazai vállalkozáson, éppen ezért az eddighez hasonlóan nagy fegyelmezettséggel és precizitással kell továbbra is a cps-nek dolgoznia. /mti/

..-

bb.106. 42 szövetkezet több mint harminc millió forintot juttatott szociális célokra a hajduságban

vid/kz/a/La

1973. március 30-

a termelősövetkezeti tagság élet-és munkakörülményeinek alakulásáról, s az ezzel kapcsolatos feladatokról tárgyalt pénteken hajdusoboszlón megtartott küldöttgyűlésen a hajdusági termelősövetkezetek területi szövetsége. mint elmondották, az utóbbi öt esztendőben megkétszereződött a szövetséghez tartozó tagszövetkezetek termelési értéke, s így a múlt évben már meghaladta a három milliárd forintot. ezzel párhuzamosan a termelősövetkezetek által nyújtott szociális juttatások is bővültek bár, mint megjegyezték az igényektől még ma is messze elmaradnak. az elmúlt esztendőben a hajdusági tsz szövetséghez tartozó 42 termelősövetkezetben több mint harminc millió forintot adtak szociális célokra.

18.30/a

- 84 -

/folyt.köv./

NA 2000

bb.106/ 42 szövetkezet....folyt./-a

ebből 16 millió forint volt a szülési és betegségi segély. a figyelem mindenütt az idős tagok felé fordult elsősorban. biztosították részükre a kenyérnekvalót, tüzelőt, megmunkálták a háztáji területet, segítettek a betakarításban. a szövetkezetek többségében kiegészítették a nyugdíjat, illetve a járadékot. több szövetkezet hozzájárult a községi öregek napközi otthonának a kialakításához is. az üzemi étkeztetést 10 gazdaságban szervezték meg az elmúlt esztendőben, melegvízes zuhanyzó viszont még csak 36 van a közös gazdaságok 168 majorjában.

a küldöttgyűlés kérte a termelősövetkezetek vezetőit, hogy a jövőben is erejükhez mérten igyekezzenek a legsürgősebb szociális problémákat megoldani, a jogos segélyezési igényeket kielégíteni. /mti/

..-

bb.107. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

/La

1973. március 30.

43. postás szakszervezet kv ülése
44. nemzetiségi konferencia
45. petőfi emlékünnepe sárospatakon
46. tudományos emlékülés miskolcon
47. új rendelőintézet
48. tíz éves együttműködés
49. új szerviz-állomás
50. kerámikusművész-kiállítása
51. népi ülnökök
52. átadta megbízólevelét az új mali nagykövet
53. egészségügyi nődolgozók
54. társadalmi tulajdon védelme
55. szülőföld-klubok
56. kemping és sportszer kiállítás
57. németh károly beszéde
58. aktivaülés szombathelyen
59. megjöttek a fecskék
60. közös közlemény
61. színészek a szakmunkástanulók irodalmi óráin

/folyt.köv./

18.35/a

- 85 -

NA 2010

bb.107/ a belföldi....folyt./-a

62. sajtópályázat eredménye
 63. pályázat tíz témában
 64. egyenletesebb lakásépítés
 65. választási nagygyűlés kaposvárott
 66. elutazott dr.bruno kreisky
 67. lengyel műszaki és gazdasági napok
 68. a magyar ugaron - salgótarjánban

 69. áruház kiskundorozsmán
 70. átadta megbízólevelét a guineai nagykövet
 71. növényvédőszer pályázat
 72. a mezőgazdasági szaktanácsadási bizottság ülése
 73. a kisz kb ülése
 74. arató istván tárlata
 75. vasuti utátjárók
 76. tanácselnökök értekezlete
 77. kreisky távirata
 78. a vendéglátóipar centenáriumi kiállítása
 79. mezőgazdasági feldolgozó egyesülés
 80. magyar- finn barátsági napok
 81. politikai plakátkiállítás
 82. választási nagygyűlés ujbudán
 83. a kneb ülése
 84. kitüntetések a néphadseregnél
 85. az elnöki tanács ülése
 86. az ots elnökének és elnökhelyetteseinek kinevezése
 87. dr. timár mátyás látogatása
 88. magyar-japán ipu-tagozat
 89. kfk-i intézeti díja
 90. petőfi emlékünnpések ausztráliában
 91. magyar-angol vegyesbizottság
 92. libegő
 93. magyar siker ujbudán
 94. almásy pál kiállítása
 95. befejeződött a képzőművész szövetség közgyűlése
 96. választási gyűlések
 97. lombardiai üzletemberek
 98. bálint andrás
 99. kodály-napok
- /folyt.köv./
19.40/a

- 86 -

NA 200

bb.107/ a belföldi....folyt./-a

100. szovjet filmművész delegáció
101. elhunyt papp lajos
102. lezárult a népgazdaság irányítási....
103. a textiles szakszervezet kv ülése
104. a vasas szakszervezet elnökségi ülése
105. megalakult bábolnán
106. hajdusági szövetkezetek
107. hirjegyzék

--

bb.109. időjárásjelentés

pá/a/la

1973. március 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. március 30-án, pénteken este:

élénkülő szél

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt, változó irányú, szombaton délkeletire, délre forduló és megélénkülő szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-20 fok között. /mti/

--

bb.110. bemutatták a lulut

t/ró/tm/a/la

1973. március 30.

pénteken a magyar állami operaházban nagy sikerrel mutatták be - magyarországon először - alban berg lulu című operáját. a premier karmestere mihály andrás kossuth-díjas érdemes művész volt, díszleteit és jelmezeit makai péter tervezte, rendezője mikó andrás érdemes művész.

a címszerepben kalmár magda mutatkozott be, a főbb szerepeket - geschwitz grófnőt szőnyi olga érdemes művész, a festőt rozsos istván, dr.schönt radnay györgy kiváló művész, alvát palcsó sándor, az állatszelistát palócz lászló, schigolchot begányi ferenc formálta meg. /mti/

--

19.45/a

- 87 -

NA 200

bb 108. illyés gyula petőfiről készült új drámájának bemutatója
veszprémben

vid fm cs la

1973. március 30.

a petőfi évforduló alkalmából a veszprémi színházban
pénteken bemutatták illyés gyula „ az ünnépett, „ című drámá-
ját amely az egykori nevezetes szabadszállási követválasztás
eseményeit idézi.

a hat képből álló drámát, - amelyben petőfit cserhalmi
györgy, julia meszléri judit alakította- petes györgy ren-
dezte. a díszletet bakó józsef, a jelmezeket hruby mária
tervezte. /mti/

--

bb 111. jubileumi mhsz-ünnepség csepeln
k vt gk zs cs la

1973. március 30.

a magyar honvédelmi szövetség megalakulásának 25. évfordulója
alkalmából a fővárosban rendezett ünnepi megemlékezés-
sorozat pénteken délután a csepeli munkásotthonban fejeződött be.
az ünnepségen megjelent csémi károly altábornagy, a honvédelmi
miniszter első helyettese, kiss lajos vezérőrnagy, a honvédelmi
miniszter első helyettese, kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz
főtájkára és a tábornoki kar több más tagja. ott voltak a főváros
párt-, állami és társadalmi szervezeteinek vezetői közül többen,
valamint a budapest nevét viselő szovjet katonai alakulat magas
rangú képviselői.

kelemen győzőnek, az mhsz budapesti titkárnak ünnepi be-
szédét követően a magyar néphadsereg vörös csillag érdem-
renddel kitüntetett művészegyháza adott nagy sikerű műsort. /mti/

--

bb 112. szovjet operett bemutatója a fővárosi operettszínházban

t nn gg zs cs la

1973. március 30.

péntek este mutatták be nagy sikerrel a fővárosi
operettszínházban cserebasov dohányon vett kapitány című
háromfelvonásos daljátékát. a zenésjátékot, amely legutóbb
mintegy negyed százada szerepelt a magyar színpadokon, ezúttal
vendégként békés andrás rendezte. a művet farkas ferenc, gáspár
margit innocent vincze ernő és lenkei lajos alkalmazta magyar
színpadra. a díszletet fabry zoltán, a jelmezeket vágó nelly
tervezte. a koreográfus hidas hédi volt. a főbb szerepekben
berkes jánost, hadics lászlót, zentay annát, homm pált, domonkos
zuzsát, bekőzy zoltánt láthatta a közönség. /mti/

--

20.10 / cs

-88-

NA 20¹⁰

t

bb 113. az iparművészetimuzeumban

tm zs cs la

1973. március 30.

rendezett nagy kiserü „ európai és magyar csipkeművészet, „ című
kiállítás április 1-én, vasárnap 18 óráig tekinthető meg. /mti/

--

bb 114. az egyetemi színpad

mm zs cs la

1973. március 30.

igazgatósága közli, hogy török erzsi április 15-re hirdetett
előadástje betegség miatt elmarad. a jegyeket visszaváltjuk. /mti/

--

bb 115. emlékezés a „ magyar és bolgár petőfire, „

t zsu pá zs cs la

1973. március 30.

pénteken a csepeli radnóti miklós művelődési házban a bolgár
kulturális központ és a művelődési ház igazgatósága hrizto
botev és petőfi sándor születésének 125., illetve 150. évfordu-
lója alkalmából irodalmi estet rendezett.

toso doncsev, a bolgár kulturális központ titkára máltatta a
két költő munkásságát, s rámutatott, hogy botev és petőfi
egyazon művészeti életművet képviselt. az esten márai enikő
előadóművész és papp jános színművész tolmácsolta a közönségnek
hrizto botev és petőfi sándor verseit. /mti/

--

bb 116. féktávolságon belül

i ms pá cs la

1973. március 30.

akart átszaladni az uttesten egy teherautó előtt simon józsef
hét éves tanuló a szabolcs- szatmár megyei paszabon. a tehera-
utó halálra gázolta. /mti/

20.20 / cs

--
-89-

NA 20²⁰

bb.117. a belföldi szerkesztőségek híreinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig:

- 108. illyés dráma
- 109. időjárásjelentés
- 110. alban berg: lulu
- 111. mhsz ünnepség
- 112. dohányon vett kapitány
- 113. iparművészeti múzeum
- 114. egyetemi színpad
- 115. petőfi és botev
- 116. fektávolságon belül...
- 117. hírjegyzék

/mt1/

--

- v é g e -

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő : halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
lakatos erzsébet

21.00/a

- 90 -

NA 2/15

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főu utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 31.

bb.1. készülődés felszabadulásunk 28. évfordulójának megünneplésére - nagygyűlések, koszoruzási ünnepségek, új létesítmények avatása

1/pr/gg/zs/a/la

1973. március 31.

április 4-e, felszabadulásunk 28. évfordulójának megünneplésére készülődnek a városokban és a falvakban: külsőségekben is rangot adva a történelmi sorsfordulónak, fellobogózzák a lakóépületeket, nemzetiszínű és vörös zászlókkal díszítik az utcákat és tereket, s az ünnepetköszöntő feliratokkal, dekorációkkal ékesítik a középületek, állami intézmények homlokzatát.

a fővárosban kigyulnak majd az esti diszkivilágítás nagy fényerejű reflektorai, látványos fénykontósba öltöztetik budapest központi épületeit, műemlékeit, a duna-hidakat, a gellért hegyei felszabadulási emlékművet és a felvonulás téri lenin szobrot. április 3-án ünnepi külsőségek között, katonai tiszteletadással felvonják az állami zászlót az országház előtti kossuth téren, a magyar népköztársaság nemzeti lobogóját és a munkásmozgalom vörös zászlóját pedig a gellérthegyen. április 4-én délben az országház előtt az állami zászlónál zenés őrségváltás lesz, miközben a gellérthegyen felállított lövegek ösztüzzel köszöntik a felszabadulás ünnepét.

az évforduló ünnepség-sorozata már hétfőn megkezdődik: az elnöki tanács, a minisztertanács és a magyar fegyveres erők nevében megkoszorúzzák azoknak a román, lengyel, angol és amerikai katonáknak a síremlékét, akik életüket áldozták a hazánk felszabadulásáért vívott csatákban. elhelyezik a kegyelet virágait harkányban a bolgár, és pécsent a jugoszláv hősök emlékművén is. hétfőn adják át a parlamentben az állami díjakat és a kossuth díjakat, köszöntik a fészek klubban azokat, akik az ünnepen különböző művészeti díjakban részesültek.

kedden délelőtt az mszmp központi bizottsága, a minisztertanács és a hazafias népfront országos tanácsa rendez koszoruzási ünnepséget a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél és a hősök terein. délben a parlamentben azoknak nyújtanak át kitüntetések munkájuk elismeréséül, akik kiemelkedőt alkottak a szocialista építésben. a rádióban és a televízióban délután hangzik el biszku béla-nak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának ünnepi beszéde, este az operaházban diszlocadást rendeznek a felszabadulási évforduló tiszteletére. /folyt.köv./

- 1 -

m

NA 1